

Yeni bir teslihat programı hazırlandı

Millî müdafaa için 10 senede 125.5 milyon liralık taahhüde girişilmesine salâhiyet veren kanun Kamutayda kabul edildi

Atatürk Mersinde

Halk Büyük Şefi candan tezahüratla karşıladı

Yeni bir tasfiye

F. R. ATAY

Gazetemizin havâdis kısmında okunacağı üzere, İstanbul elektrik şirketinin hükümete devrine aid muameleler bitmek üzeredir. Dün Nafia Vekili Çetinkaya'nın başkanlığı altında toplanan iki tarafın bir araya gelmesiyle, bir tarafın bir taraftan diğer tarafın diğer tarafını doldurmuş bulunuyordu. Askerî kıtalar ve mektepliler de saat 12 den itibaren yerlerini almışlardır.

Atatürk'ü istasyonda vali, tümkomutan, bütün hükümet erkânı, memurlar, Parti ve millî teşekküller mensupları tarafından karşıladılar. Vagonlarından indikleri zaman binlerce mersinli eşsiz Şefi, candan bir heyecanla alkışlıyor ve: "Yaşa, vârol Atatürk!" diye bağırıyordu. Askerî bando bir marş çalıyor, halk emsalsiz tezahürler (Sonu 8. inci sayfada)

Malûmdur ki İstanbul elektrik imtiyazı, osmanlı imparatorluğu devrinin miraslarındandır. Bu gibi imtiyazlar ve işletmeler hususunda gerek imparatorluk idaresinin, ve gerek bu idareye münasebete girişen yabancı kapitalin zihniyetleri ne olduğunu biliriz. Biri böyle işleri ancak ecebî sermaye ve tekniğinin başarabileceğine kanidir; diğeri, böyle işletmelerde tam yahud yarı sömürgelere has usulleri tatbik etmek itiyadındadır. Arada kaybolup giden şey, halk menfaatidir. Biri, kapitülasyon şartları içinde, onu ecebî kapitale karşı koruyamaz; diğeri de onu esasen hesaba katmaz.

Cumhuriyet hükümeti, ilk günden beri, bütün haklara riayet etmediği nasıl vazife telâkki etmişse, halk ve devlet menfaatlerini müdafaa etmediği de vazifelerinin başına almıştır. Maatteessüf eski devirden kalma zihniyeti tasfiye etmek hususundaki gayretlerimiz, pek az semere verdi. Hükümet halk menfaatini koruyabilmek için, ağır fedakârlıklara da, mal olsa, böyle imtiyazlı şirketleri kendileriyle anlaşarak tasfiye etmek ve kendi idare etmek mecburiyetinde kaldı. Demiryolları meşhurdur: Onlar, devlet malı olduğundan beridir ki vatan yolları olmuşlar, vatanın iktisad, ziraat ve umran davasına hizmet eden vasıtalar haline gelmişlerdir.

Şehir sularına, deniz fenerlerine kadar her şeyi ecebî sermayesine teslim eden, ve paraya ihtiyacı oldukça, onlardan veya onlar delâleti ile istikrazlar yapabilmek için, mütemadiyen imtiyaz şartlarının ağırlaşmasına muvafakat eden imparatorluğun bize devrettiği müesseseler, yeni şartlara intibak etmek ve yeni devletleri halkçılık ve umumi menfaatçiliğini takdir etmek için pek az iyi niyet gösterdiler ve hükümet tarafından vazife (Sonu 8. inci sayfada)

Mersin, 20 (Husûsî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Atatürk'ü hamil hususî tren, bugün saat 13.15 de Mersin istasyonuna girmiştir.

Büyük Önder'in şehrimizi şereflendireceğini haber alan halk saatlerce evelden istasyon meydanını ve istasyonu şehre bağlayan yolun iki tarafını doldurmuş bulunuyordu. Askerî kıtalar ve mektepliler de saat 12 den itibaren yerlerini almışlardır.

Atatürk'ü istasyonda vali, tümkomutan, bütün hükümet erkânı, memurlar, Parti ve millî teşekküller mensupları tarafından karşıladılar.

Vagonlarından indikleri zaman binlerce mersinli eşsiz Şefi, candan bir heyecanla alkışlıyor ve:

"Yaşa, vârol Atatürk!" diye bağırıyordu. Askerî bando bir marş çalıyor, halk emsalsiz tezahürler (Sonu 8. inci sayfada)

Atatürkün teşekkürleri

Mersin, 20 (a.a.) — Riyaseti Cumhur umumî kâtibliğinden :

19 mayıs gününün yıldönümü münasebetile yurdun her tarafından vatandaşların heyecan ve samimî hislerini ve azimkâr gençliğin şuurlu tezahüratını bildiren birçok telgraflar gelmektedir.

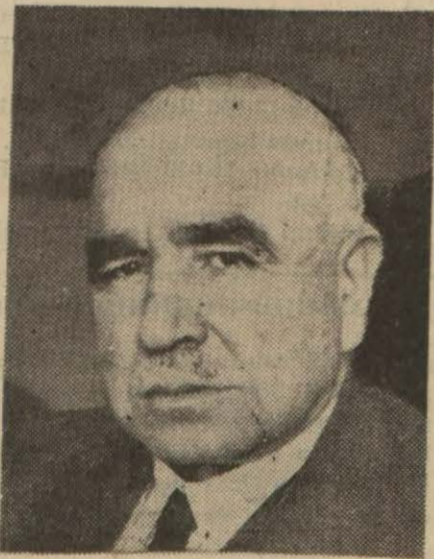
Atatürk, bundan pek mütehasşis olarak bu teşekkürlerle vatandaşların ilettilmesine Anadolu Ajansı'nın memur etmişlerdir.

Istanbul elektrik işleri

Nafia vekâleflinin emri ve murakabesi altında

Umum müdürlük halinde idare edilecek

Şirketin satın alınma mukavelesi pazartesi günü imza ediliyor

Nafia Vekili Bay Ali Çetinkaya

Epiden beri Nafia Vekâleti ile İstanbul elektrik şirketi arasında şirketin hükümetçe satın alınması mevzuu etrafında cereyan etmekte olan müzakereler dün sona ermiştir. Dün Nafia Vekilimiz B. Ali Çetinkaya'nın reisliği altında toplanan vekâlet alâkalı murahas ve müşavirleriyle şirket mümessilleri satın alma mukavelesine dahil olmaları için bütün teferruata aid işleri ve tatbikata müteallik usulleri görüşmüşler ve hepsi üzerinde anlaşmışlardır.

Satın alma mukavelesi bugün ve yarınki pazar günü iki tarafı çalışarak pazartesi günü öğleyin imzalanacağı hazırlanacak ve imzalanacaktır.

Mukavelenamenin esas hükümleri şöyle hülasa edilebilir: (Sonu 7. inci sayfada)

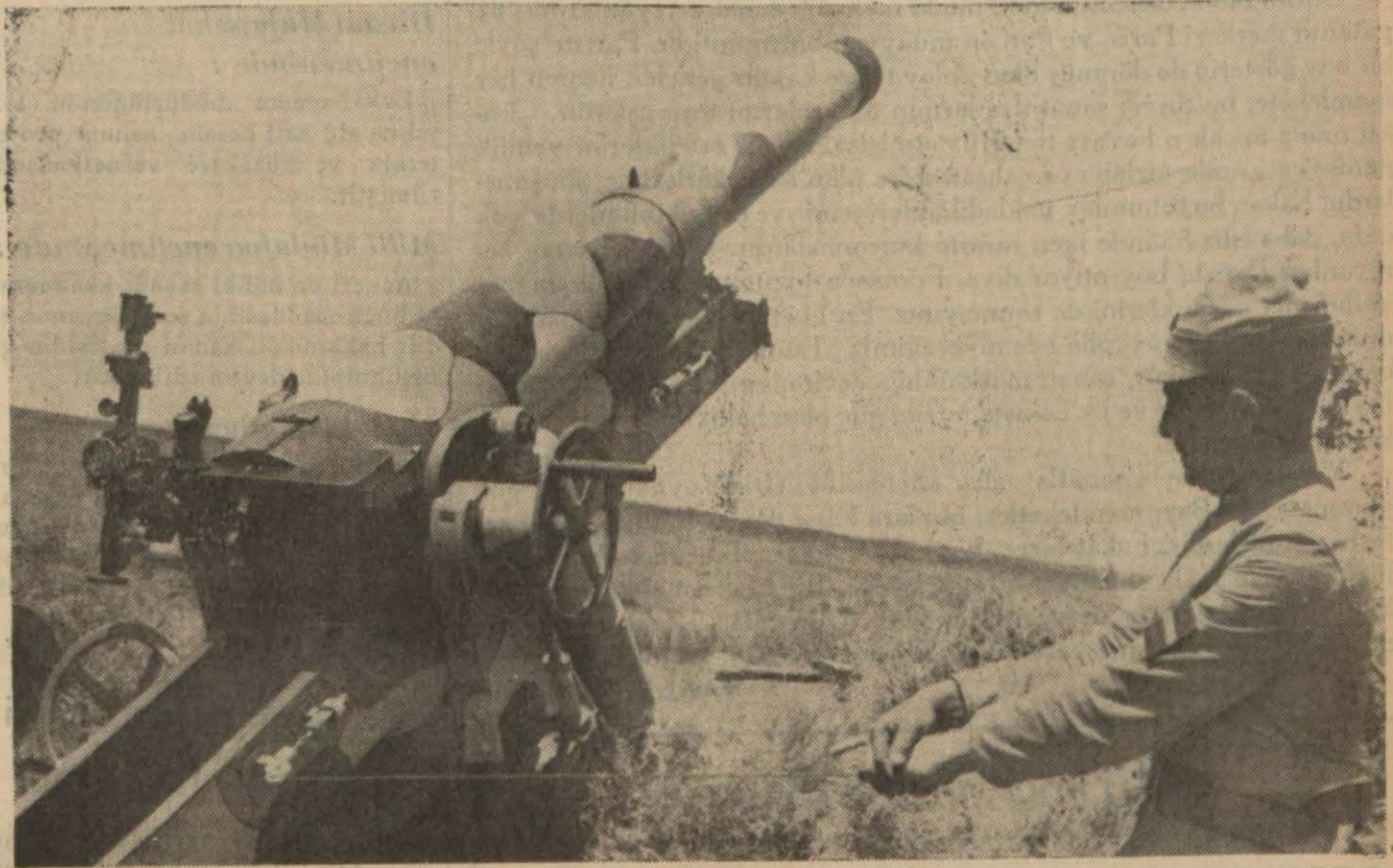
Kamutay devlet demiryolları

büdcasını kabul etti

Faiz haddini 8.5 a indiren projenin ilk müzakeresi yapıldı

Nafia ve iktisad vekillerimiz izahat verdiler

Kamutay dün B. Tevfik Fikret Sılayın reisliğinde toplanmış ve ruznamesinin ilk maddesini teşkil eden devlet demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğünün 938 yılı bütçe kanununu projesini görüşmeye başlamıştır. (Sonu 8. inci sayfada)

Son yapılan manevralarda bir top hazırlanırken

Teslihat programı bu fevkalâde tahsisatla tahakkuk ettirilecek

Bunda bilhassa ağır çapta sahil toplarımızı, hava müdafaa vasıtalarımızı, deniz kuvvetlerimizi, ağır ve hafif silâhlarımızı tezyid, askerî fabrikalarımızın noksanlarını tamamlamak esasları düşünülmüştür

Kamutay'ın dünkü toplantısında ruznamedeki maddelerin görüşülmesi bittiği zaman, riyaset makamı, Milli Müdafaa Encümeni Reisi ve Diyarbakır Mebusu General Kâzım Sevüktekin'in şu takririni okutmuştur :

B. Şükrü Kaya İstanbul'a gitti

İç Bakanı ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya dün akşamki trenle saat 19.15 de İstanbul'a hareket etmiştir. B. Şükrü Kaya istasyonda uğurlanmıştır.

Paris büyük elçimiz

Paris, 20 (a.a.) — Hariciye nazırı B. Bonnet, dün öğleden sonra Türkiye Büyük Elçisi B. Suad Davaz'ı kabul etmiştir.

Yüksek Reisliğe

Gelen evrak arasındaki (7) sayılı lâihanın askerî teşkilât ve teçhizata aid olması hasebile bütçe müzakeresinden evvel kabul buyurulması münasib olur. Ruznameye alınarak bugün tercihan ve müstacelen müzakeresini arz ve teklif ederim.

Reye konan takrir kabul edilmiş ve projenin tercihan ve müstacelen müzakeresine başlanmış, maddeler okunarak kabul edilmiştir.

Bu proje ile millî müdafaa ihtiyaçları için 125.5 milyon liralık taahhüde girişilmesine salâhiyet verilmektedir.

Bütün memleketinde büyük bir sevinç ve huzur yaratacağına hiç şüphe olmayan bu proje şudur:

Madde 1 — Millî müdafaa ihtiyacı (Sonu 8. inci sayfada)

Cumhuriyetimizin 15 inci

yıldönümü için

Talebe arasında bir yazı

müsabakası açıldı

Önümüzdeki 29 teşrinievlede kullanılacak olan Türkiye Cumhuriyetinin 15 inci yıldönümü münasebetile C. H. Partisi tarafından ilk, orta, lise, öğretmen, sanat ve ticaret okullarımızın talebesi arasında birer yazı müsabakası tertip olunmuştur. Türk gençliği cumhuriyet rejiminin memleketin hayat, istiklâl ve istikbali için vücuda getirdiği eserlerle onun kurucu ve koruyucusu olan Büyük Şefimiz Atatürk'e karşı duyduğu sevgi, saygı, minnet ve bağlılığı ifade etmeğe davet edilmektedir. Kültür Bakanlığı bu tahriri vazifemin hemen ilk okulların beşinci sınıfları ile diğer okulların bütün talebesine verilerek ilk okullarda mayıs ve diğer okullarda haziran sonuna kadar yazdırılmasını tebliğ etmiştir.

Bu vazifeler türk hususî ve ekalliyet okulları talebesine ve yabancı okullardaki türk vatandaş çocuklarına da yazdırılacaktır. Bakanlık bu yazıların nasıl seçileceği hakkında kültür direktörlüklerine ayrıca bir tamim göndermiştir.

Dost Yugoslavya Nazırı General Marić dün Kırkkaleye ve oradan da Kayseriye gitmiştir. General Marić'in seyahatine aid resimler ve tafsilât yedinci sayfamızdadır.

DÜŞÜNÜŞLER

Sanatta yeni

Sanatta büyüklük biraz da yeniliktir. Her büyük sanatkâr devrine bir yenilik getirmiş, yeni bir çığır açmıştır. Fakat gene her büyük sanatkâr, yeni, güzelin yeni bir şeklini keşfetmek suretiyle tahakkuk ettirmiştir. Yeni, tek başına bir kıymet ifade etmez, çünkü çirkinin, sakılın, batılm da göze yeni görünebilecek şekilleri bulunabilir. Yenilik, sanat yolunda ilk adımların atanlar için çok caziptir: lehte, aleyhte kendilerinden bahsettirmek şansını artırır. Fakat hakikî yeniliği en taze çağında keşfetmiş dâhiler nadirdir. Dikkat ediniz, Rimbaud gibi nadir istisnalarla, sanattaki hemen bütün yenilikler olgunluk çağının mahsulüdür.

Tabii bir ihtiyacın, bir temperaman'ın, hususî bir görüş ve duyuşun mahsulü olan yeni yapımda, harb eresinde dünyayı her yandan istila etmiş olan modanın tesirine atfedebileceğimiz yeni de vardır. Bu iki yeniliği, birbirine karıştırmamak için çok dikkatli olmak lâzımdır. Çünkü ekseriya, bunlar arasında, ancak mütehasıs ve nazif bir gözün keşfedebileceği ince bir nüans farkı bulunabilir.

Bütün moda örnekleri gibi, moda mahsulü sanat cereyanlarının da patentli merkezi Paris, ve Parisin muayyen bir muhitidir. Pariste göyle bir boy gösterip de dönmüş olan kolay tesire kapılır gençler, hemen her memleketle, bu türüdi sanat ifratlarının tohumlarını taşımışlardır. Çünkü orada ancak o havayı teneffüs etmişler, ancak rateliklerini yenilik perdesi arasında gizlemeye çalışan arka plân sanatkarlarıyla tanışmışlardır. Fakat, bu tohumlar, nakledildikleri temiz ve ceyyit iklimlerde, çok defa, daha filiz halinde iken sararır kurumuşlardır. Bu acı sanat cereyanları Pariste boy atıyor diye, Fransada lüzumundan fazla rağbet ve hürmet gördüklerini de sanmayız. En liberal ve müsahahalı bir muhit olduğundan şüphe edemeyeceğimiz Fransada da, ciddi ve ağır başlı sanat organları, sanat maskaralığa çevirenlerden ancak alaycı bir lisanla bahsederler ve ilk bakışta tefriki güç olan hakikî yeniye hulup çarmaya çalışırlar.

Yeniliğin, böyle sanatla alay edeceğine, cirdi oynatmasına göz yummalı mı? Bazı memleketler, bunlara karşı devlet müdahalesini seferber etmişlerdir. Fakat bizce, böyle bir hareket, bu sanat hastalarına lüzumundan fazla ehemiyet atfetmek olur. Bir başka mahzuru da, hakikî yeniye de zarar vermesi ihtimalidir. Dünyada gitgide rağbetten düşen yenilik manisine karşı selim aklın mücadelesi kâfidir.

YAŞAR NABI

Kliring vaziyetimiz

Kliring bakiyeleri ve kredili mübayaalara aid taahhüdler

Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankasından alınan hesap hulasalarına göre 14.5.1938 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri ve kredili ithalat için Cumhuriyet Merkez bankasına verilmiş taahhütler yekûnları:

Cetvel: 1

Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasındaki kliring hesapları borçlu bakiyeleri

Memleket	Miktar T.L.
Avusturya	1.360.500
Çekoslovakya	3.868.200
Finlandiya	628.000
Fransa	2.156.800
Holanda	1.051.200
İngiltere	9.100.900
İspanya	443.900
İsviç	2.179.800
İsviçre	1.013.300
Letonya	68.900
Macaristan	1.159.400
Norveç	882.400
Romanya	1.791.600
Rusya	959.400
Yugoslavya	359.700
Yunanistan	167.700

Cetvel: 2

Kredili ithalat için Cumhuriyet Merkez bankasına verilmiş olan taahhütler yekûnları

Memleket	Resmî daireler	Husulî şahıslar	Yekûn
	T.L.	T.L.	T.L.
Almanya	14.034.116	9.816.176	23.850.292
Avusturya	35.583	222.162	257.745
Belçika	6.749	19.331	26.080
Çekos.	488.274	366.800	855.074
Estonya	—	22.258	22.258
Finlandiya	175	—	175
Fransa	5.011	256.369	261.380
Holanda	57.296	60.097	117.393
İngiltere	407.739	565.617	973.356
İspanya	27.764	10.802	38.566
İsviç	1.766.894	264.491	2.031.385
İsviçre	57.174	236.082	293.256
İtalya	114.735	166.575	281.310
Macaristan	407.187	121.516	528.703
Norveç	556	36.040	36.596
Lehistan	63.991	126.298	190.289
Yugoslavya	12.832	6.440	19.272
Yunanistan	—	30.208	30.208
Rusya	1.027	19.982	21.009

Yukarıdaki 2 numaralı cetvelde yazılı kredili ithalatın vadelerine göre vaziyetleri

6 aya kadar vadeli

Memleket	Resmî daireler	Husulî şahıslar
	T.L.	T.L.
Almanya	1.477.818	5.911.381
D. M.	368.896	1.576.856

Daha uzun veya başka vadeli

Memleket	Resmî daireler	Husulî şahıslar
	T.L.	T.L.
Almanya	12.556.298	3.904.795
D. M.	3.084.091	954.212

Cetvel: 3

Muhtelif memleketlerin Merkez bankalarında tutulan kliring hesaplarındaki alacaklarımız

Memleket	Miktar T.L.
Almanya (A ve B hesapları)	7.648.400
Belçika	28.200
Estonya	42.700
İtalya	2.299.800
Lehistan	310.400

B. Saffet Ohkayın cenazesi dün kaldırıldı

Ölümünü dün teessürle haber verdiğimiz Elâzığ Mebusu Bay Ahmed Saffet Ohkay'ın cenazesi dün hazin bir törenle kaldırılmış ve Cebeciye gömülmüştür.

Emekli bahriye albayı olan ve memlekete büyük hizmetler görmüş bulunan B. Ohkay'ın cenazesinde Kamutay Başkanı B. Abdülhalik Renda, Kültür Bakanı B. Saffet Arıkan, Kamutay ikinci başkanları, mebuslar, C.H. Partisi ve Millî Müdafaa Bakanlığı ileri gelenleri, ve merhumun dostları bulunmuşlardır.

Gene egoizme dair...

Yine o bahse gelelim. Fakat bu sefer, bir dostumuzun Filozofik bir fıkrası dolayısıyla değil de, içinde yaşadığımız gündelik hayat cilvelerinden ilham alarak:

Bir çoklarımız hiç farkında olmaksızın, egoist olduğumuzu meydana vuruyoruz ve fazla egoizm yapmak suretiyle de bizden başkalarının rahatını, huzurunu, yahud kısaca, hakkını çiğniyoruz.

Otobüse giriyorsunuz: İki kişilik yerde oturan bir vatandaş öndeki ehbabı ile, yahud arkasındaki dostu ile konuşabilmek ve yahud da gazetesini rahatça okuyabilmek için öyle oturun, öyle geniş oturun ki siz onun yanına ilâhîkân âdeti utanıyorsunuz. Halbuki elinizdeki bile, size de ilişmek değil, rahat rahat oturmak hakkını vermiştir.

Stadyuma gidiyorsunuz. Burada yerler sayılı, biletler sayılıdır. Şu halde hepimiz ve hepimiz için oturacak yer bulunmaktan tabii ne olabilir? Fakat bulamıyorsunuz. Çünkü yine yayvan oturanlar, yas-

Kamutay encümenlerinde

Kamutay encümenlerinde dün aşağıdaki mevzular müzakere edilmiştir:

Arzuha encümeninde:

Encümene verilen arzualardan ruznameye alınmış olanlar hakkında encümenlerden gelen cevaplar tetkik edildikten sonra bu arzualar karara bağlanmıştır.

Dahiliye encümeninde:

Küçük sanatlar kanunu projesinin görüşülmesine dün devam edilmiştir.

Maarif encümeninde:

Müze ve rasathaneler teşkilât kanununun onuncu maddesinin 2'nci fıkrasının kaldırılması hakkındaki kanun projesi müzakere ve kabul edilmiştir.

Divanı Muhasebat encümeninde:

Evkaf umum müdürlüğünün 1934 yılına aid katı hesabı kanun projesi tetkik ve müzakere ve neticelendirilmiştir.

Millî Müdafaa encümeninde:

Askerî ve mülki tekaüt kanununun 14 üncü maddesinin son fıkrasının tadili hakkındaki kanun projesinin görüşülmesine devam edilmiştir.

Muvakkat encümeninde:

Sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek suretiyle kurulan iktisadi teşekküllerin teşkilâtı ile idare ve mürakabeleri hakkındaki kanun projesinin görüşülmesine devam edilmiştir.

Parlâmentolar birliği türk grupu toplandı

Parlâmentolar birliği türk grupu umumî heyeti dün C. H. Partisi meclis grupu reis vekili Hasan Saka'nın riyaşetinde toplanmıştır. Türk grupu reisi General Naci Eldeniz grupun bir senelik faaliyetine ait raporu okumuş ve izahat vermiştir. Bu mevzu üzerinde söz alan muhtelif hatiplerin beyanlatılab olmuştur.

Şehrimizde ısı 26 dereceyi buldu.

Dün şehrimizde hava umumiyetle açık ve rüzgârlı geçmiş, en düşük ısı 9, en yüksek ısı da 26 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurdun Trakya, Kocaeli ve Ege mntakalarında hava açık, orta Anadolu da az bulutlu, diğer mntakalarda bulutlu geçmiştir. Dün mevzii yağışların karemetreye braktıkları su miktarı Urfa ve Siverekte 3, Karsta 2, Diyarbakırda 1 kilogramdır.

Rüzgârlar Şarkî Anadolu da sakın kalmış Trakya, Ege mntakalarında cunubtan sanyede 6, diğer mntakalarda garbtan sanyede en çok 4 metre kadar hızla esmiştir.

Yurdda en düşük ısı Çorumda 6, Erzurumda 5, Vanda 4, Karsta 0 derecedir. En yüksek ısı da Sivasta 20, Konya'da 24, Çanakkalede 25, Antalyada 26, Adanada 27, İzmirde 28, Balıkesirde 30 derecedir.

Spor ve gençlik Sporumuzun inkişafı için yapılan çalışmalar

B. Rahmi Apakın radyoda konferansı

Ankara radyosunda Tekirdağ Saylavı Rahmi Apak 19 Mayıs bayramı dolayısıyla çok dikkate değer bir konferans vermiştir. Bu konferans aynen şudur:

Sayın dinleyicilerim, Millî büyük şefimiz Atatürk'ün (Samsun) da istiklâl savaşına başlamak üzere karaya ayak bastıkları büyük günün yani 19 Mayıs Spor ve Gençlik gününün siyasal, sosyal ve her türlü ehemiyet ve büyüklüğünü beş altı gündünberi heyecanlı ve kudretli ağzıldan, Ankara ve İstanbul radyolarında işitiyorsunuz. Daha bir kaç gün, daha salâhiyetli ağzıldan bu yüce günün ehemiyetini ve sporun yüksek vasıflarını tebarüz etmekte devam edeceğiz.

Ben, ise başta bir mevzu üzerinde konuşmak niyetindeyim. Tabii, spor bayramına takaddüm eden günlerde sporunda başka şeyden bahsedecek değilim. Türk sporunun ilerlemesi için alınan bir çok tedbirler arasında bir de türkîyede spor alanlarını kurmak için girişilen önemli bir işten spor seven sayın dinleyicilere bahsedeceğim.

Sayın arkadaşlar, biliyorsunuz ki yurdumuzda spor işleri, cumhuriyet Halk Partisinin direktifleri altında olmak üzere Türk Spor Kurumu tarafından idare edilmektedir. Hükümetimizin bu işleri daha esaslı bir teşkilâta bağlamak üzere gösterdiği arzusunun yakın zamanda filiyat sahasına geçmesi halinde sporun da bir devlet hizmeti olarak yer almasıyla elde edilecek çabuk ilerlemelerimizi bir taraftan hasretle beklemekle beraber diğer taraftan da vakitini boş geçirmek, ve en küçük bir çalışmaya imkânı varken dahi bundan istifade eylemek prensibi üzerinde yürüyen insanlar şüfayla yurdun bir işe, Türk Spor kurumunun nasıl, sessiz ve mütevazî bir surette iki yıldanberi girişmiş olduğunu burada kısaca sizlere arz etmeye kalkışacağım.

Herkesce bilinen bir şeydir ki, her spor, kendine mahsus bir yerde yapılır. Futbol için futbol sahası, tenis için tenis kortu, su sporları için futa, yüzme havuzu, güreş için salon, minder lâzım olduğu gibi, mahalle arasındaki arsalarda futbol oynayanlarla, mektebden kaçarak gizli köşe ve bucaklarda denize, nehre ve dereye girenlerden yetişmiş yüzücülerle, sokak başında veya çayırda üzerinde güreşen pehlivanlarla tabii türkîye sporunun seviye derecesi yükselmezdi. Her spor, teknik ve sıhhi yapılmaya şartlarını sağlayan kendi hususî lokallerinde yapılır ve yükselir.

Burada ve her zaman takdir ile bahsetmeği vazife sayarım, bizde Fenerde duşu ile, tribünü ile, çimli sahası ile ilk stadyomuğu kuran Fenerli gençleri, vakta, bu işin başarılmasında resmi dairelerin ve bilhassa Cumhuriyet Halk Partisinin mali desteğinin de yardımı olmuştur. Olsa da, teşebbüsü ele alan, işi tahrik eden ve başarmada büyük âmil olan gene Fenerli sporcularımızdır.

Onun arakasından, geçen sene Ankara stadyomunun açıldığına şahid olduk.

Fakat, Cumhuriyet Halk Partisi bundan iki yıl önce, yurdun stadyomlandırılması işine vasıtların azlığına bakılmıyarak girişmişti. Arkadaşlar, memleketle kurulacak yeni inşa edilecek yüzlerce spor sahasının ve diğer bir çok spor tesislerinin planlarını, detaylarını hazırlamak, bunları mahallinde kontrol etmek, bu, çok geniş bir teşkilât işi idi. Halbuki Türk Spor kurumunun bir mimarı bile yoktu. İki yıl önce, Ankara spor kongresi toplanmıştı. Yurdun her tarafından yüzlerce sporcu arkadaş kongreye murahhas olarak gelmişlerdi. O zaman Spor kurumunun nizamnamesi değiştirilmiş ve yeni nizamname umumî heyetten geçirilirken, murahhas arkadaşlardan birisi Kurum merkezinde bir (inşaat bürosu) teşkil edilmesi için bir karar vermişti. Umumî heyet, bu en lüzumlu ihtiyaç bile tasvib etmemiş, tekrar kabul edilmemişti.

Fakat, Parti Genel Sekreteri ve Dahiliye vekilimiz Sayın Şükrü Kayan'ın gördüğü lüzum üzerine kurulan ve beş altı aydanberi çalışmaya başlayan Türk Spor Kurumu mimarı teknik bürosu, bugün artık vaziyeti kavramış, (yurdun stadyomlandırılması) muazzam işine ilk mütevazî kurşun kalemini ve ilk mütevazî kazmasını vurmuştur. Ankara'da, Havuzbaşındaki Türk Spor Kurumu binasında hazırlanan umumî plânlar, detay plân ve resimleri her hafta paketlenerek mahallerine gönderilmektedir. 1938 yılı ilkbaharı ve yazı türkîyede yeniden 19 vilâyet merkezinde gençliğe spor sahalari kurulmak için kazma ve küreğin ve kurşun kaleminin mebzulen çalıştığı ilk yıl olacaktır.

Ben bu yerleri müsaade ederseniz derhal size söyleyeyim: umumî plân var. Detayları yapılıyor. İşe başlamıştır.

2) Kırklareli 11.000 lira parası var. Umumî plânı var. Arazi istilâk edilmiştir. Bu yıl yapılacak kısımların da detayları bitmiştir. Bu yıl stadyomu mühim kısmına başlıyor.

3) Tekirdağ 14.000 lirası var. Detayları bu yıl gönderilecek. Tesviye işine başlanmıştır.

4) Bursa 27.000 lirası var. Detayları da gönderildi. Bu yıl büyük kısmı yapılıyor.

5) İzmir 31.000 lira toplamıştır. Mevcud Alsancak sahasından başka iki saha daha yapıyor.

6) Aydın 9.200 lirası var. İşe başlandı.

7) Manisa 41.000 lirası var. Divar ve tribünleri ihale etmiş ve işe başlamış. Bu yaz yüzme havuzu ve atış poligonunu yapacaktır.

8) Kütahya 32.000 lirası var. Plânlar ve detaylar tamamdır. Tribünler ihale edilmiştir. Yapı işleri ilerliyor.

9) Kocaeli 14.000 lirası var. Detayları tamamlandı ve gönderildi. Bu yaz yapı işlerine girişiyor.

10) Afyon 11.500 lirası var. Plânlar tamam. Bu yaz hamaratlığa geçiyor.

11) Eskişehir 10.000 lirası var. Bu yaz başlıyor.

12) Isparta 11.600 lirası var. Geçen

milyon nüfusu varsa da bu küçük memleket 500 milyonere maliktir. Bu rakam oldukça ehemiyetli bir rakam gibi görünür. Fakat, bunlardan yalnız üçünün serveti on milyon kronu geçmektedir.

Ağaçların ahnı almayınız!

Bir gazetede okuduk: Bir ormanda bir kibritçi yanarken söndü zannıyla kuru yapraklar arasında atan 18 yaşında bir genç, biraz sonra koca ormanın alevler arasında kaldığını görünce o kadar yeis duymuştur ki — belki de sebeb olduğu faciayı haber vermek için dakikalarca koşmağa mecbur kaldığından — dimağ nezfine uğramıştır. Şimdi ümitsiz hastahane yatmaktadır.

Ağacı sevenler: "Ağaçların ahnı almıştır.", diyeceklerdir; haklılardır. Yaz sıcakları başlarlar hatırlatalım: Ağaçlıklar yerlerde ateşleşeliği gözle oynayamıyoruz. Ağaçlar tabiatın süsleri değil, bizim velininetlerimizdir.

Köşkerde zelzele devam ediyor

Şehrimize gelen malûmata göre evvelki gün Kırşehir ve civarında yeni bir zelzele kaydedilmiştir. 20.50 de olan bu zelzele hafif geçmiş ve hiç bir hasar olmamıştır.

Köşker bölgesinde de 21.40 da beşer saniye ara ile iki şiddetli, gündüz saat 12 de bir çok defalar ve fasıllı olarak hafif zelzeleler olmuştur. Zelzele Köşkerde de hiç bir hasar yapmamıştır.

Yakalanan kaçakçılar

Geçen bir hafta içinde gümrük mahafaza teşkilâtı, 38 kaçakçı, 280 kilo gümrük kaçağı, 226 kilo inhisar kaçağı, 133 gram uyuşturucu madde, 9099 defter sigara kâğıdı, 3 silâh, 10 mermi, 2 altun lira, 58 türk lirası, 150 kesim hayvanı ile 8 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

senedenberi yapıya başlamıştır.

13) Kastamonu 10.000 lirası var. Bu yıl çok bir para daha sağlamak niyetinde. İşe başlamıştır.

14) Konya 15.500 lirası var. Bu yaz işe başlıyor.

15) Seyhan (Adana) 16.900 lirası var. İşe geçen sene başladı.

16) Sivas 24.500 lirası var. Bu yaz başlıyor.

17) Trabzon 14.500 lirası var. Bu yaz başlıyor.

18) Samsun mevcut sahanın tekemmülü her yıl devam ediyor.

Arkadaşlar, yalnız bu yukarıdaki vilâyetler için 2 milyon liralık bir masraf lâzım. Bu paranın da 400 bin lira kadarı bugün sağlanmıştır. Bu paradan, Türk Spor Kurumunun pek dar olan bütçesinden 100 bin lira ayrılacak ve kurumun yeni federasyonların yıllık faaliyet için ihtiyaçları olan paradan 100 bin lirası yani kurum bütçesinin yarısı kesilerek ve kırılarak vilâyetlere yardım olarak veriliyor, her yıl vilâyetlerde ve belediyelerde bu yardım teşviki ile kendi stadyomları için bir miktar para ayrılıyorlar.

İşte sayın dinleyicilerim, böylece yurdun stadyomlandırılması lüzumunu ilk önce haklarını telkin edilmiş, bu fikirler hazırlanmış olup bu sayede üç yıl sonra, ilk merhale olarak yurduda 20 kadar stadyom kurulmuş olacaktır.

Bu merkezlerden mada, Antalya, Balıkesir, Erzurum, Çankırı, Sinop, Zonguldak ve Doğu mntakalarında bir kaç vilâyet merkezinde dahi gelecek yıldan itibaren işe başlanmak üzere hazırlıklara girişilmiş ve paralar ayrılmaya başlanmıştır. Bunlardan meselâ Zonguldak ve Balıkesirin şimdiden 20 bin liradan fazla paraları vardır. Ayrıca Uşak, Bandırma, Ayvalık, Nazilli, Söke, Edincik, Ayanık, İzmir Karsyaka, İstanbul Eyüp, İstanbul Mecidiyeköy, İnebolu gibi kaza merkezlerinde dahi güzel spor sahalari yükselmeğe doğru yola girmiştir.

Sayın dinleyicilerim, Şimdi size beheri 60-100 bin liraya mal olacak olan işbu stadyomcuların daha doğrusu spor tesisleri camialarının nelevi ihtiva ettiğini kısaca söyleyerek sözüme son vereceğim:

1) 70 x 105 ebadında bir futbol alanı

2) 400 metrelik ve 7,5 metre eninde koşu pisti.

3) Her nevi atletizm hareketleri için lüzumu olan tesisler

4) 25 metre veya 33,3 metre veya 50 metre boyunda birer açık yüzme havuzu (Soyunma yerleri, duşlar, atlama kulesi, kum havuzu birlikte)

5) Birkaç tenis kortu, Voleybol ve basketbol yerleri.

6) 100 metre veya 150 metre veya 200 metre boyunda birer atış poligonu.

7) Etraf toprak, 3-6 lık genişlik beton veya divarlı tribünler (300 kişilik kısmı kapalı)

Görülüyor ki, iki üç yıl sonra meselâ yurdda 30 kadar yeni ve teknik şartları havli yüzme havuzumuz olacak, bunların beherinde yılda 500 genç yüzme öğrense bir yılda 20 bin kadar gence yüzme öğretmiş olacağız (yalnız bu havuzlarda)

Diğer tesislerin göreceği hizmetler de buna göre mukayese edilir.

İki üç yıl sonra, bu vasıtların başa çıkmasıyla, her nevi türk sporundaki inkişafın birdenbire iki, üç ve hattâ dört misline çıkaçağın kabul edebiliriz. Atatürk'ün, türk yurdunu kurtarmak üzere Anadoluya ayak bastığı yüksek günün kutlama arifesinde, millî şefin partisi tarafından türk gençliği için hazırlanan yeni eserlerden yalnız bir tanesini bu aşkım sayın dinleyicilere arz etmekle büyük Şefin yüksek ilhamlarına ayak uydurmak ödevinin kısmen yapılmış olduğu istirahat vicdanîyesini taşıyabileceğimizi sanıyorum.

DIŞİCİMAL

Fransız - İtalyan görüşmeleri

İngiltere - İtalyan itilafından sonra bir Fransız - İtalyan anlaşmasına da olup bitti nazariyle bakanlar için, Ciano - Blondel müzakerelerinin uzayıp gitmesi ve hele son günler içinde bir çıkmaza girmesi, büyük sürpriz olmuştur. Bununla beraber, buna hayret etmemelidir. Çünkü İngiliz - İtalyan itilafının akdedildiğini söylediğimiz zaman, bunun henüz meriyete girmediğini ve meriyete girmek için de İspanya meselesinin halledilmesi lazım geldiğini unuturuz. Çemberleyn ile Musolini'yi böyle meriyete girmesi, bir takım şartların tahakkukuna bağlı olan bir itilafı akdetmeye sevkeden sebep hatırladığımız İspanya meselesi kati bir safahaya girmediği İtalya ile müzakereye başlayıp başlamamak noktası üzerinde Çemberleyn ile Eden arasında itilaf çıkmıştır. Eden bir takım şartların tahakkukunu beklemeye taraftardı. Çemberleyn ise müzakerelere derhal başlamasını istiyordu. Çıkan itilaf yüzünden Eden istifa edip de Çemberleyn İtalya ile müzakereye girişince, bu müzakereleri en kısa bir zaman içinde müsbet bir neticeye varırmak zaruret halinde aldı. O sıralarda Franko'nun da kısa bir zaman içinde kati zafer elde edeceği muhtak görünüyor. Binaenaleyh Franko'nun nihai zaferi, itilafın temelinin teşkil etmektedir. Bütün aksaklık, İspanya hükümetlerinin, İngiltere, Fransa ve İtalya arasında bir anlaşmayı kolaylaştırmak için mağlûb olmak istememelerinden çıkıyor. İspanya harbinin uzayıp gitmesi, İngiliz - İtalyan itilafının tahakkukuna geçilmesi için engel olduğu gibi, Fransız - İtalyan görüşmelerini de çıkmaza sokmuştur.

Ajans haberleri, İtalyan - Fransız görüşmelerinin karşılaştığı diğer zorluklardan da bahsetmektedirler. Bu haberlere göre:

1 - İtalya, anlaşmaya şart olarak Fransanın sovyetlerle arasındaki mısaki feshetmesini ileri sürmüştür.

2 - İtalya Fransa'nın sömürgelerdeki askerlerini artırmasına itiraz etmektedir. Filhakika Fransa, sömürgelerdeki askeri kuvvetini yetmiş bin kişiyi aşmıştır.

3 - İtalya'nın Afrika'ya tahsis edileceği Fransanın Afrika'daki sömürge komşusu sıfatıyla İtalyanın bu mesele ile alakadar olması tabiidir.

Fakat bunların birincisi, müzakerelerin derhal inkıtaına sebep teşkil edecek kadar ehemiyetli, ikincisi ise, esaslı bir itilaf mevzuu denemeyecek derecede ehemiyetsizdir. Fransanın Sovyetlerle imzaladığı misak Fransız - İtalyan görüşmelerinde bahis mevzuu olabilir. İtalya'nın da bu misak hakkındaki nazari nazari olduğu muhtakaktır. Fakat bunun Fransız nazari nazari uygun olmadığı kabul edilse de - burasının pek şüpheli olduğunu söylemek lazımdır - Fransız dış politikasının ana prensiplerine dayanarak böyle bir nazari nazari İtalya'nın Fransa'ya empoze etmeye kalkışmasına ihtimal vermek güçtür. Fransa Çekoslovakya değildir ki Sovyet misaki üzerinde kendisine ne yapacağı dikte edilsin.

Esasen itilafın mahiyetini, Musolini, Cenova nutkunda açık olarak söylemiştir. Faşist lideri, İtalya'nın İngiltere ile anlaşmasını, Fransa ile de anlaşmak istediğini, fakat buna muvaffak olup olmayacağından emin olmadığını söylediğinden sonra demmiştir ki:

— Çünkü Fransa ile İspanya meselesinde ayrı ayrı cepheledirler.

İşte itilafın can alacak noktası budur. Filhakika, eğer Franko zafer kazanacak olursa, itilaf mevzuu kendiliğinden ortadan kalkacaktır. İngiliz - İtalyan itilafı imzalandığı sıralarda böyle seri bir zafer muhtak gibi görünüyordu. Fakat İspanyol hükümeti bir türlü mağlûb olmuyor. Harbin uzaması İtalya hazinesi için ağır bir masraf teşkil ettiğinden Musolini bir an evvel Franko'nun kazanmasını temin etmeye çalışmaktadır. Binaenaleyh Fransa'nın da İngiltere gibi, Franko zaferini olup bitti olarak kabul etmesi ve hattâ bunu temine çalışmasını istiyor. Fransa da buna yanaşmadığından ki görüşmeler çıkmaz içine girmiştir.

İşin bu çığırına düşmesi, İngiliz - İtalyan anlaşmasını da suya düşürebilir. Bunun içindir ki İngiltere, müzakereleri kolaylaştırmak için teşebbüate bulunmuştur. İngiltere'nin Roma nezdinde teşebbüate bulunduğu bildirilmekte ise de Çemberleyn'in, İspanya hakkındaki İtalya nazari nazari kabul ettiğine göre, Fransa'yı sıkıştırmakta olması ihtimali galibirdir. İtalyan - İngiliz itilafının imzasından sonra İspanya meselesi hakkındaki İngiliz nazari nazari Fransa'dan ziyade İtalya nazari nazariye yakındır.

A. Ş. ESMEER

DÜNYA HABERLERİ

Fransız - İtalyan müzakerelerindeki zorluklar

Fransızlar İtalyanların cevabını bekliyorlar

Konuşmalardaki yegâne zorluk İspanya meselesinden çıkıyor

Paris, 20 (a.a.) — Havas Ajansı bildiriyor: Fransız - İtalyan müzakerelerinde hasıl olan yavaşlama, bir çok şayialara yol açmıştır.

Salâhiyetar mahfillerde dün tekrar edildiğine göre, Fransız hükümeti, İtalyan hükümetinden hiç bir talep almamıştır.

Paris, kabinesi, görüşmelerin programını Romaya bildirmiş, fakat Roma makamları bu hususta fikirlerini daha izhar eylememiştir. Son defa 11 mayısta vukua gelen Blondel - Ciano görüşmeleri nihai görüşmelerden önceki birer görüşme olarak kabul edilmiştir. Bu görüşmelerde İtalya'da mevcut bulunan bir dizi görüşmeler hakkında Fransız mesul makamları, B. Musolinin Cenovredeki nutkundan ve gazete havadislerinden başka hiç bir resmi malûmata malik değildir.

Bu dakikada, Kont Ciano'nun Roma'da İngiltere büyükelçisi Lord Pört ile son defa yaptığı görüşmede ileri sürmüştüğü tahmin edilen düşünceler hakkında da Pariste her hangi bir haber mevcut değildir.

B. Musolinin nutkuna ve gazete havadislerine bakılırsa, diplomatik görüşmelerde hiç bahis mevzuu olmasına rağmen, Roma'da çıkarılan güçlüğün İspanyol meselesinden geldiği tahmin edilmektedir. B. Blondelin Kont Ciano ile yaptığı görüşmelerde müzakereyi düşünen diğer meseleler üzerinde ölüme geçilemeyecek hiç bir fikir itilafı gözükmemiştir.

Bu vaziyette, başlanan müzakereleri iki memleketin de lehine olarak devam ettirmek arzusunda bulunan Fransız hükümeti, kendi tekliflerine İtalyan hükümetinin cevabını beklemektedir.

Fransa ve İtalya arasında İngiliz kabinesinin tavassutta bulunması hakkındaki telmihlerine gelince, Paris bu hususta herhangi bir müsbet teklif almamıştır. Bununla beraber, iki memleket arasındaki sıkı tesanüd sebebiyle ve İngilterenin İtalya ile son zamanda bir anlaşma yapmış bulunması dolayısıyla İngilterenin, fazlasıyla iş güçlüklerinin halli için iki taraf nezdinde kendiliğinden tavassutta bulunması tahmin olunabilir. Lord Pört'in Kont Ciano ile yaptığı görüşmede B. Musolinin Cenovadaki nutkunun ehemiyetini tahdihe daha evelden çalışmış olması da mümkündür.

Avam Kamarasında haricî siyaset müzakereleri tehir edildi

Londra, 20 (a.a.) — Avam Kamarası 95 rey karşı 180 rey ile Sir Jon Simon tarafından yapılması istenilen haricî siyaset hakkındaki müzakerelerin tehirine karar vermiştir.

Nazir, söylediği nutukta İngiltere, İtalya ve Habestanın arasında hiç bir zaman itilafı mevcut olmadığını, itilafın Milletler Cemiyeti ile İtalya arasında çıktığını beyan etmiş ve İngiltere hükümetinin hareketi tamamiyle Milletler Cemiyetinin nizamlarına uymadığını kaydeden ve İspanya'nın İngilterenin İtalyan Habestanın imparatorluğunu tanımakta serbest olduğunu fakat henüz bu imparatorluğu tanımadığını bilakis bunu yapmak için bazı şartlar dermeyer ettiğini bildirmiştir.

Hatib sözüne devamla demmiştir ki: — Bununla beraber bize gelen malûmata göre İtalyanlar İspanyaya yeni takviye kıtaları göndermemişler. Libya'daki kuvvetlerinin de yarısını geri çekmişlerdir. İtalyanlar bundan başka Bari istasyonuna ile yaptıkları propaganda da nihayet vermişlerdir. Şimdi karışmazlık komitesinin mesaisine istişrak etmektedirler.

Fransız gazetelerinin yazdıkları

Paris, 20 (a.a.) — Matbuat, yeniden Fransız - İtalyan müzakerelerinin geçirdiği buhrandan bahsetmektedirler. Jur ve Figaro gazetelerinin Londra muhabirleri ile Övr gazetesinde Madam Tabu müddetikan bu işte Almanların parmağı olduğunu iddia etmektedirler.

Roma, 20 (a. a.) — Stefani ajansı'nun Paris muhabiri bildiriyor: Paris mahfillerinde, Fransız - İtalyan müzakerelerinin salâh bulmasını ita'at edecek bir temayül görülmektedir. Parisin siyasi mahfillerinde temin edildiğine göre, Fransa hükümeti Daladiyenin ilân ettiği samimiyeti isbat için mühim bir jestlere bulunmaya ve bilhassa İspanyaya faslasız yapılan sevkıyatı dur-

Romen başvekili

Patrik Kristea Varşovaya gitti

Bükreş, 20 (a.a.) — Rador ajansı bildiriyor:

Başvekil patrik Miron Kristea, 1937 sonbaharında Polonya Ortodoks Metropolit Dionizie'nin Bükreşe yaptığı ziyareti iade etmek üzere dün akşam saat 20.40 da Varşovaya hareket etmiş ve istasyonda hükümet azası ve askerî, mülki ve ruhanî yüksek memurları tarafından selâmlanmıştır.

Başvekilin beş gün sürecek olan bu ziyareti esnasında, başvekilin ilerini vekâleten harbiye nazırı general Argeşeano idare edecektir.

Sovyetler birliğinde

Feci bir tayyare kazası oldu

Moskova, 20 (a.a.) — Tas ajansı bildiriyor: Evelki gün Fransova Jövez erazisinde gelen N-212 tayyaresi, Arkanjelde tayyare meydanında bir kazaya kurban gitmiştir. N-212 tayyaresinde 16 kişi bulunmaktadı. Bunların arasında hava filosu şefi Babuşkin ve tayyare kumandanı Moskovski de vardı. Tayyare havalanırken havalanmaz derhal motorlerden biri durmuş ve bir alev hasıl olmuştur. Pilot yere inmek istemiş, fakat tayyare yere vurduktan sonra yeniden havalanmış ve biraz ileride Dvina nehrine düşerek batmıştır. Sovyetler birliği kahramanı unvanını haiz Babuşkin, mühendis Jntovski, Dr. Rosela ve makinist Gurski ölmüştür. Diğerleri yaralıdır ve sıhhi vaziyetleri iyidir. Halk komiserleri meclisi, bu kazada ölenlerin cenaze törenini devlet hesabına yapılmasına ve ailelerine yüksek maaşlar tahsisine karar vermiştir.

Yunan kralı Atinaya döndü

Atina, 20 (a.a.) — Her tarafta heyecanlı tezahürlerle karşılanan Kral, Atinaya dönmüş ve istasyonda vekiht, hükümet azaları ve askerî ve sivil yüksek devlet memurları tarafından karşılanmıştır.

Japonlar Suşavu tekrar bombardıman ettiler

Japon askerleri çinli elbiseleri giyerek çinlilere öyle hücum etmişler

Hankov, 20 (a.a.) — Amoyda her iki taraf ta mevzilerini muhafaza ettiklerinden vaziyet değişmemiştir. Japonlar tarafından şehir üstünde yapılan tayyare hücumunda 2500 sivil çinli ölmüştür.

Şiddetli bir japon bombardımanı altında Çin kumandanı tarafından Çin ajansı muhabirine umumî vaziyet hakkında şu beyanatta bulunmuştur: — Japonlar Tiencin-Pukov hattını ele geçirecek bile Suşov cephesini müdafaa etmekte olan Çin ordusu geçilemeyecek ve demiryolu boyunca gayet geniş ve seygar bir harbe girişecektir. Japonlar Tiencin-Pukov hattı üzerinde fevkalâde müşküllatla karşılaşacaklar ve elde edebilecekleri muvaffakiyetler hiç bir şekilde onların telâfi edilemezdir. Filhakika Tatung - Pukov hattının japonlar tarafından işgalinden sonra da çinliler geri çekilmemişler ve bu suretle japonların Sarmehri geymelerine mani olduktan başka 34 muntakayı da tekrar istirdad etmişlerdir.

Suşov bombardıman edildi

Hankov, 20 (a.a.) — Japon hava kuvvetleri Suşovu tekrar şiddetle bombardıman etmiştir. Yüz kadar sivil çinli ölmüş ve bir çok bina yıkılmıştır.

Çin tayyarelerinin atıkları beyannameler

Hankov, 20 (a.a.) — Royter Ajansı muhabirinden: Çinlilerin bombardıman tayyareleri, bu sabah erkenden Ozaka, Sasab, limanları üzerinden uçmuşlar ve bir çok risaleler atmışlardır. Bu tayyareler, bomba atmamışlardır. Çinlilerin tayyareleri, japon avcı tayyarelerine tesadüf etmemişler ve tayyare defitopların endahtına maruz kalmamışlardır. Çin tayyareleri hiç bir arıza uğramadan hareket üslerine dönmüşlerdir. Çinlilerin kendilerine karşı hiç bir düşmanlık hissi beslemeyecektiklerine dair tminat verilmekte idi. Bu risaleler, japon milletini isyan ve Çin istilâsına muhalefet ediyor idi.

Pragda Südellerle şekler arasında kanlı bir kavga oldu

Prag, 20 (a.a.) — Geçen gece sudet almanların "Alman evi" nde yapmış oldukları bir toplantı sonunda şekler den bir grup, bir alay teşkil ederek bu evin önünden geçmiş ve almanların aleyhinde bağırıp çağırmışlardır. Bunun üzerine aralarında bir arbede olmuş ve birçok kişi yaralanmıştır. Bir alman ve bir çek, hastahaneye kaldırılmıştır. Zabıta, işe müdahale etmiştir. Gece yarısına doğru, süktün tamamı teessüs etmiştir. Almanlar, Henlayn fırkası neşetlerini ve bu fırkaya iltihak manasına gelen beyaz çoraplarını çıkararak birer birer içtima salonunu terketmişlerdir.

Çekoslovakya'da nasyonal sosyalizmi tatbik etmek için

Prag, 20 (a.a.) — Dün akşam Prag "Alman evi" nde tertib edilen bir toplantı esnasında Henlayn taraftarı mebuslardan B. Sandner 10.000 kişinin huzurunda demıştır ki:

— Biz hiç bir muvakkat anlaşmaya razı olmayacağız. Karlovivari'de bildirdiğimiz bütün taleplerin isaf edilmesi lazımdır. Bizimle anlaşmak Çekoslovakya için bir hayat ve memet meselesidir. Hakkımızın kanunlarla tevsik edilmesini ve tanınmasını istiyoruz. Henlaynın Londra seyahatinden memnun olmuyoruz. Ekalliyetler statüsü bizi tamamiyle tatmin etmezse red edeceğiz. Seçim almanların yüzde 95 inin Henlaynın arkasında olduğunu gösterecektir. Almanlara verilmiş istenilen haklar, ana yasa ile tevsik edilmezse böyle bir statüyü kabul etmiyoruz. Çekoslovakya bizim de devlete timsizdir. Bu itibarla burada serbestçe nasyonal - sosyalizmi tatbik etmek istiyoruz.

Henlayn - Hodza mülakatı

Prag, 20 (a.a.) — Salâhiyetli mahfillerde söylendiğine göre Henlayn - Hodza mülakatı gelecek hafta içinde yapılacaktır. Bununla beraber Südet partisi Henlaynı istirahat etmek üzere Alp dağlarına gittiğini haber vermektedir. Müstakil alman matbuatı, ekalliyetlerin statüsüne aid görüşmelerin Henlayn tarafından idare edilmeyeceğini, bu görüşmelerde Südet partisine mensup mebusların hazır bulunacağını yazmaktadır.

Prag, 20 (a.a.) — Başvekil Hodza, bugün gazetecileri kabul ederek, ekalliyetler hakkında hükümetin hazırladığı statünün esaslarını anlatmıştır. Başvekil, tefferuata girişmesinin şunu kaydetmiştir ki, Çekoslovakya'daki ekalliyetler meselesi, her milletin muhtariyetine istinal edecektir. Bu sahada nisbet de gözetilecektir. Hükümet bu hususta bir takım prensipler tebsit etmiştir ki, bunlar hakkında kanunlar çıkacak ve alâkadarlarla da görüşülecektir.

Hodza demmiştir ki:

— Eğer Çekoslovakya topraklarında oturan 15 milyonluk halkı her milleti memnun edecek bir şekilde tensik edemezse devletin otoritesi sarsılmaya mahkûmdur. Hükümet Südet alman lariyle azami hüsnü niyetle müzakere edecektir. Ancak bunlar hükümetle olan münasebetlerinde bütün mesuliyetlerini müdkir olmalıdır.

Çekoslovakya ile Macaristan arasındaki münasebetlere de temas eden başvekil küçük antant devletlerle Macaristan arasında iş birliğinde bulunulmasının Tuna havzasında hasıl olan son vaziyetin tabii bir neticesi olduğunu ve bu iş birliğinin başta Almanya olmak üzere alâkadar diğer büyük devletlere de teşmilî lâzım geldiğini kaydedilmiştir.

Suriye başvekili Ankaraya gelecek

Berut, 20 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Suriye Başvekilî Mardam bey, Parise yapacağı seyahat münasebetiyle, Ankaraya da uğrayacak ve Türkiye - Suriye dostluk anlaşması hakkında müzakerelerde bulunacaktır.

İtalya kralı Libyaya gidiyor

Roma, 20 (a.a.) — Kral - imparator, Siraküzya hareket etmiştir. Orada Libyaya gitmek üzere vapura binecektir.

İtalya kralının Almanyayı son bahardan evvel ziyareti etmeyeceği öğrenilmiştir. Kral, Hitler tarafından davet edilmiştir.

Sergi bugün açılıyor

Kız Enstitüleri ve sanat okulları sergisi bugün saat 16 da Kültür Bakanlığımız tarafından açılacaktır. Serginin bütün hazırlığı bitmiştir.

TÜRKİYE BASINI

Atatürk ve türk milleti

TAN'da Ahmed Emin Yalman, gazetesine Ankaradan gönderdiği bir baş makede, Büyük Şef'in Mersin seyahati dolayısıyla Berut ve Hatay'da fesat çevirmeye çalışan kimselerin düşecekleri vaziyeti anlatmaktadır. Muharir, evvelki gün 19 mayıs stadyomunda tribünlerden taşan on binlerce yarıdaşın Atatürk'e gösterdiği tezahürleri tebarüz ettirdikten sonra sözlerine şöyle devam etmektedir:

"Fransız siyasetinin çirkin yollarında dolayış ve âdi teviz yollarıyla iş görmeye çalışması bizde elbette teessür uyandırdı. Biz Fransız milletini dost biliriz, severiz. Kendi adma yapılan çirkin hareketleri Fransa'ya lâyık görmeyiz. Hakikatlere göz yuman haris bir siyaset yüzünden Fransanın günden güne itibar ve emniyetten mahrum kalmasından, dostluklarını kaybetmesinden dolayı Fransızlara acırız. Hâdiselerin, Yakın Şarkın barış ve istikrarını sarsacak bir cereya almaması da katıyen istemeyiz."

Fakat şu noktada sarsılmaz bir kanaatimiz vardır ki, hâdiseler hangi yolu tutarsa tutsun, haklarımız ve bize karşı yapılan tahahhütlere mukadde tam bir şekilde kavuşacağız. Tahahhütleri bozmak yolundaki her manevra sırf inacektir. Bu yolun, en doğru, en haklı, en dürüst yol olacağına türk milletinin iptidadan imanı vardır."

FRANSANIN MASKESİ NİHAYET DÜŞTÜ

SON POSTA'da Muhiddin Birgen son haftalarda Hataya seçim işleri dolayısıyla çıkan hâdiseleri ele alarak bu husustaki fikirlerini hülasa etmekte ve makalesini şu satırlarla bitirmektedir:

"Hasta olduğu ilân edilen Atatürk, türkün kayalarından daha sert imanı kadar sağlam ve türk milleti de Atatürkle beraber dünyanın öbür ucuna kadar koşabilecek kadar sâhbedir. Yalancı mumunun yatsıya kadar bile yanmıyacağını görecek ve anlayacak olan Fransızlar, türkün can damarına dokunmanın ne demek olduğunu elbet görecektir. Fransa dostlukta anlamaz; Fransanın insaftan ve haktan haberi yoktur. Fransayı yola getirmek için tutulacak yegâne yol, emrivaki yoludur. Fransa politikacılarının kafaları ancak bu tarzda bir mantıktan anırlar."

Beruttan uçurulan kuvruklu yalancı bütün işleri dışarıya vurmuş olan Fransa hükümeti karşısında artık Türkiye serbesttir; ona karşı serbest olduğu gibi dünyaya karşı da serbesttir. Hatayın mukadderatına bağlanmış olan türlü türlü şerefinin hâlelden koruması için her ne yapmak lazımsa Türkiye bunu yapacaktır. Hattâ en son tedbirleri kadar gitmek icab ettiği takdirde de türk milleti bunda tereddüd edecek değildir."

İspanyada Hükümetçilerin

mukabil taarruzu

Barselon, 20 (a.a.) — Neşredilen resmi bir tebliğle göre Teruel cephesinde Cedullas mntakasında düşman tayyare ve topçu kuvvetlerinin müzaheretine rağmen, ricat etmeğe mecbur olmuştur. Cumhuriyetçiler şiddetli bir mukabil taarruz neticesinde Penarroya cephesini istirdad etmişlerdir.

Albocacer mntakasında nevmidane teşebbüslerine rağmen düşman ilerlemeye muvaffak olamamıştır.

Cumhuriyet tayyareleri Cande hava meydanını sık sık ve müessir surette bombardıman etmişlerdir. Tayyareler bir çok düşman tayyarelerini tahrib ettikten sonra sark cephesinde frankistlerin hatlarını ve tahşidat yapıtları noktaları bombardıman etmişlerdir.

Hava muharebeleri esnasında düşman yedi tayyare kaybetmiştir cumhuriyetçilerin ise iki tayyaresi tahrib edilmiştir. Frankistler Kastellonu iki kere bombardıman etmişler ve Valans ile Alikanteye taarruz etmeğe teşebbüs etmişlerdir.

Dünya meç şampiyonluğu

Prag, 20 (a.a.) — Dünya meç şampiyonluğunu neticeleri: İtalyan Guaragna yedi galibiyetle dünya şampiyonu olmuştur. İkinciliği 6 galibiyetle İtalyan Bocchino, üçüncülüğü 5 galibiyetle Fransız Gardere kazanmıştır.

Pariste bir düello

Paris, 20 (a.a.) — Hanri Bernştayn ile Edvar Burdenin şahidleri bir zabıt varakası tanzim ederek iki muharririn çarpışmağa kati surette karar vermiş olduklarını kaydetmişlerdir.

İki hasmın kılıç çarpışmaları tekarâr etmiştir.

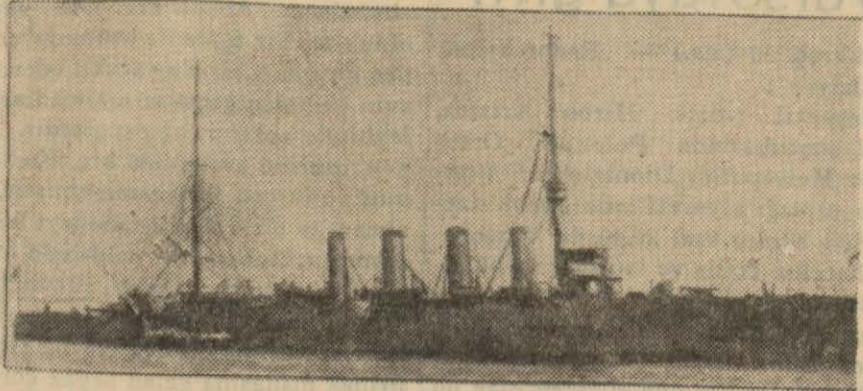

TÜRK ÇANAKKALE

- 65 -

Yazan: M. Şevki Yazman

Çanakkale deniz saldırımına iştirak eden İngiliz Dublen kruvazörü

Arkasından bir tüfek patladı, sol kolunun yanından geçen bir mermi gerisindeki neferlerinden birisini yaraladı. Yaralı neferin tüfeği düştü ve arkadaşlarıyla birlikte geriye kaçtı. Albay Eyub elindeki tabancasına sağ şive yapıp kaldı. Düşmanın gelmesini bekledi. İki dakika hiç bir hadise olmadan geçti. Tünelin ilerideki köşesine yakın olduğu anlaşılan türk kımlıdanma hareketi üzerine birkaç el ateş etti. Biraz sonra da kendi gerisinden, Avusturya siperlerinden doğru sesler gelmeye başladı. Bu; lâğmın muhafazasına memur ettiği yüzbaşının askerleri idi. Albay Elyot zabitan ismini fısıldadı ve gelenler buna cevap verdiler. Birisi yaralanıp geriye kaçan iki neferi albayın vurulduğunu ve öldüğünü söylemiş ve geridekileri telâşa vermişler. Hattâ ileri gelen müfrezeler bile karanlıkta albayın yüzünü göremediği ve kendisini ölmüş zannettiği için yanlışlıkla ve düşmanla karşılaşmamak için ona evvelâ parola olarak kendi vazif ismini sordu ve cevap almca albayı tanıdı.

Sonra hep birlikte ilerlediler. Elyotun evvelce vardığı yere gelince durdular. Yüzbaşının aldığı talimat bu noktada kum torbaları ile bir barikad tesis etmekte. Bunu yapmaya başlayınca işitilen seslerden türk nöbetçi ateş etti. Yüzbaşı Albay Elyotun ilerisine geçmek müsaadesini istedi. Albay bunu reddetti, bizzat iki kum torbası kendisine bir siper yapıp, yere yattı ve gözleri karanlığa alışan avusturyalılar ancak o vakit karşıda ve dehlizin öte ucunda siperini yapmış olan türk nöbetçiyi gördüler. O da kendileri gibi siper yerleşmiş önünü gözetliyor ve bu karanlık dehlizde karşı karşıya gelmiş bulunuyorlardı.

Albay Elyot tüfek ateşle türklerin bu dehlizden çıkarılmasının imkân dahilinde olmadığını ve bu işin iyi netice vermeyeceğini anlayarak geri döndü, tedbir düşünüyor ve şöyle karar veriyor:

25 litrelik bir tahrir kalıbı ön tarafa yerleştiriliyor, elektrik telleriyle geriye raptolunuyor, bu tahrir kalıbının gerisi 10 kademlik bir barikadla örülüyor ve 9 temmuz öğleden sonra bu infilâk maddesi patlamaya hazır hale getiriliyor ve patlatılıyor. Lâğmın bizim taraftaki ağız çöküyor. Bu sırada siperlerde dolaşan Zeki Bey sarımsından yere yuvarlanıyor. Sonra koşup lâğmın patladığı yere geliyor. Eski lâğm çukuru onun ötesinde bir çukur daha meydana geldiğini görüyor.

Ertesi gün Zeki Bey bu yeni lâğm çukurunu bizzat keşfe karar veriyor. Yanına bir nefer alarak çukura giriyor ve enkazı kaldırmaya başlıyor. Bir müddet sonra gene bir delik açılıyor, dehlizin içerisi ve

biraz ötedeki Avusturya nöbetçisi görünüyor. Nöbetçi bir dizi üstüne kıvrılıp uzanmış, tüfeği dizinin altında kalmıştı. Serbest kalan sağ eli ile tüfeğinin namlusundaki tozları temizliyordu. Gözleri bir an karşı tarafta kendisine bakan türklerle ilişti. Bu, bizzat merkez tepedeki taburun kumandanı idi.

Zeki beyin ilk akına gelen şey tabancasını çıkarıp ateş etmek oldu. Fakat bu tabancayı bundan birkaç gün evvel diğer lâğma bıraktığı nöbetçiyi vermiş, o da berhava olmuştu. Sonra Avusturyalıyı vurmaktansa esir alınma daha faydalı bir iş olacağı akına geldi. Bunun için geceyi beklemeye ve küçük bir müfrezeye ile ansızın atılıp bu neferi yakalamaya karar verdi.

Fakat bu hal avusturyalılar tarafından haber alınca nöbetçi takviye olundu. 11 temmuzda baskın müfrezesi nöbetçiyi yakalamak için bu ikinci çukura atıldığı anda şiddetli bir ateşle karşılandı, müfrezenin kumandanı vuruldu, diğerleri de teşebbüsten vazgeçerek eski çukura sığındılar. Ertesi günün Anzak kolordusu tarafından bir nümayiş taarruzu yapılması emredildiği zaman vaziyet merkezde idi.

General Birdwood verdiği emir askerlerin siperlerini terketmeden ve zayıf vermeden bir bomba hücumu yapılmasını istiyordu. Fakat ikinci tugay ve bizzat albay Elyot bunu daha mühimce bir tarza çıkardılar. Türklerin işgal ettikleri eski lâğm çukuruyla bunun civarında vücut getirdikleri tesisatın zabtı ve yıkılması suretine koydular. Halbuki bu lâğm çukuru merkez tepelerinin tam önünde idi ve bu siperlerin ön şivini yıkarak onunla birleşmişti. Bu çukura hücum demek merkez tepelerine hücum demekti.

Hazırk çok kısa sürdü ve Albay Elyot bu iş için gönüllü aradı. Anzaka henüz yeni gelmiş bir teğmen bu müfrezeye komutanlığa talib oldu. Buna 11 gönüllü daha ilthak etti. Saat 8,15 de ve güpegündüz türk mevzilerine atıldılar. Eski lâğm çukuruna girdiler. Çukura girer girmez türk bombaları da yağmaya başladı. Teğmen Greyg geriye "imdad" diye bağırdı. Birkaç kişi daha ileri fırladı, fakat bunlar çukur yerine türk siperlerine girdiler ve aldıkları yaralarla yere yuvarlandılar. Bu esnada "Greyg" in müfrezesinden iki sikt maktul diğerleri müfrezeye komutanı da dahil kâmilan mecrub düşmüşlerdi. Yaralıları müfrezeye komutanı geri

gönderdi, Avusturya siperlerine dönenler teğmenin alınandan kanlar akar elinde tabanca lâğm çukurunda yaralı olarak yatıp kaldığını haber verdiler. Bu genç kahramanın müfrezesini darma dağınık eden türk erleri içinde bizzat merkez tepedeki taburun komutanı da vardı. O da şu suretle olmuştur.

Merkez tepenin bir hususiyeti vardı. Taburun tuttuğu siperleri çok yakın mesafeden alay, tümen ve hattâ şimal grupu kararâhından çok güzel görünüyordu. Tabur karargâhi ise biraz geride ve ateşten mahfuz bir yerde idi. Ve buradan ön siperler görünüyordu. Bu sebepten bazan tabur komutanı haber almadan şimal grupu kararâhından (Esat Paşa karargâhından) bu tepenin siperlerinde olan işler görünüyordu.

(Sonu var)

İçki satılan yerlerin beyie resmi

Bakanlar Heyeti, içki satılan yerlerin, yıllık kiralari üzerinden alınmakta olan beyie resmini indirmiştir.

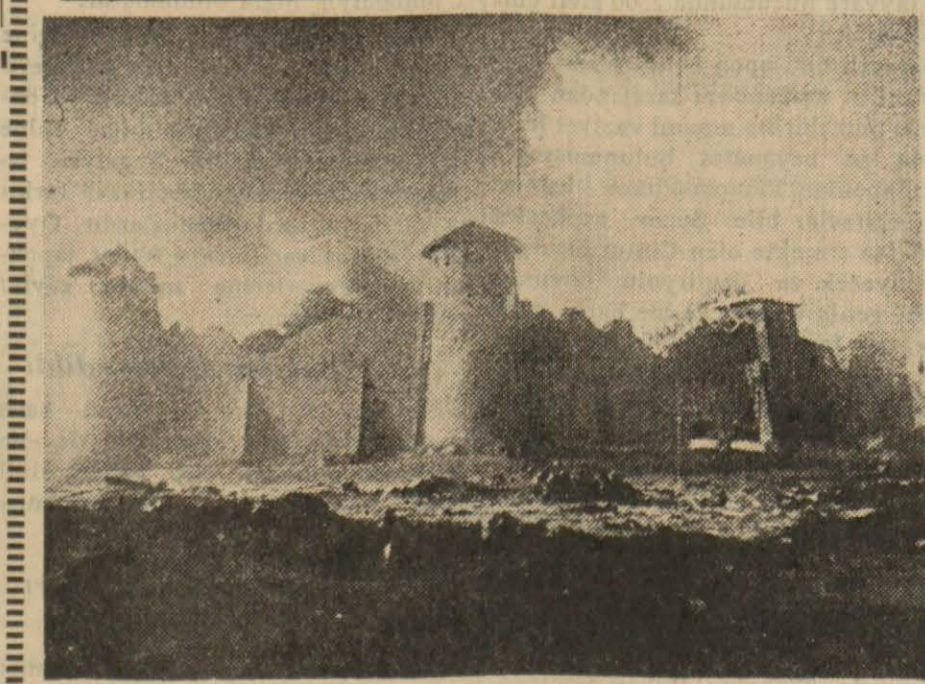
Bir haziranın itibaren tatbikine geçen bu kararın, içki satılan yerlerden yıllık kiralalarının yüzde yarım nisbetinde beyie resmi alınacaktır. Panayir, pazar yerlerindeki satıcıların kiralari İhhisarlar idarelerinin takdir olunacaktır.

Hükümet doktorlarının kursları bitti

Merkez Hıfzıssıhha okulunun bu seneki ders yılının ikinci devre kursları bitmiştir. Bu kursa devam eden ve yurdun muhtelif köşelerinden gelen on beş hükümet doktoru, on beş gün müddette şehrimizin muhtelif sıhat müesseselerinde tetkikler yapacaklardır. Bu arada Etimesgut nümune dispensarinde amelî tatbikat göreceklere ve ondan sonra memuriyet mahallerine gideceklerdir.

Yazan: Alexis Tolstoi

No: 95

Notburg Kalesi

ciler, kötürmler, malûller kilise merdivenlerine doğru sürünüyorlardı. O ruçlu oldukları için keyfleri yerinde olmadıkları istavroz çıkartıyor, birbirine küfrediyorlardı.

Çıplak ayaklı bir meczub, sırtı çiril çıplak, saçları geçen yazdan kalma it üzümleri içinde, etrafa leş gibi bir koku neşrederek ziplaya ziplaya koşuyordu. Merdivenlerdeki ürtüti: Aziz zatın elinde bir çiy et parçası vardı. Demek o bugün de öyle şeyler söyleyecekti ki bütün Moskova bunları fısıldaşarak tekrarlayacaktı. Çiçek bo-

Serbest sütunlar:

Bir mektub münasebetile.

Yazan: K. Z. G.

Geçen pazartesi gecesi bir sinema sahnesinde temsil olunan "Barbiye dö sevil", hakkında Ulus'da çıkan yazım, bu piyesin hazırlanması ve sahneye konulması işi ile yakından alakadar olan bir zat müteessir etmiş olmalı ki kendisinden uzun ve imzasız bir mektub aldık.

Bir kere önceden şu noktayı tebarüz ettirmeliyim ki, geçen günkü sayımızda koyduğumuz bu mektubun muhtelif yerlerinde geçen "tenkid", kelimesi yerinde kullanılmamıştır. Çünkü benim yazdığım yazı bir seyirci sıfatile gördüklerimi kaydetmek ve olup biteni kısaca anlatmaktan ibaret bir compte rendu, idi. Barbiye dö Sevil münakkid gözü ile seyredilseydi yazısı iki yarım sütunu çok geçer, söylenecek daha çok söz bulunurdu.

Mühim olan bu noktayı kaydettikten sonra mütalealarımı yazıyorum. Mektubda deniliyor ki: "K. Z. G. imzalı münakkidimiz — aceleden olacak — Bomarşeyi ve eseri mütaleaya vakit bulamamışlardır. Eğer hiç olmazsa büyük ansiklopediyi açıp Bomarşe kelimesine bakmağa vakit bulsaydılar ilk kısımdaki mütalealarımı yazmazlardı."

"İlk kısımdaki mütaleaları", diye kaydettikleri nokta şudur: Ben Barbiye dö Sevil Bomarşenin en meşhur eseridir ve Bomarşe şöhretini bu esere borçludur, demiştiniz; bunu yazarken bir yenilik yapmış oluyordunuz. Çünkü, edebiyat ve tiyatro tarihleri demiyoruz, hattâ Bomarşe isminin geçtiği mekteb kitapları bile aynı cümleyi kullanırlar ve Laruslarda Bomarşe, Barbiye dö Sevil müellifi olarak tanınır. Mektub sahibinin bana mütalea tavsiyesinde bulunduğu ansiklopedi maalesef kendisine yanlış anlaşılmalıdır. Büyük fransız ansiklopedisinde Bomarşe'nin biyografisini yapan Maurice Tournoux, muhabirimi haklı göstermek şöyle dursun, benim tekrarladığımı mütearifeyi teyid eden başka bir şey yapmış değildir. Maurice Tournoux diyor ki: "Bu şöhrat Bomarşe'nin de başına birçok felâketler getirmiştir."

Pazaratemi günü temsilatının ikinci perdesi oynanırken doktorun ikinci perukası düşmüştü ve yazımda bu noktayı da kaydetmiştim. Mektubda deniyor ki: "Biz perukayı mahsus düşürttük. Çünkü eserde böyledir."

Hayır, eserde böyle değildir. E. limde Hatier kitabhanesinin bastırıldığı ve Ch. M. des Granges'in pefasını ihtiva eden mizansenli bir eser vardır. 1774 tarihinde tamamlanan metne Bomarşe'nin müteakib senelerde yaptığı ilâveler de büyük bir dikkatle bu eserde işaret edilmiştir. Fakat ne ikinci perdede, ne de diğer kısımlarında peruka düşürme diye bir kayıt yoktur. Bu noktada aldığımız olmayı cidden isterdim. Fakat maalesef tekrarlamak mecburiyetindeyim ki eserin aslında bulunmayan ve sırf bir sahne hatâsın-

dan başka bir şey olmayan peruka düşmesinin, eseri hazırlayanlar tarafından müdafaa edilecek hiç bir tarafı yoktur.

Hem peruka düştükten sonra doktor Bartolonun başında, mektub sahibinin de tasvir ettiği gibi "pek güzel saçlar", dan bir kısmı görülmüştür. Binaenaleyh "Bartolonun kel başını göstermek için perukasını düşürdük", müdafaaı bizi tatminden uzak kalıyor.

İllüstrasyonda R. dö Boplan: "Barbiye dö Sevil oynanaya kolay, dinleyene nüfuzu güç bir eserdir", demiş. Bu söz, Kontrandü'yü, eseri anlamadan yazmış olduğuma delil olarak ileri sürülüyor.

Şimdi anlaşıyor ki bizim heveskârları aldatan ve muvaffakiyetsizliğe düşüren R. dö Boplan'ın bu paradoksu olmuştur. Barbiye dö Sevil'in oynanaya göre kolay olduğunu zannettiler için profesyonel sahnelerin üzerinde aylarca çalıştıkları bu esere birkaç günlerini vermişler, ve hazırlığı kâfi bulmuşlardır. Sonrası malûm.

Temsil sonunda halkın gösterdiği alakayı ölçtükten sonra aktör arkadaşlarımızın ve rejisörlerinin de R. dö Boplan'a sinirlendiklerini zannediyoruz.

Comte d'Almavivanın halkla selâmlaştığı ve bunun oyundaki ciddiyeti kaybettirmediğini kaydetmiştim; tekrar ediyorum. Eserde Konta böyle bir hak verilmemiştir. Binaenaleyh mektubu yazan zatın:

— Bomarşe böyle yazmıştı, demesine imkân kalmıyor. Fakat o buna da derhal bir kulb buluvermiştir. Deniliyor ki:

— Bu italyen üslubudur. Bu üslubda aktör seyircilerle, hattâ orkestra ile konuşur.

Bu nokta ile benim işaret ettiğim lâübâlilik arasındaki fark kendiliğinden meydana çıkıyor. Evvelâ ben konuştu değil, selâmlaştı demiştim. Sahneye çıkar çıkmaz, sahnenin ön taraflarından gözleriyle tanıdıkları aradı, Görebildiklerine âdetâ:

— Bakın ben Kont oldum, der gibi sessiz ve kaçamak selâmlaşmanın italyen üslubu sahne konuşmasıyla alakalı olmadığını zannediyoruz. Bu olsa olsa bir "sahne acemiliği", olabilir ve üslubunu, komedi italyen'in rejisörü değil, mektub sahibinden başkası olmayan malûm organizatörümüz yaratmıştır.

Figaro hakkındaki kanaatlerimde hiç aldandığımı sanıyorum. Filvaki Bariye dö Sevil'i Avrupa sahnelerinde görmedim. Fakat ortada bir mizansenli eser ve - Gazeteci veya münakkid gözüyle değil, yalnızca bir seyirci olarak - benim de bir sağduyum varken Comédie Française'e kadar gitmeye ihtiyaç yok... Avrupa sahnelerinde, Figaro'nun, ortalığı biraz sustu görünce ayayınım baş parmağı üzerinde mevlevi tekkesindeymiş gibi bir kaç devir yapacağını ve seyircilerini güldürmeye muvaffak olduktan sonra tekrar rolüne döneceğini zannetmiyorum.

Bir noktayı daha ilâve etmeliyim. Ben, belli başlı klâsikler arasında yer alan Bariye dö Sevilin dünyanın hiç bir yerinde amatörler verilmediğini kaydetmiştim. Bu sözüme, on dört sen evvel Le Temps'in muharriri şu cevabı vermiş:

"Yakında harb olacak, veya çıkacak. Kitabta yeri var: Bu şeytanî saltanat üç yıl sürecek."

Vaktiyle bu saatte Kitai kalabalık ve gürültülü olurdu. İşleri buğday dolu arabalar Zamoskvoçe'den, erzak kolları Yaroslavl'dan, troykalara doldurulmuş eşya Mojaisk'den geçerdiler. Ya şimdi; iste bak: İki bahtsız araba, ve içinde kokmuş şeyler... Dükkânların yanında kapılar ve pencereler çivilenmiştir. Sloboda, Moskova'nın öteki kıyası denilebilir ki çöldür. Şurada burada, streliç evlerinde çatı bile yok.

Yavaş yavaş kiliseler de boşalıyor. İmanları sarsılanlar çoktur: Ortodoks papaslar zevk ve safaya ram oluyorlar. Onlar bu kıy Moskova'da idam edip asanlarla birlikte. Papas ekseriya duaya başlamakta tereddüd ediyor, sakalını havaya, çarıncıya doğru kaldırıp bağıyor: "En büyüğünü çal, abdal, daha hızlı çal!" Çancı istediği kadar gayret gösterebilir, halk ehemiyet bile vermiyor, iki parmağı ile haç işaretini yapmaktan çekiniyor. Eski - müminler öğretiliyorlar: Üç parmak bir arada edebince bir incir oluyor: İki parmağını ayır, aralarına baş parmağını koy. Böyle incir yapmağı öğretmenin kim olduğunu bilmiyoruz.

Bununla beraber sokaklarda gene oldukça kalabalık vardır: Boyarların usakları, işsizler, serseriler, geceleymen şurayı burayı soymakla geçinenler.

RADYO

Ankara:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Karşılaştırmalı neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk müzikleri halk şarkıları — 13.15 Dahili ve Harici Berber.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Çoş Karagöz (Küçük Ali) — 19.15 Türk kisi ve halk şarkıları (Servet Adnan kadasları) — 20 Saat ayarı ve arapçay — 20.15 Türk musiki ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları) — 21.00 İlk bahar atyarışlarının ikinci bahar koşuya iştirak edecek atlar ve kazatimalleri hakkında konuşma: (Alman Atçı) — 21.15 Stüdyo salonu — 22.00 Kurt Freiberg: Kleine Romanze — Vollgraf: Mein Herz seht sich nach be. 4. Bernard Derksen: Taratello — 22.15 Heinz Munkel: Barbele. — 22.30 D'pfefferbaum. 7. Strauß: schöner Mai — 22.45 Haberleri — Yarımk program ve istiklal marşı.

İstanbul:

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâk — 12.50 Havadis — 13.05 Türk musiki — 13.10 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Plâk — 19.10 Konferans: Üniversite müsi: Üniversite Talim taburu subayları önümüzde İhsan Kocaman (Bakancak, milli marş) — 19.55 Borsa haberi — 20 Necmettin Rıza ve arkadaşları — 20.45 Hava raporu — 20.48 Ömer Rıza — 20.55 Prager — 21.15 Lüksemburg — 21.30 ORKESLERİ VE KORO — 21.30 Hamburg — 21.15 Beromünster — 21.30 HAFİF MÜZİK: 6.30 Alman istasyonları — 7.10 Kolonya — 8.30 Brest, Stuttgart — 12 Alman istasyonları — 14 Stuttgart — 14.10 Frankfurt, Köln — 14.15 Berlin, Münih — 15 Stuttgart — 15.20 Hamburg — 16 Breslau, kfurt, Stuttgart — 18 Berlin — 18.10 — 18.30 Frankfurt — 19.10 Kolonya — Stuttgart — 19.20 Brno — 20.10 Hamburg — 21.30 Sottens — 22.30 Berlin — 24 Stuttgart.

Avrupa:

OPERA VE OPERETLER: 18.30 kova — 19.10 Berlin — 20.15 Paris — 21.15 kulesi — 21 Milano — ORKESLERİ VE FONİK KONSERLER: 17.15 Brüksel — 18.30 Moskova — 19.10 Münih — 20.15 kova — 20.55 Prager — 21.15 Lüksemburg — 21.30 ORG KONSERLERİ VE KORO — 18.30 Hamburg — 21.15 Beromünster — 21.30 HAFİF MÜZİK: 6.30 Alman istasyonları — 7.10 Kolonya — 8.30 Brest, Stuttgart — 12 Alman istasyonları — 14 Stuttgart — 14.10 Frankfurt, Köln — 14.15 Berlin, Münih — 15 Stuttgart — 15.20 Hamburg — 16 Breslau, kfurt, Stuttgart — 18 Berlin — 18.10 — 18.30 Frankfurt — 19.10 Kolonya — Stuttgart — 19.20 Brno — 20.10 Hamburg — 21.30 Sottens — 22.30 Berlin — 24 Stuttgart.

HALK MÜSİKİSİ: 11.30 Stuttgart — Budapest (Sigan orkestrası). — 11.30 DANS MÜZİĞİ: 19.10 Londra — 22.30 Brest, Stuttgart, London, Prag, Floransa, 23 Krakovi, 1 Milano, Paris, Poznan, Strazburg, 23.10 Droytvice, Moskova.

"Bomarşe Sevil berberini oynatmak için yeniden bir amatör piyes olarak tadil etti. Böylece eser üçüncü defa olarak çehnesini değiştirdi... Bomarşenin, eserini seraya sokmak maksadıyla değiştirdiğini söyleyince, Le Temps'in tozlu koleksiyonunu işhad etmeğe ihtiyaç yok. Bomarşiye dö sevil eserinin başına notice'de sebeble birlikte izama bir tarih vakıdır; ve değişmiş olan seraya girer eser klâsik değeri rinden zerre kadar fedakârlık yapmadığıdır. Yalnız Onaltıncı Luininin yamda Marie Antoinette'in Rosine lünü oynayabilmesi için eserde ter yapılmışına zaruret görülmüştü."

"Bu eseri oynayan ve sahneye yanlar bütün teferruatını son nokta na kadar vesikalara dayanan bir teğme istinad ettirdiklerini söylemişlerdir."

Mektub sahibi, yazısını baş tarafından yazılmış gibi göstermiş — ki buna neden lüzum görüyorduk? (Sonu 8. inci sayfa)

Çar, saraydan getirilmiş olan bir koltuğa oturmuş ve kup kuru gözleriyle bu vahşice kıtali seyrediyordu. Sıhhati yerinde değildi. Bir diş hastalığı iki yanağına da şişirmişti. Bu cellâdlık vazifesine pek alışık olmayan boyarlardan çoğunun elleri titrediğini gördükçe kızıyordu...

"General L6 For da cellâd hizmetini görmeğe davet edildi ise de bunun memleketinde adet olmadığını söyleyerek istinkâf etti. Hemen aynı saniyede kötükler üzerine atılan 330 kişinin boynuna değil, sırtına vurduğundan bu suretle adeta ikiye bölünen streliç tahammül olunmaz iztirablar çekecekken Aleksaşka yetişip maharetli bir balta darbesiyle kafasını uçurdu. O (Aleksaşka) o gün yirmiden fazla baş kestirğini söyleyerek ithihar ediyordu. Prens - Kayzer kendi eli ile dört kişinin başını kestirdi. Bir çok boyarların kollarına girmek icab etti: Bu derece heyecanlı ve benizleri solgundu!..."

İşkenceler ve idamlar bütün kıy devam etti. Buna karşılık olarak Arkanjelde, Astrahanda, Azakta ve Don üzerinde ihtilâller çıktı. İşkence odaları yeni baştan doluyor ve Moskova surları üstünde gene binlerce cesed kar tipileri arasında sallanıyordu. Bütün

memleket dehşet içinde idi. Eski âleme mensub her ne varsa hepsi kendi köşelerine gizleniyordu. Bizans rusyası sona eriyordu. Mart rüzgârıyla şişen tüccar gemileri yelkenleri daha şimdiden Baltık kıyıları boyunca teresüm ediyordu.

İkinci kısım BİRİNCİ BAHİS

Horozlar bulanık seher ışığı içinde ötüyorlardı. Bu şubat sabahı sanki oluşuna pişmandı. Gece bekçileri koyun postekisinden uzun gocuklarına ayakları dolaşarak geceleymen sokaklara yerleştirilmiş olan maniaları kaldırıyorlardı. Sobalardan çıkan dumanlar yere yayılıyor, dar yollardan sıcak bir ekmeç kousu yükseliyordu. Suvariler kol geziyor, bekçilere soruyorlardı: "Bu gece eşkiya var mı idi?" Bekçiler cevap veriyorlardı: "Olması mümkün mü? Onlar daima her yerde dolaşırlar..."

Moskova tenbel tenbel uyanıyordu. Çancılar inleyip soğuktan titreyerek çan kulelerine tırmanıyorlardı. Mühîş İvan çanının işaret vermesini bekliyorlardı. Büyük perhiz çanları sisli sokaklar üzerinde yavaş yavaş, ağır ağır çaldı. Kiliselerin büyük kapıları gıcırdayarak açıldı. Kilise müderrisi parmağını tükrükleyerek ezeli alevî kandillerin fitillerini temizledi. Dilen-

Bunlardan çoğu meyhaneye civarı topluyor, açılmasını bekliyerek efri kokluyorlardı: Sarımsak ve yulpiruhi kokuları geliyordu. Barut, dökme gülle, keten, demir parçaları dolu arabalar tekerleklerinde hızlanarak Moskovanın dışına Voroneje doğru ilerliyorlardı. Kırmızı koyun postundan yeni yarım kabanlarını sırtlarına ve yabancılara şapkalı başlarına giymiş olan atlı dragonlar, rabacılara kaba küfürler svuruyor, kamçularıyla onları tehdid ediyorlardı. Halk arasında: "Almanlar gene bizim ki"ni sevk ediyorlar. Bizimki bir de temizlenemeyecek surette kendilerini manlarla, alman karılarıyla girmektedirler. Deniliyordu.

Meyhaneye açıldı. Herkesin tanınmış meyhaneci merdiven başına çıktı. Herkesin ağız açık kaldı — Kimse gülmeye niyetinde değildi — hepsi anlamıyordu. Adamcağız hecalet içinde idi. Meyhanecinin yüzü çir çıplaktı: İrade mezbince bir gün evet traş edilmişti. Şimdi kendini ağlamamaya zorluyordu. Gözleri dudaklarını sıkıyordu. Kubbe, doğru önermek istavroz çıkardı. İki derli kederli: "İçeri giriniz" dedi. Meczub, kilise merdivenleri üzerinden, dişleri arasında bir et parçasını keştiyerek bir köpek gibi hoplamaya başladı. Müjlikler ve kadmlar — her ret içinde — seyre: koşuyorlardı. (Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Arada bir çakıyor...

Oyle dilber bulunduğunu vaktiyle ancak şarkıda duyardık. Şimdi, şimendüfer yahud vapur bekleme yeri gibi olan, gazinolarda bile kendisini — bereket versin ki pek de sık değil — görüyoruz. Bazısı eşinin yanında; fakat yalnız başına geleni de var. Kıvrılmış saçlarının üzerine çok yakıştırdığı kocaman püsküllü külâhını bir tarafa eğerek kadehi yakut renginde dudaklarına götürmesi çirkin oluyor denilemez de. O zaman — şarkının dediği gibi — kim bilir ne kadar can yakıyor!

İçtiği şeyin kendisine vereceği zararları ehemiyet vermiyorum. Şimdi ona keyif veren, masasının üzerinde dizilmiş mzeleri iştahla yediren alkol sonra midesini bozacak, orada toplanan gazlar yürek çarpıntısı verecek, damarları bozulacak, böbreklere kapanacak, yüzü şişecek, şimdi o kadar can yakacak çamkırık bakış, önceki güzel gözlerinin ferisi kalmayacak, kulakları ağır işitecek, elleri titreyecek, simdi kendisini o kadar eğlendiren elişlerini yapamayacak, şimdi o kadar sevdiği ve çalışırken arkadaşlarına da neşe sağlığı bürosunda kendisine verilen yazıları yazmayacak ve hepinden acıklısı, pek çabuk kocakarı olacak.

Bunlara ehemiyet vermiyorum, çünkü başına gelecek halleri, şüphesiz, kendisi de biliyor. Bu zamanda alkolün zararlarını bilmeyen kimsede tasavvur edilemez. Kadın ve erkek, genç ve ihtiyarın her birisi başlarına gelecekleri bile bile ve bugünkü keyiflerine yarıncı sağlıklarını feda ederek içiyorlar.

Gazinolarda ve barlarda içenleri göz önüne getirirken, süslü apartmanlarında saat beş çaylarında, kendi elleriyle hazırladıkları nefis kokteylleri misafirlerine içiren, kendileri de içen kibar bayanların unutmak onlara karşı hürmetsizlik olur. Onlarda kokteyllerin zehir olduğunu bile bile içiyorlar ve o zehiri güzel elleriyle bile bile dağıtıyorlar. Alkolün zararını bildikleri için onların kendilerine acımıyor.

Düşündüğüm, gazinoda gördüğüm dilberin de, apartmanlarında kokteyl içen kibar bayanların da, çocuklarıdır. Kendilerinin, her şeyde olduğu gibi, içmekte de serbest olduklarını kimsede inkâr edemez. İnsan mahmûl de canını da istediği gibi kullanabilir.

Fakat çocuklarını bugünkü keyfine feda etmeğe haklı yoktur. Tabiatın çocuk yetiştirmek, memleketin, dünyanın istikbalini korumak için kadımlara vermesi kadımlığı yalnız şeref getirmez, aynı zamanda çocukları sağlam yetiştirmek vazifesini de verir.

Çocuğun sağlığı bakımından kadımla erkeğin alkol içmesi aynı derecede kabahat değildir. Alkolik olmuş, yahud alkolik olmadan bile alkol içtiği bir günde çocuk yetiştiren baba da kendi nesline ve bütün insan nesline karşı büyük kabahat işlemiş olur. Fakat çocuğu karında dokuz ay besleyecek olan ane alkolik olursa, çocuğu dokuz ay hep zehirli kaniyle besler. Eskiden dejenere dediğimiz ve türlü türlü sakatlıklarla doğan çocuklardan çocuğunun anne karından, anne-

sinin hastalıklarından yahud gene annesinden gelen başka türlü zehirlemelerden sakat oldukları şimdi iyice anlaşılmalıdır. Onun için babanın bir günlük kabahati, annede dokuz ay durmadan büyür.

Şimdi gazinoda rakı için, yahud apartmanda kokteyl için bayanların anneleri de sık sinirlenirler ve kolonya suyundaki alkolü içerlerdi. Büyük anneleri sinirlendikleri zaman melisa ruhu diye hep alkol içerlerdi. Ancak onlar kocalarının elinde esir gibi, evlerinde kapalı, içtikleri şeylerin ne olduğunu bilmedikleri için kendilerine mesuliyet de verilemeyecek zavallı kadımlardı.

Kadın erkekler aynı hakları aldıktan ve aynı şeyleri, alkolün doğacak çocuklar üzerine zararlarını da öğrendikten sonra, artık mesuliyetlerini ve bu mesuliyetin eşlerine düşen hissedilen pek çok büyük olduğunu da kabul etmeleri lâzım gelir. Hem de bu mesuliyet yalnız kendi çocuklarına, torunlarına karşı değil, bütün memleketin istikbaline karşı.

Çünkü onun doğuracağı çocuk bir gün hiç rakı içmemiş bir annenin çocuğuna eş olacak. Onun kabahatinden rakı içmeyen annenin torunu da sakat doğacak ve böylece herkesin nesli bozulacak.

Onun için, arada bir çakan dilberleri gördükçe benim de canım yanıyor, fakat onun mest bakışından değil, sizin de, benim de neslimizi bozmağa hazırladığından...

G. A.

Ev Kadınına
Reçeteler

Ceviz reçeli

Malzeme:

200 aded ceviz, 3 kilo şeker, 1/2 litre su, 1 limon, "elli gram soda bir litre su"

Yapılması:

Bir litre suda 50 gram soda eritilir, küçük yeşil cevizler içerisine atılır. Dış kabukları ovalanarak çıkarılır 15 dakika bırakılır, tekrar ovalanır sonra bol su ile yıkanır su renksiz kalmıyca kadar yıkanır. Suda bir gün bırakılır 1/2 su 3 kilo şeker koyu şurup haline getirilir. Cevizler haşlanır içerisine atılır, koyulaşmaya kadar pişirilir. Limon sıkılır bir taşım kaynadıktan sonra ateşten indirilir.

Ağaç kavunu reçeli

Malzeme:

5 aded ağaç kavunu 3 kilo şeker, 1 limon 1/2 litre su.

Yapılması:

Ağaç kavunu yıkanır kabukları soyulur, haşlanır, soğuk suda 10 dakika bırakılır ufak ufak doğranır. Su ile şeker koyu bir şurup haline getirilir şuruba doğranan ağaç kavunları ilâve edilir. İstenilen kıvamda olunca limon sıkılır. Bir taşım kaynatılır ateşten indirilir. Kavanoza doldurulur.

GÜNÜN POLİTİK MESELELERİ

Japon
Çinli Göziyle
Çinli Japon

YAZAN: ROBERT S. MARTON

Japonya ile Çin arasındaki harbin daha altında iki milletin birbirine karşı duyduğu düşmanlık ve münaferetin esasları gizli durur. Medeniyet hususunda daha eski ve kıdemli olan çinliler, japonları sonradan görme ve nankör talebeleri addederler. Onlara göre Japonya, Çin kültür ve medeniyetinin nüfuz, tesir ve visayeti altında bugünkü haline gelmiştir.

Gerçekten çinde en fazla yayılmış bir telâkkiye göre Japonyanın askerlik sahasında gösterdiği şiddet ve son zamanlarda çinde yaptığı fenalıklardan başka kendine mahsus hiç bir şeyi yoktur. Japonyanın bugünkü kuvvetli vaziyetine sebep, onun çinden ve garben aldıkları, yani eski ile yeniyi birbirine mezcetmede muvaffakiyeti olduğunu çinde takdir edebilenler pek azdır.

Bir çok japonlar da çinlilerin bir zamanlar, kültürde liderlik etmiş olduğunu bilir ve söylerler.

Fakat eski Çin, bugün eski Yunanistandan daha fazla hürmet ve tevkiir göremez. Yeni Çin dejenere olmuştur. Bugünkü günde Çin talim ve terbiyesinin japon düşmanlığı aşılanmaktan başka hiç bir hedef ve maksadı kalmamıştır. Bu mekteplerden memleket ve millete hizmet edebilecek kuvvetli endüstri ve ticaret elemanları çıkacağına, burarlarda siyaset oyunlarına burunlarını sokan dödrüncü sınıf diplomatlar yetişmektedir.

Çinliler diyorlar ki: Japon talim ve terbiyesinin hedefi de bir asker gibi itaatkar vatandaşlar yetiştirmektir. Onlara göre sosyal ilimlerin serbest bir surette okutulmasına müsaade etmeyen ve usaklık eden sınıfları usaklıklarından ayırmak için sınıflara göre tahsili tahdid edilen bir imparatorluğun hakiki ve manevi kıymetinden her zaman şüphe etmektedir.

Bir çok japonlar, Çin tarihinde patlak vermiş olan bir çok ihtilâle bakarak çinlilerin kendi yurdlarını bile düzeltmeğe iktidarı bulunmayan kimseler olduğuna hükmederler.

Çinlilerin karakteri, japonların ögüdümleri disiplinli oluştan çok uzaktır; onunla tam bir tezad halindedir. Çinli, homurdanmaktan, küsmekten, bir kuvveti öteki kuvvete düşürmekten başka hiç bir şey yapamaz. Bu sebeble çinli ya İngiltereye, ya Rusya'ya, yahud Amerikaya Japonyanın karşısına çıkmış, japon menfaatini baltalamak için, kendi kapılarını emperyalistlere açık bırakmıştır.

Öte taraftan çinliler de japon milli karakterinin onulmaz bir şekilde soven olduğunu iddia ederler. Onların itaati, disiplini ve birlikleri, salâhiyeti saldırgan bir ruh taşıyan generaller tarafından sevk ve idare edilen sembolik imparatora körü körüne bir itaattan başka bir şey değildir.

Her iki taraf da öteki tarafın şahsiyetleri, insanî meseleleri hakkında

vicdanî hükümler vermekten uzak bulunuyorlar. Meselâ çinlilerin tanıdığı japonlu çehersî, uzun zaman danberi bu ülkeyi istilâ etmek arzusuyla hareket eden savaş adamlarıdır. Öte taraftan hiç bir japon tüccarı, müellifi, filozofu, din adamı, ressamı, kâşifi çinde lâykıyla tanınmamaktadır.

Okuması yazması yerinde olan japonlar, mazide çinin malik olduğu bir takım değerli şahsiyetleri bilirler; son zamanlarda ise tanıdıkları ancak bir kaç generale münhasır kalmıştır.

Ekonomi bakımından Japonya, çine büyük bir iştah ve hasetle bakar. Kendi ekonomik ve endüstriyel kudretine emin olan ve bir taraftan ecebi pazarlarındaki rekabetlerle uğraşır bir taraftan da ham madde bulmakta müşkülâta uğrayan Japonya için kalabalık ve geri Çin, daima gözlenen geniş bir pazar halindedir.

Japonlar, çinlilerin kendi endüstrilerini geliştirmek yolunda hiç bir esaslı teşebbüste bulunmadıklarını söylüyorlar. Çinliler, onlara göre, yalnız geniş kaynaklarından başkalarını faydalandırmamak prensipine dayanan bir siyaset gütmektedirler.

O halde, bütün memleket, inkişaf için haykırıp dururken, bir milletin ekonomik idaresini neden sahtekâr politikacıların eline bırakmalıdır? Bu ekonomik durumu da endüstriyi itibariyle bir ziraat memleketi olan çinin bir tamamlayıcısı sayılabilen Japonyadan daha iyi kim yapabilir?

Çinliler, Japonyanın içinde bulunduğ ekonomik güçlükleri, az çok, takdir etmiyor değildir. Fakat buna sempatik bir gözle bakmıyorlar. Çünkü bu müşkülâttan ortadan kaldırılması, çinin servet kaynaklarından bir çok lokmalar koparılması manasına gelecektir.

Çinliler için bir gümrük tarifesi, memleket gelirinin hiç bir zaman ihmal edilemeyen bir inancısıdır. Fakat japonlar da böyle bir tarifeye, japon ticaretinin üstüne bir pürüz olarak dikilen şeniğ bir müdahale nazariye bakmaktan, bunu ya büsbütün ortadan kaldırmak, yahud da, hiç olmazsa, bunları japon ihracat malları için asgari hadde indirmek istemektedirler.

Japonya, çinin komünizme karşı olan siyasetinden azami derecede kuşkulandırmaktadır.

Çinliler dış Mongolistan ile Sin-Kiang geçidinin büyük bir kısmını rus kontrolü altına bırakmışlar ve Rusya aleyhine Japonya ile birleşmekten imtina etmişlerdir.

Öte taraftan bir çok çinliler komünizmin aleyhindedirler ve dış Mongolistan ile Sin-Kiang geçidinin elden çıkarılması olmasına yanıp yakılmaktadırlar.

Bir çok çinlilerin komünistlerin

sözlerini dinlemeleri, onların programlarını kabul ettiklerinden değil, böylece japon emperyalizmine mani olmak istediklerindenidir.

Hülâsa bugün medeniyet, kültür, millî karakter ve ekonomi bakımından Japonyanın ak dediğine Çin kara demektir. Her ikisi de aynı şeye kıvız deseler bile bundaki telâkileri de birbirlerinden ayırır.

BİBLİYOGRAFYA

Yakub ve ötekiler

Kuvvetli bir kültüre sahip değerli bir sanat amatörü olan Celâleddin Ezine "Yakub ve ötekiler" isiminde bir eser neşretmiştir. Müellif eserinin başında, onu "bu kitab, ne sahne için yazılmış bir piyes, ne de heyecan verici bir romanıdır. Bir rüya oyunudur." diye takdim ediyor. Temiz ve içli bir usûba malik olan bu eserde kuvvetli bir fikir çegnisi ve orijinal bir hüviyet vardır. Bu güzel eserleri okurlarımıza tavsiye ederiz. Tanesi 50 kuruştur.

Halk Bilgisi Haberleri

Istanbulda Eminönü Halkevi tarafından neşredilen bu folklor dergisinin nisan tarihli 79 uncu sayıs da şu yazılarla çıkmıştır: M. Şakir Uluktaşır: Altay türklelerinde düğün. Vehbi C. Aşkun: Merzifonlu Abdurrahim, Baha Gökoğlu: Kastamonu - Safranbolu harbi, A. Rıza Yalman: Gaziantep halk şairleri, Nuri Katırcıoğlu: Ispartada derlenmiş kelimeler, Naki Tezel: İstanbul masalları.

Ana

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi tarafından çıkarılan bu nefis aile mecmuasının 15 mayıs tarihli beşinci sayıs güzel resimler ve istifadeli yazılarla çıkmıştır. Bu sayıda şu yazılar görüyoruz: Öpmeğe sevmek değildi, Kâzım Nami Duru: Aile saadeti neye bağlıdır?, Aile saadetinin esasları, Hikmet Türk: Köylerde ve şehirlerde çocuklarımız göstereceğimiz şeyler, Mükerrer Kâmil Su: Kazancım sendin, Güzide Alpar: Türk medenî kanununda ananın çocuğa karşı olan vazifeleri, Rabia Şakir: Ana olmak saadetinde masalların kudreti, Emine Ortaç: Terbiyeden ne anlarız ve gayesi nedir?, Trakyalı: Arı ve köylü, Muazzez Tahsin Berkan: Yurddaki felâket karşısında, Yumurtadan civciv, Arkın: Selçuk kız enstitüsünde bir saat, mevsimlerin süd çocuğunun sıhhati üzerinde tesirleri, Niyazi Acun: Japon kadımları, Çeton: Bir olgaç (hikâye), Zehra Alagöz: Hareket, ayın moda hareketleri, modeller ve saire.

HÂKİM ROBINSONUN
KATLI

Yazan: R. H. Goldman

34

Elen bir koltukta oturmuş bekliyordu. Vesikânın aslını kasaya yerleştirdim. Çelik kapağı kapayıp kilidledikten sonra Elen'in yanına gittim.

— İş bitti, dedim.
— Ayaa kalktı ve boynuma sarıldı.
— Titiyorsunuz, sevgilim.
— Korkuyorum, Cerri.
— Neden korkuyorsun?
— Bilmiyorum.
— Sinirlenme. Biraz daha bekle. Artık partiyi kaybetmemize imkân yoktur.
— Ya başınıza bir şey gelirse...
— Korkmayın, bana bir şey yapamazlar. (Kasayı gösterdim) Esasen artık onları tehdit eden ben değilim, şu kasadır.
— Bir tuzağa düşürülürse vesikayı verip hayatınızı kurtarmaya yavaş yavaş başlıyoruz.
— Buna lüzum kalmıyacaktır. Cesaret sevgilim; daha bir kaç gün...
— Asil beni korkutan da bu bir kaç gün ya...

Aşağıya indik. Otomobilimin arkasında mavi bir otomobil duruyordu. Co Dominik arabanın yanında ayakta duruyordu. Sokak tenha'dı; pazarları da imza böyle olurdu.

Dominik'in tahrirlerine cevap vermeye azmetmiştim ve Elen'in binmesi için otomobilin kapısını açtım. Elleri ceblerinde olarak, Dominik bana doğru yürüdü.

Elen'i endişeye düşürmek için, onu görmemeğe geldim. Öteki taraftan dolayarak otomobile bineceğim sırada Dominik yolunu kesti. Elen, son derece solgun, bize bakıyordu:
— Çabuk, Cerri, dedi, acele etmeliyiz.
Dominik, meydan okuyan bir tavırla:
— Bu akşam sizi takip edecek benim, dedi,
— Siz bilirsiniz!

Elleri caketinin ceblerinde duruyordu ve tabancasının ağzını kendime çevirmiş iş ediyordum.

— Bana ses çıkaramıyorsunuz, değil mi, fiyatınızı sade tüyü bitmemiş delikanlılara yaparsınız, canına yandırdığınızın...!

Tehdidkâr bir tavırla yüzünü bana çevirdi. Tam sırasıydı! Bütün kuvvetimle genesine yumruğumu indirdim. Aynı lâhza, kurşuna hedef olmamak için iki adım yana fırladım. Bir lâhza kalbim durmuş gibi oldu. Fakat derhal kendime hakim oldum. Dominik'in dizleri bükülmüştü, salanıyordu. Yaradana sığınıp burnunun üstüne bir tane daha yapıştırdım.

Cebinden tabancayı aldım ve süratle üstünü aradım: Başka silâhi yoktu. Onu sırt üstü yerde bıraktım otomobile atladım. Elen hıçırarak boynuma sarıldı. Dudaklarını sağlarına dokundurdum.

Artık son darbeyi indirmeye hazır-dık. Mitçel ve Cenison bir hayli zengin dosyayı tasnife bana yardım ediyorlardı. Yazihanem vesikalari, fotoğraflar, gazete kopürleriyle doluydu. — Bütün bunları makale haline getirmek lâzım, dedim. İşin büyük bir kısmını Noley'e verin. Mübalağa etmekte hiç çekinmesin.

Gülümseyerek Cenison'a bakıyordum.
— Sizi de, dedim, bu seferlik istediğiniz gibi şiddetli yazmakta serbest bırakıyorum. Eğer partiyi kaybedersenek nâls olsa topu atacağız.
Cenison'un gözleri ateş sağıyordu.

Dar ve solgun yüzüne renk gelmişti.
— Ah, dedi, babanız sağ olsaydı da, şimdi sizi seyreteydim!

Mitçel sordu:
— Ne zaman neşriyata başlayacağız?
— Çarşamba sabahı.
— Öyle ise vakit dar, bugün, bu gece, yarın. Hep bu işle uğraşacağım. Telefonun zili çaldı. Mitçel ahizeyi bana uzattı; Andriyu Robinson telefon etmişti.
— Konuştuğumuz işi hal ettim, dedi.

— Teşekkür ederim, şu halde serbestçe dolaşabileceğim.
— Evet, Kurfiyu'yu biraz evel gördüm. Umarım ki bu sulh yolunda ilk adımı teşkil edecektir.

— Ben de aynı temennideyim.
— Sizinle konuşmak istiyorum, Cerri diye ilâve etti. Bu akşam bize kadar gelebilir misin?
— Bu akşam imkânsız, fakat yarın akşam gelebilirim.
— Pekî böyleyse; acelesi yok. Saat sekiz buçuk, münasib mi?
— Evet o saate gelirim.
Öğleden sonra Greyston'a gittim. Doktor Vilks'e beni kabul edip etmemek ihtiyarını bırakmadım. Doğruca odasına girdim. Bana sert bir nazar fırlattı:
— Ne istiyorsunuz?
— Sizinle konuşmak.
— Ne hususta?
— Çok ehemiyetli bir mesele hakkında.

Elinde tuttuğu kâğıdı avucunda buruşturdu. Beni dinleyip dinlememekte mütereddiddi. Gidip kapıyı kapadım ve yanına oturdum.

— Bizi işiten olur mu? Diye sordum.
— Hayır. Nedir bu mühim mesele? Vaktime dardır.

Cigara tabakamı çıkardım, açtım ve Vilks'e uzattım, istemedi. Ben bir sigara yaktım. Doktor sinirli bir halde, koltuğunun koluna parmaklarıyla dâbeler indiriyordu. Onu büsbütün çileden çıkarmak için bir kaç saniye daha sükûtumuzu uzattım.

Nihayet:
— Artık her şey bitti, dedim.
— Ne demek istiyorsunuz.
— Şunu demek istiyorum ki artık her şey biliyorum. 6 ağustos akşamı saat dokuzu çeyrek geçe ile on arasında nerede olduğunuzu isbat edebilir misiniz?

— Bunu isbata ihtiyacım olduğumu mu sanıyorsunuz?
— Bana kanitim: Hakim Robinson o akşam katledilmişti.

Sualim onu hayrete düşürmüş gibi, koltuğunun arkasına yaslandı.
— Bunu bilmeyen var mı? Gene herkes biliyor ki o akşam Magi...
— Ölmüştü, diye sözünü kestim, ve ya kimseye fenalık yapamıyacak bir haldeydi.
Bu beklemediği söz onu sersemletti. Bir kaç saniye nefesini kesmiş bir halde durdu. Yüzü kırmılamıştı. Fa-

1 Gün için

Genç kalmak!...

Evelki gün 19 mayıs stadyomunun bir yeşil halı gibi uzanan çayırığı üzerinde hafif ve yaylı hareketlerle minyatürler resmeden çocuklara bakarken düşündüm:

"Akıl yaşta değil, baştadır" deriz. Gençliği de yaşla değil, başla ölçmeliyiz. İnsan ciğerleri, kalbi, midesi, böbreklere, adaleleri ve iç mayileri ile mi, yoksa dimağı ve ruhu ile mi uyarılır? Fizyolojye göre bütün bu uzuvların ve cihazların hayatta elbette büyük rolü vardır. Onları daima iş görecektir halde bulundurmamak lâzımdır. İjnen kaidelerine riayet etmek ferdin kendine karşı olan aman bilmez borcudur: Sihat üzere, yaşayacak, sıhatli kalacak; yemenizde, içmenizde, gezip eğlenmenizde, bütün beşeri fonksiyonları yerine getirmenizde bu borcu unutmuyacaksınız.

Fakat, ben size yanaklarımdan kan damlayan gençler gösteriyim ki birer ihtiyarlar; sanki hissetmez ve hiç düşünmezler; duyguları çelimsiz, düşünceleri kabardır. Yaşları yirmi beşi geçmeyen diğer bazı gençler de vardır ki hisleri gibi fikirleri de dalalet içindedir. Bir takım gençler ise "Ahfeşin keçisi gibi" ne verseler ana bakar, ne kilsalar ana sad", yaşlanır, pir olur, ve geçip giderler.

— Bunlara siz genç der misiniz?

Bazı ihtiyarlar da vardır: Yaşları belki yetmiş, belki seksendir; saçları ve başları ağarmış, belleri bükülmüşdür. Fakat duyar ve düşünürler; duyguları dinç, düşünceleri incedir; güzel, doğru ve iyi duyar, güzel, iyi ve doğru düşünürler; dostla dost, ve düşmana karşı müsamahakâr olurlar. Daima hareketli, daima faaldiler; haksızlığa boyun eğmez, salâhiyetlerini kullanır, haklarını tanır. Hayatları sonsuz bir çalıma ile geçer, eserleri kendilerinden sonra da yaşar.

— Bunlara ihtiyar diyebilir misiniz?

Mark Orel: "İnsan, maniyâ faaliyet ve hareketinin malzemesi yapmalıdır," demişti. Bir başka mütefekkir: "Zaruretî fazilete kalbediniz," nasihatini vermişti. Bu iki sözü birbirleriyle uzlaştıran, genç kalmanın sırrını keşfetmiş olduğuna inanabilir.

Güzel endam, parlak gözler, gülümsemesini bilen dudaklar, sıhat ve neşe... Fakat, temiz hisler, sağlam fikirler, sonsuz bir faaliyet kabiliyeti... Gençlikte arayacağımız vasıfların başlıcaları bunlar değil midir? Kendimize, ailemize ve vatanımıza karşı olan vazifelerimizi eksiksiz ve her zaman yapabilmemiz için genç kalmalıyız.

Her şey gibi gençlik de nisbidir: Fizyolojik gençlik, tabii. Fakat asıl gençlik bir psikoloji halidir. Bunu böyle bilerek vücudlarımızı yıpranmaktan korumakla beraber ruhumuz ve dimağımızla genç kalırsak ferdi ve cemi vazifelerimizi sonuna kadar yapmağa muvaffak oluruz.

Böyle düşünmekte haklı mı idim, haksız mı idim?

Ferdin sosyal vazifeleri bakımından haklı olduğumu sanıyorum. Fakat insan genç kalabilir, ve genç kalmalıdır — N. Baydar

kat bakış heyecan ve telâşını gösteriyordu. Her halde sözüme başladığı zaman Magi'nin firarı hâdisesini istismar edeceğimi sanmış, hakikati bu dereceye kadar bildiğimi tahmin etmemişti. Şimdi artık işin vehametini anlamıştı.

— Hâdise öğrenildiği zaman masumiyetinizi isbat etmeniz icab edecek dedim.

Cevap vermedi. Yavaş yavaş soğuk kanlılığını tekrar elde ediyordu. Sükûnetle cigaramı içerek bekliyordum. Ertesi güne kadar vaktime vardı. Doktor Vilks ne kadar düşünürse partiyi kaybetmiş olduğuna o kadar kanaat getirecekti. Kaçmaya kalkışacak mıydı? İşte kendisini bunu anlamak için görmeye gelmiştim.

Nihayet ağzı açıldı.
— Böyle manasızlıkları neşretmek niyetinde misiniz?

— Evet, pek yakında.
— İddialarımızın hepsini isbat etmeye şimdiden hazırlanın.

— Bütün delillerim hazır. Kalkar gibi bir hareket yaptım.

— Buraya son gelişinizde size ihtar etmiştim. Beni gözetlemekten vazgeçiniz, demiştim. Bu sefer de şunu söylüyorum: Yazmakta acele etmeyiniz.

— İşte son ihtarımız neticesi! Diye berelenmiş yumruğumu gösterdim, Dominik'in genesinde elimi artıcağımı tahmin etmemiştiniz, değil mi? Yerinden hopladı:
(Sonu var)

BERGAMADA Kermes başlıyor

Bayram neşeli olacak ve bir hafta sürecektir

Bergama, (Hususi) — Bergamanın büyük Kermes haftası önümüzdeki pazar günü bağlar kırında açılacaktır. Kermes eğlenceleri hazırlıkları ikmal edilmiştir, hafta içinde memleketin dört tarafından Bergamaya gelecek ziyaretçiler orada, kendi evlerinde imiş gibi her türlü neşe, eğlenceyi bulacaklar, komitece otellere yerleştirileceklerdir.

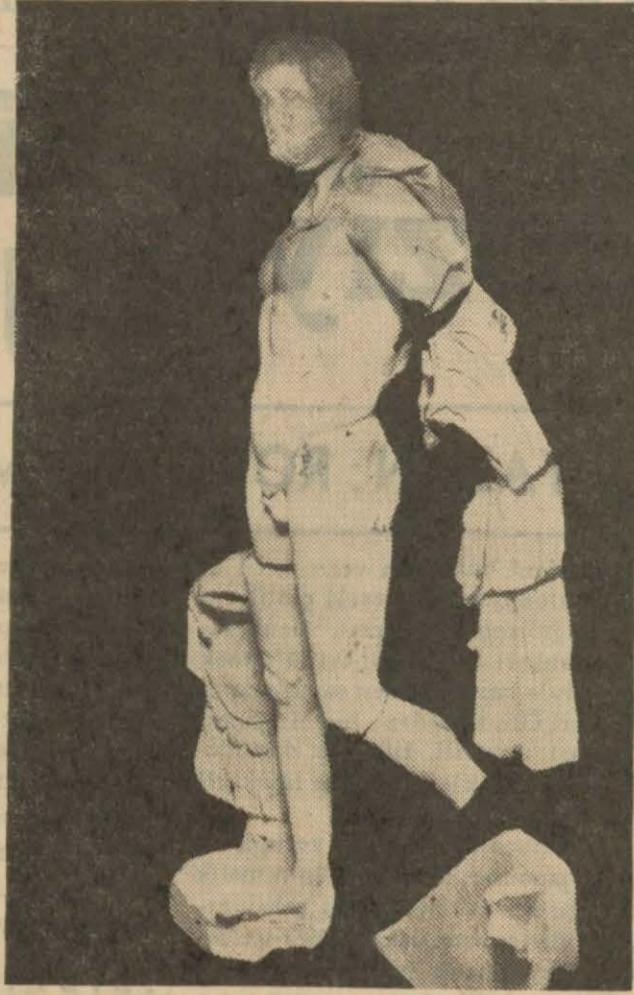
Pazar sabahı Kermesin açılışı davul ve zurnalarla ilân edilecektir. Bundan sonra efeler, ciridciler halkevi önünde karşılanacaklardır.

Halkevi bandosu öğleye kadar halkevi bahçesinde muhtelif havalar çalacağı gibi aynı saatlerde bir antikite gezintisi yapılacaktır.

Saat 12 den sonra bağlar kırında faaliyet başlayacaktır. Açılma törenine İstiklâl marşıyla başlanacak. Bunun açılma söylevi takib edecektir.

Geçid resmi, bengi, kalkan, dağlı oyunları, ok atma, harmandalı oyunu, avcıların ve ciridcilerin av ve cirid oyunları büyük bir zevkle takib edilecektir.

Pazartesi günü panayır ve koşular vardır. Çarşamba günü kozak günüdür. Cuma günü Çandarlıda nefis bir gün yaşanacaktır.

Bergamada tarihi heykel ve harabeler

Manyas gölünün istakozları

Balıkesir, (Hususi) — İktisad vekâleti deniz mahsulleri müdürü B. Kemal Bayrakçı, şehrimize gelmiş ve tetkiklerde bulunmak üzere Bandırma'ya gitmiştir. B. Kemal Bayrakçı, Manyas gölünde çıkan ve Avrupanın muhtelif şehirlerinde büyük bir rağbet kazanan istakozlarımız hakkında tetkiklerde bulunmuştur. Manyas gölünde çıkan tatlı su istakozları o civar halkı tarafından avlanmakta yabancı memleketlere, bilhassa Almanya'ya gönderilmektedir. Almanya bu gölün istakozlarına fevkalâde bir rağbet göstermektedir.

Önümüzdeki sene Marmara havzasındaki adalarda balıkçılığın ihyası ve inkişafı için İktisad vekâleti tarafından esaslı tedbirler alınacaktır. Bu iş için lâzım gelen tetkikler yapılacak ve modern tesisler vücutte getirilecektir. Bu suretle Marmara havzasındaki balıkçılık yakın bir istikbalde yeni bir döviz kaynağı haline gelecektir.

Deniz mahsulleri müdürü, Bandırma'dan Apolyond gölüne gidecek ve bu gölün balık yumurtaları üzerinde tetkiklerde bulunduktan sonra Ankara'ya dönecektir.

*

Manyas gölünden çıkan ve yabancı memleketlerde şöhrat kazanan istakozların avlanıp avlanamayacağı hakkında bazı tereddüdlere hasıl olmuş, maliye ile balıkçılar arasında bir anlaşmazlık çıkmış ve balıkçıların bu gölden balık avlamaları men edilmişti, bunun üzerine balıkçılar İktisad vekâletine müracaat etmişler ve bu yasağın kaldırılmasını istemişlerdir.

İktisad vekâleti bu anlaşmazlığı yerinde tetkik ettirmek istemiş ve bu işe deniz mahsulleri müdürünü memur etmişti. Tetkikler neticesinde istakozcuların avlanmasına müsaade edilmesi lâzım geldiği kanaatine varılmıştır. Vaziyet bir raporla İktisad vekâletine bildirilmek üzere.

Pamuk diyarı Adanada büyük pamuk endüstrisi

fabrikasından bir görünüş

Adana, (Hususi) muhabirimizden — Adana büyük pamuk endüstrisinin başında yer alacak muazzam bir fabrika vücut bulmaktadır. Günden güne büyüyen bu endüstri müessesesi 939 yılında 3.000.000 metre bez imâl edecek

bir şekle sokulmuştur. Bahsettiğim müessese bankalarımızın iştirakiyle kurulan Malatya Bez ve İplik Şirketinin şehrimizdeki fabrikasıdır. Bu müessesenin son aylar içinde imâlâtı fazlaşmakla beraber, elde edilen malların kalitesi de güzelleşmiş ve büyük bir müşteri kütlesi bulmuştur.

Şehrimizdeki Malatya Bez ve İplik fabrikası tip 14, tip 2 üzerine bez imâlâtında bulunmaktadır. Bu fabrikada 500 memur ve işçi çalışmaktadır.

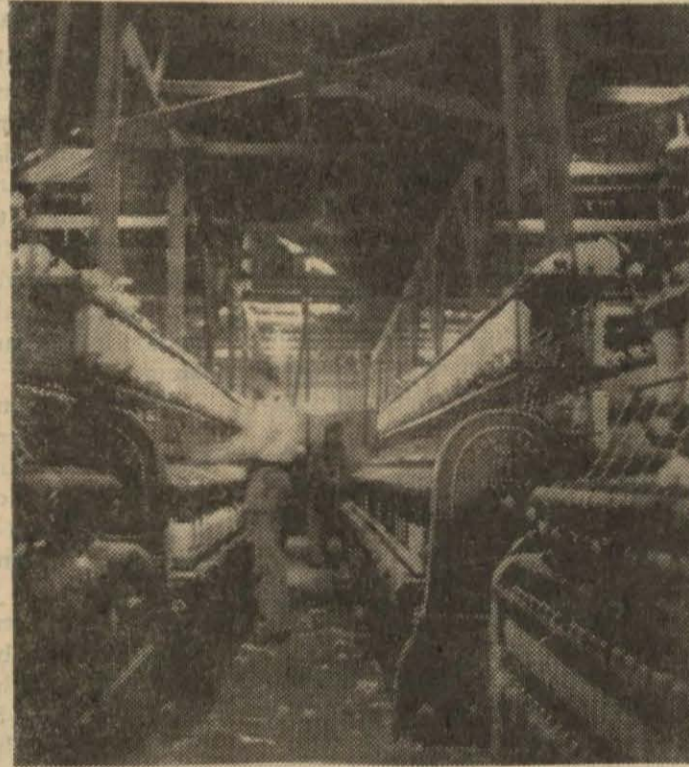
Fabrikanın bugünkü makinelerinin daha otomatik bir şekle sokulması için aylardan beri çalışılmaktadır.

Mevcut fabrikanın arka kısmında da elbiselik yapacak son sistem 120 makinenin kurulması için tesisat işi ile hararetle meşgul olunmaktadır. Bugünkü fabrika 50 dokuma makinesiyle çalışırken bu tesisat yüzü iblag edilmiş bulunuyor.

939 senesinde ikmâlî muhakkak olan yeni fabrikada bugünkü imâlât üç misli artacak ve yılda 3.000.000 metre bez imâl edilebilecektir.

Şimdi bu fabrikanın tasfiye, apre ve boya daireleri yapılmaktadır. Bu kısım 5.000 iğlik komple bir daire vücutte gelmektedir. Sonkânun, Şubat, Mart aylarında, fabrika 260.000 metre bez imâl etmiştir ki bu hesaba

Bez ve iplik Fabrikası nasıl çalışıyor?

göre, yılda 1.000.000 metre bez imâl edilmektedir.

Gene bu üç ay zarfında 29372 paket 4 ve 12 numara iplik yapılmıştır. Bu miktar fabrikanın kendi istihlakine dahil değildir; yalnız satış miktardır.

Fabrikada yeni bir işletme şefliği de ihdas edilmiş bulunuyor. Bu suretle işler daha otomatik bir yol almış olacaktır.

Tüccarlar, doğrudan doğruya fabrika ile temasa geçmiş bulunmaktadırlar. Mutavassıtların kalkması yüzünden hem fabrika ve hem de toptan alıcılar büyük bir istifade görmektedir.

Bilhassa bu son yıl içinde imâlâtın

Yurdda ağaç sevgisi kökleşiyor

Bir nahiyede iki ay içinde 25.000 ağaç dikildi

Yurdun bir çok köşelerinde ağaç sevgisi artık kökleşiyor, yurdu ağaçlandırma hareketi şuurlu bir hızla devam ediyor. Aşağıdaki satırlar, yurdun bir nahiyesindeki, Kepsütteki ağaçlandırma çalışmalarını göstermektedir. Bir nahiyede iki ay gibi kısa bir zaman içinde dikilen 25 bin ağaç, bir çok nahiyeye ve kazalarımız için örnek bir çalışma sahası değil midir?

Balıkesir, (Hususi) — Kepsüt nahiyesinin bütün köylerinde ağaçlandırma işine hararetle devam edilmekte yeniden bir çok fidanlık, dutluklar tesis edilmekte; yol kenarlarına, tarlalara, bağlara yeniden bir çok ağaçlar dikilmektedir. Köyler kendi sınırları içinde koruluklar vücutte getirmektedirler.

Dikilen her türlü ağaç adedi büyük bir yekûn tutmaktadır. Bu ağaçların muhafazası ve yetişmesi için bilhassa köy heyetleri büyük emek sarfetmektedirler.

Kepsütte belediye ve halk nahiyenin güzelliğini bir kat daha artıracak olan ağaçlama işine büyük önem vermektedir. Bu sene çay boylarına, bahçelere, yol ve caddelere, evlere ve tarlalara belediye tarafından dikilen ağaç miktarı 2500 servi ve kavak, 600 çınar, 500 tellikavak, 3500 söğüt, 1200 dut ve muhtelif cins ağaç fidanıdır.

Halk tarafından bu yıl içinde 6000 servi ve kavak, 200 çınar, 250 tellikavak, 1500 söğüt, 8000 dut ve muhtelif cins ağaç fidanı dikilmiştir. Yalnız Kepsütte; iki ay gibi çok kısa bir zaman içinde muhtelif şekillerde temin edilmek suretiyle dikilen fidan miktarı 25 bini bulmaktadır.

Türk Dili

Balıkesirde çıkan "Türk Dili" arkadaşlarımız 13 yaşına girmiştir. Tebrik eder başarılar dileriz.

Yıldızelinde bir cinayet

Sivas, (Hususi) — Yıldızelinde bir cinayet olmuş, Banaz köyünde Ahmed Demir adında bir adamın hissesi olduğunu iddia ettiği bir adamın kasımın arsası üzerine ev yapmak için temiş bu yüzden bir kavga çıkmıştı. Aarsanın sahibi, Ahmed Demir kama ile karından yaralamıştı. Yaralanan adam dışarıya fırlayan yaralı olarak sonra ölmüştür. Katil yakalanmıştır.

Yurdda hava şehidleri ihtifali

Yurd havalarını müdafaa uğrunda can veren aziz hava şehidlerini zin adları yurdun dört köşesinde büyük heyecanla anılmış, hazin törenler yapılmıştır. Yukarıdaki resim İzmirde yapılan ihtifali, alttaki resim, İzmir hava şehidliğindeki buketleri gösteriyor. En altta Edirne ihtifali görülmektedir.

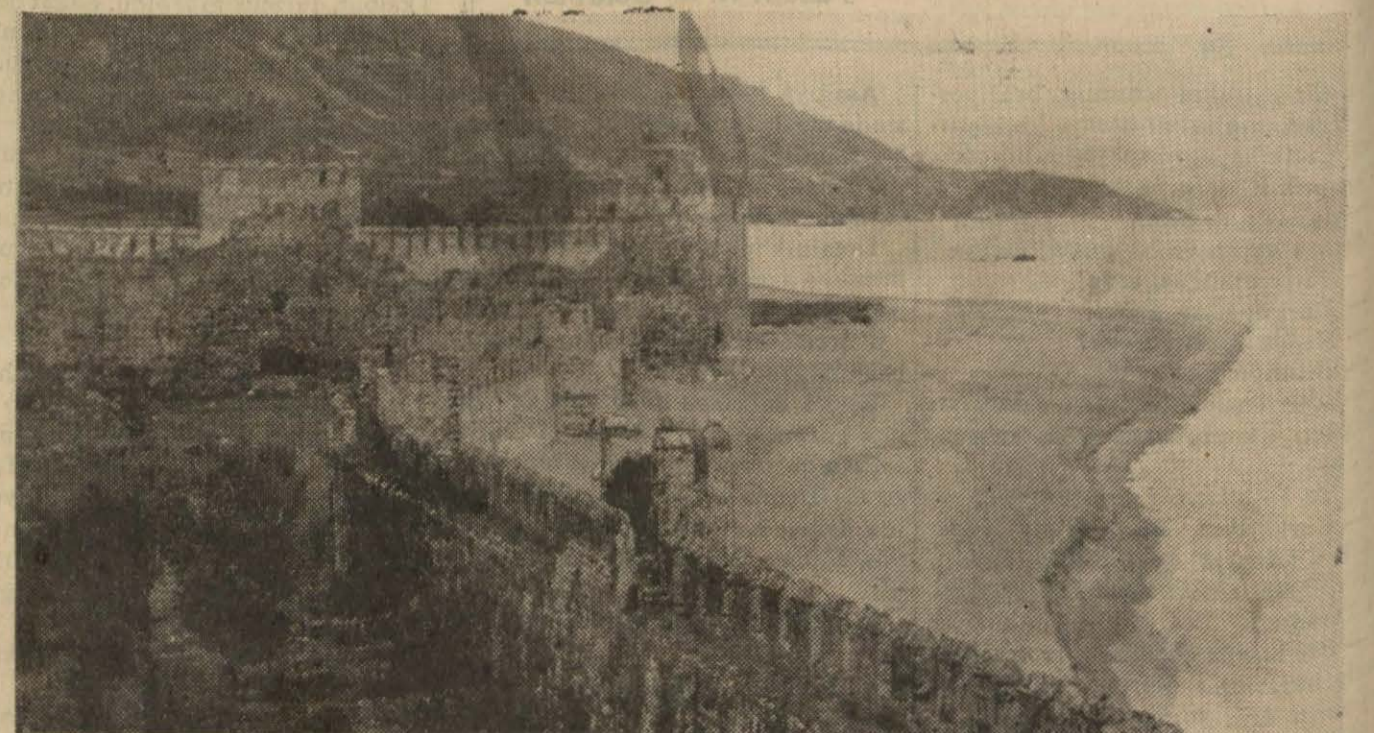
Sivas mezbahası törenle açıldı

Sivas, (Hususi) — Belediyenin Sivas - Malatya yolu üzerinde yaptırdığı fennî ve sıhhi mezbahanın inşası bitmiştir. Mezbahanın kati kabul muamelesi yapılmış ve törenle açılmıştır.

Karamanda fıstık yetiştiriliyo

Konya, (Hususi) — Karaman Ermenek'te bu iş için memlekete ağaçlarına Gaziantep fıstığı aşılanmıştır. Bu aşılma iyi netice vermiştir. Bu sene 2000 ağaç daha aşılanmıştır. Bu iş için lâzım gelen hazırlıklar yapılmıştır.

YURDDAN RESİMLER

Çukurovada mamure kalesinden bir görünüş

Edirne, (Hususi) — Trakyanın sistemli bir şekilde devam eden kalkınma hamlesinde üzerlerine mühim bir rol alan kültür yuvalarımızdan biri de kız sanat okuludur. Gönderdiğim resim, kızlarımızı biçki ve dikiş dersinde metotla meşgul göstermektedir.

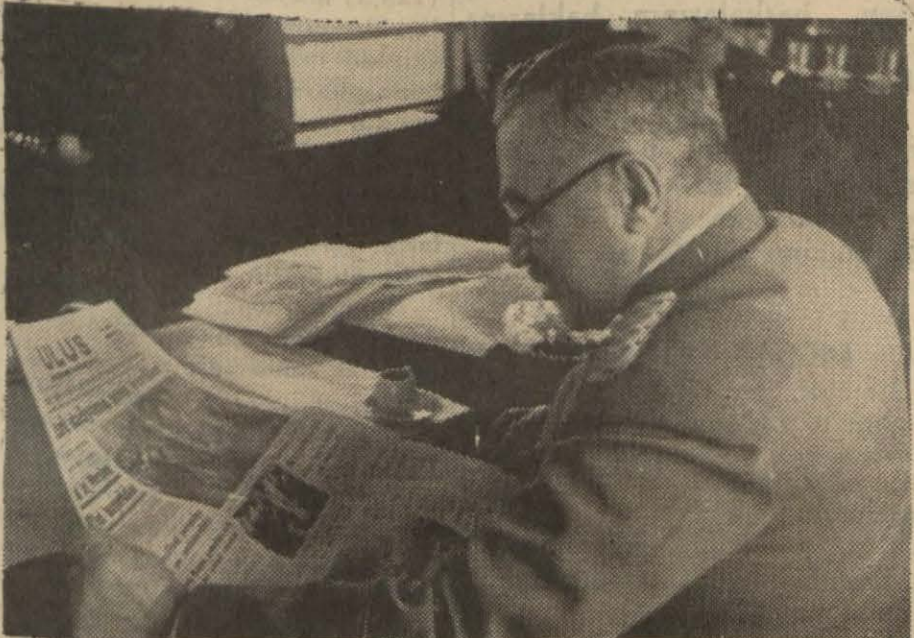
Dost Yugoslavya nazırı

General Mariç dün
Kırıkkaleye gitti

Akşam da Kayseriye hareket etti

General Mariç ve General Kâzım Özalp Kırıkkalede

General Mariç Kırıkkale yolunda Ulus'da çıkan
fotografılara bakıyorGeneral Mariç evliki akşamki süvarede Bay Şükrü Kaya
ve General Kâzım Özalp'la beraber

Dost Yugoslavya hükümeti Harbiye ve bahriye nazırı Orgeneral Mariç ve sayın bayanları dün sabah saat 9.30 da Samsuna hareket eden trenle ilâve edilen hususi vagonla Kırıkkaleye gitmişlerdir. Hareketleri esnasında istasyonda askerî merasim yapılmıştır.

Bu seyahate, Millî müdafaa vekilimiz General Kâzım Özalp, Genel Kurmay Aşbaşkanı Orgeneral Asım Gündüz, Askerî fabrikalar genel direktörü tümgeneral Eyüp Durukan, Tümgeneral Ekrem Baydar, Tümgeneral Remzi Atak, generalin maiyet ve mihmandarları ile Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağın sayın eşleri ve daha birçok bayanlar iştirak etmişlerdir.

Trenin Küçükyozgad istasyonundaki tevaküfu esnasında alâkalılar misafir generale buradaki fabrikalar hakkında izahat ve malûmat vermişler ve tren 15 dakika sonra Kırıkkaleye hareket etmiştir.

Orgeneral Mariç ve diğer misafirler saat 11.30 da Kırıkkale istasyonunda bir askerî kıta, fabrikalar direktörleri ve memurları ile halk tarafından törenle karşılanmışlardır.

Askerî mahfelde bir müddet istirahat eden sayın misafirler şereflerine verilen öğle ziyafetine kadar askerî fabrikaları ve müesseseleri gezmişler ve tetkik etmişlerdir. Bu tetkik öğleden sonra da devam etmiş ve general Mariç saat 17 de gene askerî mahfelde verilen çaydan sonra saat 19 da Kayseriye hareket etmişlerdir.

General Mariç'in ve Mareşal Fevzi Çakmağın sayın eşleriyle diğer bayanlar ve Tümgeneral Ekrem Baydar Kayseriye gitmişlerdir.

General Mariç ve Millî müdafaa vekili General Kâzım Özalp ile diğer ze-

19 Mayıs için

Partiye gönderilen
şükran telgrafları

Yeni Türk tarih ve istikbalinin başlangıcı olan 19 Mayıs gençlik ve spor bayramı olarak kutlayan bütün memleket, "bu büyük günü yaratan," Atatürke ve "onun kurduğu prensiplerle kalbine yer verdiği," Cumhuriyet Halk Partisine, milletin arzularını, Atatürkün direktiflerini ve partinin prensiplerini büyük bir muvaffakiyetle tatbik eden, hükümete şükran ve bağlılık telgrafları göndermiştir.

Atatürkün, hükümetin ve partinin bu vasıfları üzerinde ittifakla duran bu samimî ve coşkun telgrafların Partiye çekilmiş olanlarında rastgele bir kaçını, bir fikir vermesi için sütunlarımızda geçiriyoruz:

Ankara, 18 — Mekteplerimizin dersleri kadar Partimizin prensipleri ile de kafamızı ve kalbimizi dolduran ve ışıklandıran biz yüksek tahsil gençliği, bu bayram günümüzde Atatürkün eşsiz azmini ruhlarmızda duyarak hep birden Partiye bağlılığımızı belirtmeyi zevk ve vazife biliyoruz.

Ankara Halkevinde yüksek tahsil gençliği

Erbaa, — Millî kurtuluş cidalinin başlangıcı olan 19 Mayıs gününde halk sabahatberi ilçemizin her tarafında bu büyük günü tesit etmektedir. Bu büyük kutlayı Partimizin kurduğu inkıdâp kaynağı olan halkevleri salonuna ve kürsülerine intikal ederek devam etmekte ve "yaşa Atatürk!" uğultusu ile Cumhuriyet alanını doldurmaktadır. Bütün yüksek ruhlarmızda arzularımız.

Erbaa C. H. P. Başkanı

Artvin, — Gençlik ve spor bayramı münasebetiyle millî kurtuluş savaşının başlangıcı olan 19 Mayıs'ın 19 uncu yıldönümünde spor alanlarında toplanan ve yüksek direktiflerinizle Atatürk inkılabının coşkun ve olgun müdafii ve muhafızı olarak yetişen Atatürk gençlerinin ve bütün çoruhlularının sonsuz sevgi ve saygılarını arz eder, ellerinden öperim.

Çoruh valisi ve C.H.P. Başkanı

Divriği — 19 Mayıs günü, halkın coşkun tezahüratıyla, halkevi spor kolu tarafından kutlanmıştır. Divriği halkevi, bu günü yaşatan Büyük Atasına ve onun sayın arkadaşlarına sonsuz sevgi ve saygılarını sunar.

Divriği Halkevi Başkanı

Beşirli — Memleketimizi kurtarmak, milletimizi yükseltmek için Büyük Atamızın Samsuna ayak bastıkları bu büyük günün 19 uncu yıldönümünü coşkun tezahürlerle kutlayan halkımızla birlikte yüksek şahsınıza karşı olan sonsuz minnet ve tazimatımızı arz ederim.

Beşirli belediye başkanı

Zonguldak — Büyük Şefin yurdu ve istiklâlî kurtarmak için Anadolu'ya ayak bastıkları mutlu günün yıldönümünü zonguldaklılar büyük bir sevinç ve heyecanla kutladılar.

Bu gün Samsundan doğan kurtuluş güneşinin ebedî ışığını alınlarında ve Büyük Önderin ilesi ve daima ileriye parolamız kalplerinde ve şuurlarımızda taşıyan gençlik ona ve onun kutsal partisine layık ve Partimizin yüksek prensiplerine canla başla bağlı bir nesil olarak yetiştiklerini gösterirken Kemalizm yolunda durmadın ve yorulmadan yürümek andını tazelediler. Bütün Zonguldak halkının derin minnet ve şükranlarını sonsuz saygı ve bağlılıklarını arz ederim.

Zonguldak vali ve C.H.P. Başkanı

Halkevinde Dr. Niyazi

Çitakoğlunun konferansı

Halkevinin tertib ettiği konferans serilerinin 20. Mayıs 1938 cuma günü saat 16 da Dil, Tarih Coğrafya fakültesi doçentlerinden Dr. Niyazi Çitakoğlu basit ziraat yapan tabiat insanlarıyla sapan kültürünün coğrafi bakımından tetkiki mevzu bu konferans verdi. Salonu seçkin bir dinleyici doldurmakta idi. Konferansçı evvelâ cemiyetleri tarihten önce ve sonra diye ikiye taksim ettikten sonra bu devirlerin hususiyetlerine temas etti. Tabiatın medeniyet üzerinde oynadığı rolleri coğrafi bakımdan dahi inceledi.

Bazı ülkelerin hangi sebeplerden dolayı yaşayışa müsaid sahalara olmadığını buldular. Gayet güzel tabii verim ve şartlara malik sahalarda ta yontma taş devrinden asrımızın yüksek ağır sanayi medeniyetine kadar cemiyetlerin fasilasızca kurulduğu fakat müsaid olmayan sahalarda ise hâlâ bugün bile basit ziraat yapan tabiat insanların cılız taş devrini yaşamakta olduğunu ileri sürdü.

Tabiatın bunda çok büyük âmil olduğunu muhtelif misallerle ispata çalıştı.

Medeniyette büyük bir dönüm noktası teşkil eden sapan kültürünün nasıl doğduğunu tabiiyetten ve bunun hususiyetlerini anlatan konfe-

Profesör Lögra

Dün Hukuk Fakültesinde güzel
bir konferans verdi

Friburg üniversitesi profesörlerinden B. Lögra dün saat 17.30 da Ankara Hukuk Fakültesinde "Mülkiyet telâkkisinde buhran," mevzuunu taşıyan değerli konferansını vermiştir. Konferansta birçok mebuslar, fakülte dekanı, profesörleri, diğer birçok güzide zevat ve şehrimizin yüksek tahsil gençliğini temsil eden yüzlerce talebe bulunmuştur.

Fakülte dekanı B. Baha Kantar profesör Lögrayı dinleyicilere takdim etmiş ve ezümle demiştir ki:

"— Sayın âlim B. Lögraya, fakültemizde bir konferans vermek nezaketini gösterdiği için teşekkür ederim. Aynı zamanda çok ince bir üslûb sahibi ve tanınmış bir edip olan profesörün, birçok türk talebelerinin hocası olmak sıfatıyla de ilim hayatımızda ayrı bir yeri vardır."

Dinleyicilerin alkışları arasında B. Lögra sözlerine şöyle başlamıştır:

"— Burada, sizin aranızda kendimi hiç yabancı hissetmiyorum. Etrafımı hep eski talebelerim, dostlarım almışlardır. Bu müstesna muhit içinde ve türk dostları arasında bir konferans vermek fırsatını kazandığım için derin bir zevk duymaktayım."

Bundan sonra dinleyicilerinin dikkat ve tecessüsünü modern hukuka celbeden profesör önce mülkiyetin etraflı bir tarifini yapmış ve bu tarifin Roma ve jermen hukuklarında aldığı manâları tahlil etmiştir.

B. Lögra müteakiben, mülkiyetin tahdidî mevzuunu ele alarak tarihin her devrinde devletin mülkiyete bir sınırlı koymak mecburiyetini hissettirip söylemiş ve:

"— Herhangi bir tahdid olmaksızın bir mülkiyet hakkı devletin mevcudiyetiyle gayri kabili teliftir, demiştir.

Profesör hukuk tarihini safha safha takip ederek 19 uncu asır ortalarına kadar mülkiyet müessesesinin geçirdiği istihaleleri tahlil etmiş ve bu asrın son yarısında bu hukuk müessesesinin ne kadar değişmiş olduğunu anlatmıştır.

Ferdî mülkiyet ve kolektif mülkiyet mefhumlarına klasik hukukun verdiği ehemiyeti ve manayı tebarüz ettirdikten sonra da, B. Lögra, modern içtimai hayat içinde türlü isimler ve şekiller altında birer cereyan halini almış olan bu iki hukuk sisteminin kısaca birer kont randüsünü yapmış ve sözlerini, birçok örnekler zikrederek kuvvetlendirmiştir.

Bundan sonra hatib, devletin, elindeki mülkiyeti hududlandırma kudretini nereye kadar kullanabileceği hakkında çok güzel sözler söylemiş ve:

"Enflasyon ve devalüasyon gibi bazı devletler tarafından yapılagelmekte olan hareketler ferdlerin servetlerini müsadere etmekten başka bir şey değildir," demiştir.

Yarınki hukukun alacağı istikamet hukukcuların hareketine bağlı olduğunu slyiyerek konferansına son veren B. Lögra salonda bulunanlar tarafından hararetle alkışlanmıştır. Müteakiben profesör B. Hüseyin Cahid Oğuzoğlu B. Lögranın sözlerini türkçeye çevirmiştir.

B. Lögra dinleyicileri üzerinde dün çok sempatik bir tesir yaratmış ve hepsini ilmine hayran bırakmıştır. Salondan ayrılırken tekrar şiddetle alkışlanmış ve bir müddet profesörler odasında profesörlerle hasbihalde bulunmuştur.

Geç vakit fakülteden ayrılan profesör dekanı B. Baha Kantar, profesörler ve müdür B. Feyzi Balı tarafından uğurlanmıştır.

Hukuk İlmîni yayma kurumu bugün profesör şerefine bir çay ziyafeti tertib etmiştir.

Memurlar kanununun tadilleri
birleştiriliyor

Müsteşarlar Komisyonu tarafından memurlar kanununun tetkik ve yeniden hazırlamak üzere İç Bakanlık hukuk müşavirinin reisliğinde teşkil ettiği "memurlar kanunu tali komisyonu" dün de toplanmıştır.

Komisyon, ihtiyaçlar karşısında tadile uğramış olan memurlar kanunu ve tadilleri ile teşkilât kanunlarıyla bakanlıklara verilen memurlara aid hükümleri bir küll halinde toplamış ve yeni bir memurlar kanunu şekline hazırlamıştır. Hazırlanan proje dün komisyonca bir kere daha gözden geçirilmiştir.

Proje müsteşarlar komisyonunca tetkik edildikten sonra parti grupunda müteşekkik komisyonca takdim edilmiştir.

Sanayi sapan kültürüne menşe olaark Orta Asyayı tesbit etti ve orta Asyanın coğrafi hususiyetlerini açık bir lisansla izaha çalıştı. Menşemiz olan Orta Asyanın aynı zamanda bugünkü medeniyetlerin de doğduğu bir saha olduğunu vazihen ifade eden Dr. Niyazi Çitakoğlu sözlerine alkışlarla son verdi.

S P O R

Üç şehir Atletizm müsabakaları

İstanbul 205 puvanla birinciliği aldı
Ankara ikinci, İzmir üçüncü oldu

Türk spor kurumu atletizm federasyonunun "19 Mayıs üç şehir atletizm müsabakaları," dün 19 Mayıs stadyo munda devam edildi. Tatil günü olmamasına rağmen müsabakalar epeyce bir kalabalık tarafından alâka ile takibedildi.

Müsabakalar ilk günkü kadar muntazam ve hattâ ondan daha iyi bir şekilde devam etti ve muvaffakiyetle neticelendi. Günün en mühim hâdisesi, Faik Önem'in evelik rekorunu egale etmesi oldu.

İkinci atletizm bayramında, geçen sene olduğu gibi, bu yıl gene İstanbul öndeki yerini muhafaza etti. İstanbul bölgesi atletleri iki günde 205, Ankara 143, İzmir 86 puvan kazandılar.

Dünkü teknik neticeler şunlardır:

110 metre engelli koşu
Birinci: Faik Önem (Ankara) 15.6 (Faik Önem çünkü çok güzel koşu ile yine kendisine aid olan rekoru egale etmiştir).

İkinci: Yavru (İstanbul) 17.6

800 metre düz koşu
Birinci: Recep Koşar (İstanbul), 1.59.6,

İkinci: Galip Darılmaz (Ankara) 2,

Uzun atlama

Birinci: Süreyya Atlar (İzmir) 11.47,

İkinci: Vedat Ege (İzmir) 6.32,

Gülle atma

Birinci: İrfan Atar (Ankara) 13.42

İkinci: Cihat Atan (Ankara) 11.73

5000 metre düz koşu

Birinci: Artan (İstanbul) 16.34.9,

İkinci: Mustafa Er (Ankara) 17.6.3

Disk atma

Birinci: Yavru (İstanbul) 36.22

İkinci: Sav (İstanbul) 35.68,

200 metre düz koşu

Birinci: Gören (İstanbul) 23.3,

İkinci: Muzaffer Göç (İstanbul) 24.

Üç adım uzun atlama

Birinci: Fethi Ok (Ankara) 13.74

Haftanın maçları

Bölge Futbol Ajanlığından :
Bu hafta yapılacak "Bölge kupası," maçları aşağıya yazılmıştır:

1 - Okullar arasında:
Erkek lisesi - Gazi lisesi birinci takımları. 21.5.1938 cumartesi, saat: 14 Hakem Adil Giray

Bu maç Muhafız gücü sahasındadır.

2 - Kulüpler arasında:
Gençler birliği - Güneş B. takımları. 22.5.1938 pazar, saat: 9.30.

Hakem: Hikmet Akgül

Ankara Gücü - Demirspor B. takımları. 22.5.1938 pazar, saat 11.15

Hakem: Selim

Gençler birliği - Galatasaray birinci takımları. 22.5.1938 pazar, saat 16.30. Hakem: Saim Seymen

Bu maçlar Ankara gücü sahasındadır.

İkinci: Abdurrahman Erok (Ankara) 13.44

4X400 bayrak yarışı

Birinci: (İstanbul takımı) 3.35.4

İkinci: (Ankara takımı) 3.36.5

Mükâfat tevzi

Müsabakalar sonunda Gümrük ve İnhisaflar Vekili B. Ali Rana Tarhan, kazananların mükâfatlarını bizzat verdi ve kendilerini muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik etti.

Üç şehir atletizm müsabakaları 19 Mayıs'a rastlamak suretiyle manalı ve güzel bir mahiyet aldı; elde edilen neticeler de fedresyonun gayretinin ne kadar yerinde olduğunu göstermektedir. Atletleri ve müsabakanın müteşebbislerini tebrik ederiz.

İstanbul elektrik işleri

Nafia vekâletinin emri ve murakabesi altında

Umum müdürlük
halinde idare edilecek

(Baş 1. inci sayfada)

Satın alma bedeli on bir milyon türk lirasıdır % 5 faiz ile yirmi senede ödenecektir. Aynen teslim alınacak kömür, yağ ve sair malzeme iki tarafa 800 bin lira olarak takdir ve kabul edilmiştir. Şu halde satın alma bedeline bu miktarda zammetmek lâzımdır. 1938 senesi ikinci kânununun birinden itibaren altı aylık kâr ve masraf hükümete devrolunacaktır. 1938 senesinin 1 temmuzundan itibaren hükümete devrolunacak olan şirketin ikinci altı aylığının yalnız faizi olan 295.000 lira ve 1939 senesinde iki partide ve altı ayda olmak üzere yalnız faiz olan 590.000 lira ödenecektir. Ve 1940 senesinden itibaren yirmi sene müddetle hem resülmal hem de faiz ödenmeğe başlanacaktır. Bunun miktarı senede 940.000 liradır.

Satın alma mukavelenamesinin pazarzatesi öğleyn imzasından sonra iki tarafa tedricen teslim ve tesellüm amalesine başlanacaktır. Ve 1 temmuz kadar tamamen hükümete devrolunması olacaktır. Hükümet müessesesi beş sene müddetle Nafia Vekâletinin emir ve murakabesi altında şahsiyeti hükmiyeyi haiz bir umum müdürlük halinde idare edecektir. Şirketin 1937 pilânçısına göre sermayesi seksen yedi milyon İsviçre frangı, yani bugünkü rayice göre 25.2 milyon türk lirasıdır. İptidai tesiatı da bunun muadili kıymette olması lâzımdır. 25.2 milyon türk lirası üzerinden ıcrâ edilen müzakere ve münakaşaya ve hesablaşma neticesinde 11.000.000 liraya indirilmiştir. Bu indirilen miktardan mühim bir kısmı beş milyon türk lirası olarak tamirat ve tesisatın ıslahı ve 1 milyonu da halktan alınan fazla para olarak iki tarafa kabul ve mahsup edilmiştir.

Surası da kayda şayanıdır ki, esas mukaveleye nazarın 1960 senesinde bitecek olan imtiyaz müddeti 1926 senesinde akdolanun münzam bir mukaveleye ile 33 sene ileriyeye atılmış ve 1940 senesinde giren raşâ müddeti 20 se-

ne getirilmiştir. Yani şirketin imtiyaz yazının bitmesine ve raşanın girmesine de 22 sene vardır.

Müessesenin her sene geliri bugünkü hali ile takriben beş milyon türk lirasıdır. Bunun takriben üç milyonu işletme masrafları karşılamağa, iki milyonu safi kâr olarak şirkete kalmaktadır.

Bir iki gün sonra satın alma mukavelenamesini ve teferruatını aynen neşredebiz.

Trak vapurunun ilk seferi

İstanbul, 20 (Telefonla) — Denizbankın türk ticaret filosuna ilhak ettiği ilk yeni vapuru Trak, birinci seferini 22 Mayıs pazar günü Mudanya'ya yapacak ve bu sefere yalnız Denizbankın davetlileri iştirak edeceklerdir.

Hazırlanan programa göre, misafirler Mudanyadan Bursaya kadar gidecekler, Çelik Palasta yemek yiyecekler, Bursadaki sanayi müesseselerini ziyaretten sonra akşam İstanbul'a döneceklerdir.

Yüzerek vapurdan kaçmak isteyen adam

İstanbul, 20 (Telefonla) — İngiliz bandıralı İndiyan vapuru Karadenize gitmek üzere Çanakkale'den girerken vapurda bulunan portsaidli Mahmud oğlu Hasan denize atılarak kaçmak istemiş vapur durdurularak adam kuratılmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

Alman seyyahları Bursaya gittiler

İstanbul, 20 (Telefonla) — Bu akşam bir alman vapuru ile 500 seyyah gelmiştir. Seyyahlar Mudanya ve Bursaya gitmişlerdir. Bunların arasında sporcular da vardır.

Kamutay devlet demiryolları bütçesini kabul etti

Faiz haddini 8.5 a indiren projenin ilk müzakeresi yapıldı

Nafia ve İktisad vekillerimiz izahat verdiler

(Baş 1. inci sayfada)

Söz alan Hüsnü Kitapçı (Muğla) devlet demiryolları bütçesine yekününe göre geçen seneye nispetle görülen yüzde yirmi fazlalığın, memleketin ekonomik inkişafına delâlet etmesi itibarıyla teşekküle şayan olduğuna işaret etti. Hububat meselesinde müstahsil lehine bir karara varılıp verilmemesi soran B. Kitapçı muayyen bir miktar hububat sevkedilen tüccarlara verilen prim yerine umumi bir ucuzlatmanın laha muvafık olacağını, tüccarın malını Anadolu'ya naklederken Haydarpaşa yerine İzmirli tercih ettiğini söyledi ve: "Mihanik vasıtalar ile herhangi bir müessesenin cihazlanması, yalnız sürat ve kolaylık temini için olmamalıdır.", dedi. Personel meselesinde tren kilometresinin 935 den sonraki rakamlarına rastlanmadığını söyleyen B. Kitapçı, kömür meselesine temas ederek hükümetin kömür yakmayı prensip itihaz ettiği sıralarda evlâ şimendifer idarelerinin bu kömürden kullanılmamasını teessüre değer olduğunu söyledi ve transit yolu otobüs servislerindeki zararın, kadroyu biraz daha azaltmak suretiyle kısmının mümkün olup olmadığını sordu.

Proje üzerinde başkaca söz isteyen olmadıktan sonra Bayındırlık bakanımız kürsüye geldi ve şu izahatta bulundu:

Hububat nakli meselesi

Hüsnü arkadaşımızın, müstahsil bir mebus olarak kürsüye çıkıp demiryolları idaresi hakkında söylediklerini dikkatle dinledim. Kendilerine teşekkür ederim. Dikkat ettim, gördüm ki nerelerinde ne suretle laha biraz söz götürülecek noktalar varsa onları araştırmışlar, bu mucibi memnuniyetir. Fakat derhal söyleyeyim ki, ben Halk Partisinin esas mebuslarından ve müesseselerinden olan Ali Çetinkaya olarak bir işi vazife olarak yaparım. İhtikat ederim. Ve vazife olarak yapmakta zevk duyuyorum. Onun için kendilerine, suallerine cevap vereceğim.

Hububat işinde tenzilât yapılarak yapılmaması meselesi: derhal cevap vereyim ki bu mesele herhangi bir itiraz maruz kalmak noktasından değil, halk ve müstahsillerin menfaatlerinin ve memleketin ziraat inkişafının lüzum gösterdiği noktadan müteale edilmiştir. Ve bu yapılmak üzere, yapacağız.

Prim meselesini de aynı veçhile esaslı şekilde müteale ettik. Bu musammedi, mukarrerdir.

Sonra hububatın Haydarpaşaya değil, İzmirli naklinin faydalı olup olmadığını meselesi: bu doğrundan doğruya İzmirli belediyesinin düşündüğü basit bir takım menfaat hissi meselesidir ki buna taraftar değiliz.

Personel miktarı

Personel miktarı artıyor diyorlar, artmıyor. Maalesef nisbetsiz derecede eksiktir. Cetvel vardır. Yanında değildir. Balkanlarla nisbet edildiği vakit Bulgaristanla yarı yarıya eksiktir. 350 kilometre hattı olan Bulgaristanla yarı yarıya eksiktir. Romanya ve Yugoslavya demiryollarına nisbetle gene eksiktir. Yunanistan nisbetle Bulgaristan derecesinde eksiktir. Bunu arttırmak mecburiyetindeyiz. Onun için mektep açarak yeniden personel yetiştireceğiz.

Kömür meselesi üzerinde de durdular. Buyurdıkları gibi fazla sarfedilmesi meselesi varid değildir. Biz kömürü biraz pahalı mal ettiğimizden dolayı şikâyet etmek mevkiinde bulunuyoruz. Seneden seneye kömür miktarı artmaktadır. 350.000 tona çıkmıştı. 12 şer liradan 4 milyon lira kadar kazandığımız bir parayı kömüre veremeyiz.

Ağır makinelerin alınması trafik vaziyetini icabdır. Onun için bu mesele üzerinde fazla durmak istemiyorum. Sureti umumiye için icab ettirdiği bir zarurettir. Onun için bunun üzerinde fazla durmak istemiyorum.

Şimdi sureti umumiye söyleyeyim ki, memleketimizde şimendifer meselesi B. M. Meclisinin ve Türk milletinin arzusunu tam tatmin edecek bir esasta inkişaf etmektedir. Üç senenin rakamlarını bir fikir olmak üzere arzedeceğim:

1934-35 senesinde tren adedi 80.000
1935-36 senesinde tren adedi 112.210
1936-37 senesinde tren adedi 115.732
Yani üç senenin içerisinde bir misli fazla tren adedi olmuştur.
Taşınan yolcu miktarı:
1934-35 senesinde 8,5 milyon,
1935-36 senesinde 11,5 milyon
1936-37 senesinde 14,5 milyondur.
Ton eşya olarak 34-35 de 2.800.000

Serbest Sütunlar

(Baş 4. üncü sayfada)

miyoruz? - Türlü türlü filler kullanıyor. İddia kendisinin olduğuna göre acaba bu vesikalar neler olabilir, diye düşünüyorum.

Yakından biliyorum ki oyundan beş on gün evvel ilk provalara bağlandı; zaman eserin son iki perdesi henüz türkçeye çevrilmemiştir. Ve aktörler, temsildeki vaziyetlerini son dakikaya kadar anlıyamamışlardır. Halbuki Barbiye dö Sevil yalnız dinliyeneye göre değil, oynayana göre de nüfuzu güç bir eserdir.

Yazımızı evelden hazırlanmış diye tasvif etmekte ısrar eden mektub sahibi, ilân edilmiş olmasına rağmen ikinci günü oynanmasına ihtiyaç görülmeyen temsil hakkında kendi kanaatlerini söylemekten de çekinmiyor; Buyurun:

"Temsil sanat hayatımız için bir kıymetli. Uzun zamanlardan beri ilk olarak Ankara halkı bu tarzda bir tiyatro gördü, diyor. Bu cüretkâre iddiaya Ankara halkı, piyesin orta perdelere salonun arka sıralarını boşaltmak suretiyle cevap vermiştir.

"Bizim şeyhin keramati..."

K. Z. G.

Bu noktaya nazardandır ki doğrudan doğruya teminatlı kredileri için yüzde 8.5 faiz normal bir had addettiğimiz halde açık kredi muamelelerinde, teminatsız muamelelerde eski kanunda olduğu gibi, yüzde 12 ye kadar müsaade etmek yolunu tercih etmiş oluyoruz. Bununla arkadaşımız kanaat-bahş cevap arzetmiş oldum.

Tekrar söz alan B. Hüsnü Kitapçı (Muğla) eğer tüccara yapılan açık kredilerde ucuzluk temin edemezse bunun ameli faydasının az olacağını, kendisinin vekilin tavsiye ettiği veçhile kanun maddelerini okuduktan sonra kürsüye geldiğini, söyleyerek dedi ki:

"Ucuzlatma faydasını temsil için 8.5 haddinde kalmak gerekir. Eğer bu, tehlikeye karşı bir sigorta primi ise, fazladır.", dedi.

Açık kredilerin hususiyeti

İktisad vekilimiz tekrar kürsüye geldi ve B. Kitabının mütealemlerine şu cevabı verdi:

"Muhterem arkadaşım, kendilerinin tavsiye bulduğunuz yolunda bir zehab kanı olarak burada serzenişte bulunular. Maksadım izah ettiğimi gibi değildir. O şekilde maruzatta bulunmam, daha ziyade huzurunuzda maksadımızı bütün genişliği ile anlatmak içindir. Maksadımız yüzde 12 yi 8,5 ga indirmek değil, filen yüzde 15 olarak tahdid edilmiş olan faiz haddini katı olarak yüzde 8,5 haddine indirmiş olduğumuz tebarüz ettirmektir.

Arkadaşım bu farkı elbette ki tetkik etmişlerdir. Maksadımız o değil, burada ifade edilmemiş olduğu için arzettiğim. Çünkü açık kredi muameleleri mikdarca, gene kendilerinden emniyet buyurmalarını rica ederek arzedeceğim, banka muamelelerimizin büyük kısmını değil, belki az bir kısmını teşkil ediyor. Bankacılık tekniği itibarıyla açık kredi muamelesi esasen teşvik edilecek muamelelerden değildir. Nettekim bankalar kanununda diğer normal kredi işlerini oldukça geniş salâhiyetlerle ifade ettirmişe doğru bir teşvik bulduğumuz halde, açık kredi muamelelerinde buna mukabil tahdidleri iltizam etmiş bulunuyoruz. Açık kredi taleplerinin, hatır kredisi gibi isimlerle, buna inanabilsiniz, bankalarımızda yer bulması nihayet bir zaruret neticesi olmuştur. Bu zarureti birdenbire kaldırmak, bir tarafın kanunla temin etmek istediğimiz kredi işlerindeki ucuzluğu muharrir kuvvetin gücünü istihdaf ederken diğer taraftan buna, az çok engel olmak gibi bir manzara veremeyiz. Bunu istikrazın bir müddet daha devam edecek yeni bir merhalesi ve yeni bir mutavassıtı şekli olmak üzere arzettiğimiz oluyoruz. Bu kaydın muhafazası iş sahiplerinin lehine olacaktır. Şüphe yoktur."

B. Şakir Kesbirin izahlarından sonra maddelere geçilecek ve muvakkat maddenin kanundan evvel yapılmış olan anlaşmaların faizle alakalı hükümlerine üç seneyi aşmamak şartıyla riayet hakkı veren muvakkat maddenin (ancak tarafların birrize faiz hadlerini indirmeye hakları her zaman bakidir) fıkrası çıkartılarak maddeler kabul edildi.

Tayyare resmi hakkındaki 2459 sayılı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı hükümler eklenmesine dair olan kanun projesi görüşülürken söz alan Rahmi Apak (Tekirdağ) plajlar halkın yüzüne sine ve yardım eden müesseseler olmak itibarıyla tayyare vergisinden muaf tutulması için yapılan teklifin çok muvafık olduğunu işaret etti, gençliğe yüzme öğretecek plajlardan daha mühim olarak faydalar temin eden yüzme havuzlarının da bu muafiyetten faydalanmalarını istedi ve bu hususta bir takrir verdi.

Büdece encümeni mazbata muharri-

Atatürk Mersinde

(Baş 1. inci sayfada)

de bulunuyordu.

Atatürk, istasyon meydanında huzurlarında yapılan askeri kıtaların geçiş resmini alâka ile takib buyurmuş, ve gördükleri intizam ve disiplin den dolayı komutanları tebrik etmişlerdir.

Kız ve erkek talebeler geçiş resmine iştirak etmiş ve heyecan ve derin sevgisini Ulu Öndere bir kere daha göstermek fırsatını bulmuştu.

Atatürk halkın sürekli ve içten gelen alkışları arasında vali konağına tegrif buyurmuşlardı.

Atatürk saat 14.30 a kadar vali konağında kaldılar.

Saat 14.30 da Atatürk hususi trenleriyle, Mersinin yakınında yapılan yeni plaja yer verdiler ve motörleri bir gezinti yaptılar. Motör İdman Yurdu iskelesine yanaştı ve Atatürk bu noktada karaya çıktılar. İskelede Atatürk'ü mensinler tezahüratla karşıladılar. Büyük Önder kendileriyle kısa bir konuşma yaptılar. Ve sonra tekrar vali konağına avdet buyurdular.

Gece saat 21 de Atatürk gerefine tertib olunmuş fener alayına pek coşkulu sevgi ve saygı tezahüratları vesile oldu. Şehir baştan başa donanmış ve süslenmişti. Karaden ve denizden gösteriler yapıyor. Binlerce mensinli Atasını selâmlamak için her vasıttan istifade ediyorlardı.

Atatürk bu coşkulu sevgi tezahüratlarına, konağın balkonuna çıkmak ve halkı selâmlamak suretiyle cevap verdiler. Halk Atatürk'ü görünce bir alkış tufanı koptu ve dakikalarca devam etti.

Atatürk Yenice'den geçerken

Adana, 20 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Adanalılar bugün Atatürk'ün Adanaya uğramasına ihtimali ile heyecanlıydılar. On binlerce halk istasyon civarına toplanmıştı. Büyük Şefin Mersine tegrif edecekleri öğrenilince halkın büyük bir kısmı yaya, atlarla, arabalarla Mersine ayrılan Yenice istasyonuna gittiler. Yenice böylece kuruluşundanberi en büyük günü yaşadı.

On binlerce halkın coşkulu alkışları arasında Yeniceye gelen Atatürk'ü hamil tren Mersine doğru yoluna devam etti. Kadın, erkek, çoluk çocuk muhteşem gösterilerle Büyük Önderi uğurladılar, Şef-halk muhabbetle selâmladılar.

Yüksek mekteplerin askeri kampları

İstanbul, 20 (Telefonla) — Üniversite ve yüksek mekteplerin askeri kampları bu yıl 20 haziranda başlayacaktır.

Bu sene talebe sayısı fazla olduğundan kamplar üç devreye ayrılmıştır. Geçen sene olduğu gibi kamplar yedek subay okulunda açılacaktır. İlk devre 20 haziranda diğeri temmuz ve ağustos içindedir.

Mayıs içinde İstanbulun ihracatı

İstanbul, 20 (Telefonla) — Mayısın geçen haftası içinde İstanbul gümrüklerinden muhtelif memleketlere 1 milyon 91 bin lira kıymetinde ihracat yapılmıştır. İhraç edilen maddelerin en başında tütün, deri ve yapağı gelmektedir.

ri B. Raif Karadeniz (Trabzon) bu teklife, bunun yalnız tayyare resmine aid bir tadil olduğunu zaten bugün yüzme havuzlarından tayyare resmi adıyla bir şey alınmadığını, yalnız plajlar kaydını bulduğundan bu proje ile bu kaydın da kaldırıldığı cevabını verdi ve B. Rahmi Apak takririni geri aldı.

Büdece, müdafamızın azamî nisbette temin etmiştir

Berç Türker (Aydın Karahisar) Bu projenin aleyhinde olduğunu söyleyerek geçen gün iktisad encümeninde halka neşe vermek için barlardan, sinemalardan alınan resmi tadil ettiklerini fakat tayyare resmi millî müdafaa ile mukaddes bir vergi olduğundan bunun indirilmesinin muvafık olmayacağını söyledi.

Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya (Muğla) Tayyare resminin nihayet bir iane olduğunu söyleyerek dedi ki:

"Tayyare resmi nihayet bir iane dir. Devlet bu toprakların müdafaa-sını, umumi büdece ile azamî nisbette temin etmiştir ve mütekeffildir (bravo sesleri, alkışlar).

Bundan sonra maddelere geçilecek kabul edildi. Millî Müdafaa ihtiyacı için teahhüd girişi hakkındaki kanun projesi de kabul edildi. Bunu ayrı sütunlarımızda bulacaksınız.

Sonra reis, büdenin tevzi edildiğini söyledi ve sene başı da yaklaşmış olduğundan pazartesesi gününden itibaren hergün saat 14 de ve büdece bitinceye kadar her gün toplantı yapılmasını Kamutayın tasvibine arz ederek kabul edildi.

Kamutay pazartesesi günü saat 14 de toplanacaktır.

Yeni bir tasfiye

(Baş 1. inci sayfada)

yapmağa davet edildiğçe, bunu, dışarıya, haklara riayetsizlik suretinde aksettirerek, devleti güya bir itibarsızlık şantajının tazyiki içine almak istediler. Hak davacılığının bize düştüğünü anlatmak için uğraştık, durduk.

İstanbul elektrik şirketi etrafındaki birkaç senelik umumi menfaat mücadelesini burada tekrar etmek istemeyiz. Fakat vaziyet öyle olmuştur ki nihayet katı bir tasfiyeden gayri anlaşma imkânı kalmamıştır. Nafia Vekilimiz, sabir ile, sebatla, hiç bir oyun ve manevara karşısında tedbirini şaşırılmayarak, işi takibetti ve nihayet bugün müjdesini verdiğimiz neticeyi elde etti. Bu, kendisi için, ve cumhuriyet hükümeti için muvaffakiyettir, şereftir. Tebrik ederiz.

Bu misal dahi, bütün eskilerinde olduğu gibi, cumhuriyet idaresinin en kötü şartlar ve kötü niyetler içinde teessüs etmiş olsun, başkalarının haklarına karşı hürmet prensiplerinin dürlüğünü isbat eder.

İstanbul şehri halkı, pek az zamanda, kendi en yakın ihtiyacılarından birinin, devlet eli ile ne kadar kendi lehine idare olduğunu görecektir.

F. R. ATAY

1600 göçmen geliyor

İstanbul, 20 (Telefonla) — Nazım vapuru 1600 göçmen getirmek üzere Köstenceye hareket etmiştir. Gelen göçmenler Çanakkalede Eceabada yerleştirileceklerdir.

İstanbulun imar projeleri

İstanbul, 20 (Telefonla) — Bugün belediye valinin reisiğinde yapılan bir toplantıda imar planının haziran da başlayacak ilk beş yıllık tabiatı için hazırlanan projeler üzerinde konuşuldu.

Karakulak suyu evkafa aid

İstanbul, 20 (Telefonla) — Üsküdar hukuk mahkemesinde bugün Karakulak suyunun tasarrufu ciheti hakkındaki davâ neticelendi. Mahkeme, suyun evkafa aid olduğu kararını verdi.

Ankara Borsası

20 - 5 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.27	6.25
Newyork	0.7921	0.791790
Paris	28.3275	28.3150
Milano	15.0510	15.0450
Büksel	4.7050	4.7030
Atina	87.1610	87.1263
Cenevre	3.4660	3.4650
Sofya	63.875	63.85
Amsterdam	1.4317	1.4310
Prag	22.7464	22.7375
Madrid	13.0780	13.0730
Berlin	1.9725	1.9717
Varşova	4.2057	4.2040
Budapeşte	3.9872	3.9856
Büksel	106.22	106.1775
Belgrad	34.7288	34.7150
Yokohama	2.725	2.7367
Moskova	23.8225	23.8325
Stokholm	3.0934	3.0922

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 türk borcu I 19.85 19.80 (Vadeli)

Yeni bir teslihat programı hazırlandı

(Baş 1. inci sayfada)

yaçları için (125,5) milyon liraya kadar 1938 - 1948 yıllarına geçici teahhüd girişmeğe Milli Müdafaa Vekili mezdur. Üçüncü madde mucibince çıkarılacak bonoların faizi dahi bu miktarda dahildir.

Her sene ödenecek mikdar 12,5 milyon liraya geçemez. Şu kadar ki senesi içinde sarfedilemeyen mikdarı tevaccüz etmek ve müteakib sene bütçesinin Büyük Millet Meclisine tevdiinde karşılığı tertibine konulmuş olmak şartile senelik tediy miktarının 14,5 milyon liraya çıkarılması caizdir.

Madde 2 — (125,5) milyon lira-nın kara, hava, deniz ve askeri fabrikalara aid muhtelif hizmetler arasında sureti tevzi ve senelik tediy miktarının bu teşekküller arasında tefriki İcra Vekilleri Heyetince yapılır.

Her sene ödenmesi lâzım gelen mikdarlar, teallük ettiği bütçelerde ayrı tertiblere konulacak tahsisatla karşılanır.

Madde 3 — Birinci madde mucibince girişilecek teahhüdlere mukabil faizlerle birlikte umumi yekünü (125,5) milyon lirayı ve senelik baliği birinci maddenin ikinci fıkrasında yazılı miktarlara geçmemek üzere bono çıkarmağa Maliye Vekili mezdur.

Madde 4 — Bu kanun neğri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun hükümlerini yerine getirmeye icra vekilleri heyeti memurdur.

Hükümet, mucib sebebler projesinde bu paramın tahsis zarureti söylece izah etmektedir:

Dünya siyasal vaziyetinin doğurduğu sebebler karşısında cihan devletlerinin müstakbel bir savaş için bütün kuvvetlerle silâhlandıkları malûmdur. Coğrafi ve siyasal durumu itibarıyla pek mühim bir mevkiide bulunan Türkiye Cumhuriyetinin de esasen tarihi ve yüksek mecvudiyete sahip bulunan ordusunun da daha ziyade kuvvetlendirilmesi zarurî görülmüş ve bunun için yeni bir teslihat programı hazırlanmıştır. Teklif edilen 125,5 milyon liralık fevkalâde tahsisat ile bu program tahakkuk ettirilecektir. Bunda bilhassa ağır çapta sahil topraklarımızın hava müdafaa vasıtalarını, deniz kuvvetlerimizi, ağır ve hafif estihamsız tezyid ve askeri fabrikalarımızın mübrem noksanlarını tamamlamak esasları düşünölmüştür.

Millî müdafaa encümeninin meabatasından şu satırları alıyoruz: "— Millî müdafamızda aid hazırlanan yeni bir programın tabiki için tanzim ve teklif olunan bu proje Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri dinlendikten sonra heyeti umumiyesi itibarıyla encümenimizce de kabul edilmiştir.

Bu iş için tahsis edilen tahsisatın karşılığı aid olduğu yıl bütçelerinin normal varidatı ile temin edileceği ifade edilmiş ve bu hususta 1938 mali yılı millî müdafaa (kara) bütçesine askeri fabrikalar bütçesine 8,5 milyon liralık tahsisat konulmuştur."

Millî müdafaa encümeninin meabatasından şu satırları alıyoruz: "— Millî müdafamızda aid hazırlanan yeni bir programın tabiki için tanzim ve teklif olunan bu proje Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri dinlendikten sonra heyeti umumiyesi itibarıyla encümenimizce de kabul edilmiştir.

Bu iş için tahsis edilen tahsisatın karşılığı aid olduğu yıl bütçelerinin normal varidatı ile temin edileceği ifade edilmiş ve bu hususta 1938 mali yılı millî müdafaa (kara) bütçesine askeri fabrikalar bütçesine 8,5 milyon liralık tahsisat konulmuştur."

Hamidiye Varnadan ayrıldı

Varna, 20 (a.a.) — Mektep gemisi Hamidiye birkaç günlük ziyaretinden sonra bu akşam Varnadan ayrılmıştır.

İstanbul Belediye reis muavini

Bir müddettenberi şehrimizde bulunmakta olan İstanbul belediyesi reisi muavini B. Ekrem Sevencan dün akşam İstanbul'a gitmiştir.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir tiyatrosu
BU AKŞAM
Halkevinde
Sözün kısası
Komedi 4 Perde

DIKKAT: Bugünden itibaren saat 10 dan 18 ze kadar biletler Bankalar Caddesinde (Orhan Terzioğlu) mağazasında ve 18 den sonra (Halkevinde) satılacaktır. 3091

TRIUMPH
Motosikletleri

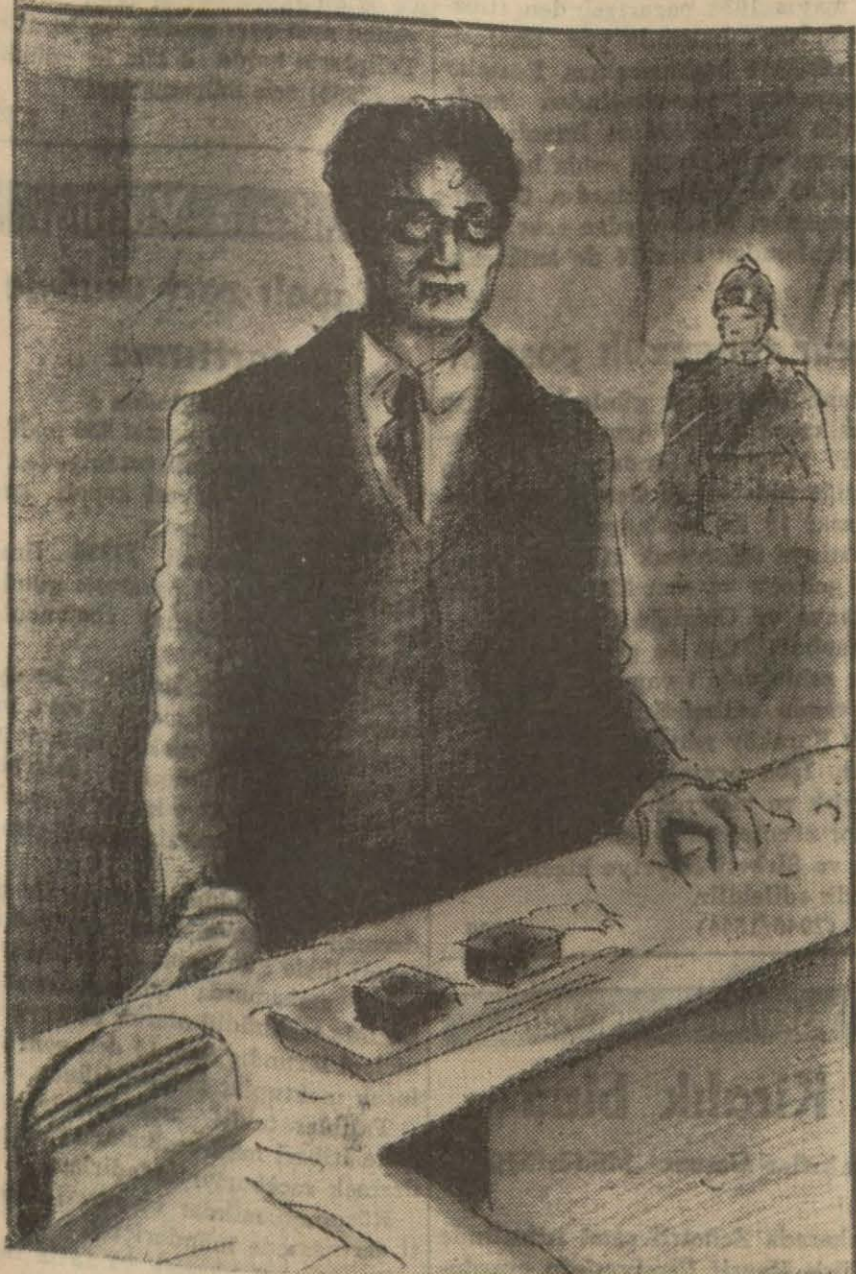
Emin Sait Ersan
Telefon: 2686 P.K.
No. 507 Ankara
2831

HİKÂYE

KATİL

Fransızcadan çeviren: Nihad Koray

Komiserin odasına orta boylu, geniş omuzlu, traş uzamış pejmürde kıyafetli bir genç yavaş adımlarla girdi. Kanlı ve yaşlı gözlerini şişman ve kalmı komisere dikti, titrek ve acı bir sesle — "Ben katilim, beni tevkif ediniz" dedi.

Uzun ve yorucu senelerin tecrübesini yüzündeki çizgilerle ifade eden eski polis memuru çipil gözlerini gençle açtı, ve hayrat ettiği gibi anlaşıyor bir şekilde sarkık dudaklarını büsbütün düşürdü.

"Komiserin 'delimidir?' diye düdüğü bu soğuk çehreli genç hâlin ve titrek bir sesle; tekrar söze başladı:

— "Babam öldüğü zaman henüz lise talebesi idim, dünyada emsalı bulunmayacak bir annem vardı Bay komiser; bu ak saçlı kadın senelerce çalışarak benim tıb tahsil etmemi ve en sonunda doktor olmamı temin etti. Doktor oldum, fakat klinik açacak param yoktu... hiç bir hâmi ve tanıdık sahibi olmadığım için bütün baş vurduğum yerler de bana surat astı."

Derin derin içini çekerek devam etti:

— "Yaz kış, senelerdenberi oturduğumuz yer herkesin sayfiye diye güzel yaz günlerini geçirmeğe geldikleri bir muhittti.

Oyle günlerimiz olurdu ki, yiyecek bir lokma ekmeğimiz bile bulunmazdı, sefalet içinde böylece iki ay daha geçti.

Annemin çok hasta olduğu ve yaz yağmurunun en şiddetli yağdığı; rüzgârın vahşice camları kırık penceremizi kamaçladığı bir gündü; ben annemin baş ucunda oturmuş alına düşen ve terle nemlenen gümüş renkli saçlarını okuyordum. İkimiz de ağlıyorduk. Dışardan acı acı uluyan bir köpeğin sesi geliyordu, birden sokak kapısı kırılıncasına çalınmağa başladı. Bu vakit kimin gelebileceğini düşünerek kapıya koştum.

Karşımda beyaz eldivenli pek sık bir adam duruyordu, ben daha bir şey söylemeden — "Aman doktor hastam var geliniz! dedi"

Ben hayretten donakalmıştım, ilk defa olarak beni hastaya çağırıyorlardı. Gözlerim kararıştı. Kulaklarım inanamıyordum. Genç adamın "Yokna gelemyecekmişsiniz" demesi üzerine kendimi topladım, bütün eşyam olan küçük el çantamı alarak hastaya gittim.

Kırsan nefesini çökmek için derin bir soluk aldı ve devam etti:

— "Hasta elli yaşlarında, şakaklarına kır düşmüş geniş alınlı bir adamdı. Yatağın içinde kesik feryadlarla kıvranıyordu ve yorganı kalın parmaklarıyla sıkıştırarak inliyordu.

Ufak bir muayeneden sonra (Apan-disit) olduğunu söyledim.

— "Ameliyat yapıyacak mısınız?" dediler.

Zengin bir köylü ailesi olan bu cahil kafadan doğan sual beni düşündürdü. Ben operatör değildim, ancak dahiliye hastalıkları doktoru idim.

O anda sefalet beynimi bir kedi gibi trmalamaya başladım, ameliyat kilitmesini altında epey bir para olduğunu

düşündüm; annem hasta yatıyordu, vicdanım bir kuş gibi uçmuş ve yerini sefalete terketmişti, nihayet karar verdim: Evet, dedim, kriz geçtikten sonra.

O gece okudum... okudum... gözlerimin önünde çevrilen kitab sayfaları bana hocalık edeceklere... Kulaklarımda bir uğultu vardı, annem ısrabandan inliyordu, uzaktan bir ses: "Çektığın sefalet yeter" diyordu sanki... Sabaha kadar imtihana hazırlanan bir talebe gibi okudum, okudum...

Uç gün sonra tanıdığım bir tıbbiye talebesini yanına asistan olarak aldım, bin rica ile bir doktor arkadaşım tedarik ettiğim bir kaç parça aletle hastaya koştum.

İyi ve neşeli idi, genç talebe arkadaşım klorforumu kullanıyor, ben de cinayetime başlıyordum. Kararımı gözlerimle şakaklarına kır düşmüş adama baktım: Güliyordu sanki... Bütün gayretimle hastayı kurtarmaya çalıştım. Sargı itina ile sarıldı. Evde herkes neşeli idi. Beyaz eldivenli adam teşekkür ederek elimi bir zarf tutuşturdu."

Genç adam cebinden çıkardığı kirli bir mendille göz yaşlarını sildi, sonra boğuk ve korkunç bir sesle sözüne devam etti:

— "Ben çalın gibi eve koştum, vicdan avdet etmişti, zaruret ve sefalet kedisi içimi tırmalamıyordu, artık param vardı çünkü.

Annemin hastalığı artmıştı, ben korku ve endişeden günlerce evden çıkamadım, nihayet çok geçmedi hasta ve annem aynı günde öldüler; elimi dokundurmadığım zarfı nihayet o gün açtım içinde (50) lira vardı. Yarısını annemin cenazesine sarfettim, geri kalanı burada.

— "Böyle diyerek bir zarf uzattı. Kanlı ve iri gözlerini şişman ve kalmı kaşlı komisere dikti. Titrek ve acı bir sesle:

— "Ben katilim, beni tevkif ediniz" dedi.

Aleni teşekkür

Genç yaşında aramızdan ebediyen ayrılan aziz kardeşimiz ve yeğenimiz Zeki Nebil Ertokun cenaze töreninde bulunmak ve bize mektub ve telgraf göndermek suretile gönüllümüzü alan zatlara yürekten teşekkürlerimizi sunmağa muhterem Ulusun delâletini rica ederiz.

Kız kardeşi Dilruba Ertok, kardeşi Fuad Ertok, halası Makbule Ertok 3094

İzmir Enternasyonal

Fuarına hazırlananız 20 ağustos 20 Eylül

1938 3-7041

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar : Yeni ve Cebeci eczaneleri
Pazartesi : Halk ve Sakarya "
Salı : Ege ve Çankaya "
Çarşamba : Sebati ve Yenışehir "
Perşembe : İstanbul eczanesi
Cumartesi : Merkez "
Cumartesi : Ankara "

HALK ve YENİ SİNEMALAR

Seans saatleri Her gün

YENİ	HALK
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Cumartesi günleri

YENİ	HALK
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Pazar günleri

YENİ	HALK
11	11
13	13
14.45	14.30
16.45	16.30
18.45	18.30

Geceleri saat 21 de

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müra-
caat şehiri: (1023-1024). — Şehirlerara-
sı: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı
Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri
Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Te-
lefon numaraları: Zincirli cami civarı
(2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civa-
rı: (2806, 3259). — Yenışehir, Havuzba-
şı, Bizim taksi: (2323). — Havuzbaşı:
Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333)
— Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

Sabah 11 k sefer	Akşam 5 k sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45 23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15 23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25 23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10 23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30 19.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00 19.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.30 21.00
Keçiören'den Ulus M. na	7.00 21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30 20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00 21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00 23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00 23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00 —
As. fabl. dan Cebeci'ye	— 17.00
Yenışehir'den Ulus M. na	7.00 23.00
Ulus M. dan Yenışehir'e	7.10 23.00
S. pazarı'dan Akköprü'ye	6.45 7.30
Akköprü'den S. pazarı'na	8.00 9.45

U. Meydanı ile İstasyon arasında her

beş dakikada bir sefer olup tren za-

manları seferler daha sıkır.

U. Meydanı ile Yenışehir, Bakanlıklar,

Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8

den 20 ye kadar vasatı her beş dakika-

da; saat 20 den 21 e kadar her on da-

kikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e

kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir

muntazam seferler vardır.

Akşamı Ulus Meydanından saat 23

de son seferlerle bunların Ulus Mey-

danına dönüşleri sinemaların dağılıp

saatlerine tâbidirler.

S. pazarı ile İstasyon arasında her

beş dakikada bir sefer olup tren za-

manları seferler daha sıkır.

U. Meydanı ile Yenışehir, Bakanlıklar,

Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8

den 20 ye kadar vasatı her beş dakika-

da; saat 20 den 21 e kadar her on da-

kikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e

kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir

muntazam seferler vardır.

Akşamı Ulus Meydanından saat 23

de son seferlerle bunların Ulus Mey-

danına dönüşleri sinemaların dağılıp

saatlerine tâbidirler.

S. pazarı ile İstasyon arasında her

beş dakikada bir sefer olup tren za-

manları seferler daha sıkır.

U. Meydanı ile Yenışehir, Bakanlıklar,

Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8

den 20 ye kadar vasatı her beş dakika-

da; saat 20 den 21 e kadar her on da-

kikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e

kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir

muntazam seferler vardır.

Akşamı Ulus Meydanından saat 23

de son seferlerle bunların Ulus Mey-

danına dönüşleri sinemaların dağılıp

saatlerine tâbidirler.

S. pazarı ile İstasyon arasında her

beş dakikada bir sefer olup tren za-

manları seferler daha sıkır.

U. Meydanı ile Yenışehir, Bakanlıklar,

Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8

den 20 ye kadar vasatı her beş dakika-

da; saat 20 den 21 e kadar her on da-

kikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e

kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir

muntazam seferler vardır.

Akşamı Ulus Meydanından saat 23

de son seferlerle bunların Ulus Mey-

danına dönüşleri sinemaların dağılıp

saatlerine tâbidirler.

S. pazarı ile İstasyon arasında her

beş dakikada bir sefer olup tren za-

manları seferler daha sıkır.

U. Meydanı ile Yenışehir, Bakanlıklar,

Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8

den 20 ye kadar vasatı her beş dakika-

da; saat 20 den 21 e kadar her on da-

kikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e

kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir

muntazam seferler vardır.

Akşamı Ulus Meydanından saat 23

de son seferlerle bunların Ulus Mey-

danına dönüşleri sinemaların dağılıp

saatlerine tâbidirler.

S. pazarı ile İstasyon arasında her

DÜNYA BASINI

1513 ve 1528 yıllarında

Türklerin yaptıkları cihan haritaları

10 Mayıs tarihli Germanie gazetesini yazıyor:

Kemal Atatürkün dahiyane sevk ve idaresi altında kuvvetlenip yükselen Türkiye cumhuriyeti iptidadanberi türk milletinin tarihi hakkındaki tetkikata bilhassa ehemiyet vermiştir. Bu meydana elyevm hafriyat işlerine, Türklüğün eski esere ve âbidelerinin muhafaza ve teşhirine gayret ve itina ile devam olunmaktadır. Aynı zamanda eskiden toplanmış olan eserlerin ve eski kütüphanelerin tasnif ve tanzimi ve bu hazinelerin kıymetlerinin tayini işi de ihmal edilmemektedir. Bu kabilden olarak Türk Tarih Cemiyeti — ki ri-yasetinde Atatürkün manevi kızı profesör Bayan Afet bulunuyor — 16 ıncı asrın büyük türk amirali olup 1554 de vefat etmiş olan Piri reis eserleri hakkında bir takım neşriyat yapmıştır. Bu neşriyattan az bir zaman evvel de Bonn'da profesör P. Kahle Piri reis ile meşgul olmuştu. Piri reis yalnız cesur bir denizci ve muvaffakiyetli bir filo kumandanı değil, aynı zamanda yüksek kıymette bir coğrafyacı idi ve geniş görüşü ile hemen yeni dünyada İberya milletlerinin yaptıkları keşiflerin ehemiyetini takdir etmişti. Müşarinileyh sayısız seferleri ile kendisinin malûmu olan Akdenizin hartasını çizdiği gibi Kolumbus'un ve onun halefi olan İspanyalılarla Portekizliler ve İtalyanların seyahatları hakkında elde edebildiği malûmatı da toplayıp birleştirerek iki adet dünya hartası vücude getirmiştir. (1513 ve 1528 yıllarına aid.) Bu hartaların parçaları Topkapı sarayının egyptası arasında muhafaza edilmiş ve 1929 yılında umum için teşhir olunmuştur.

Bu hartalar kısmen literer ve kartografik membalardan, kısmen de şifaben verilmiş haberlerden istifade edilmek suretiyle itinalı bir surette vücude getirilmiştir. Keşfiyat tarihinin tetkikçileri için bu hartalar çok kıymetlidir. Çünkü bu hartalar bazı noktalarda şimdiye kadar münazaalı olan meseleleri tenvir edecek mahiyettedirler. Laypzig üniversitesinde profesör Dr. Erich Bräunlich'in bu bapta Forschungen und Fortschritte mecmuasının 10 mayıs 1938 tarihli nüshasında yazdığına göre bu hartalar Osmanlı imparatorluğunun siyasi tarihi bakımından daha ehemiyetlidir. Profesör Bräunlich Osmanlı imparatorluğunun en yüksek amirali tarafından hazırlanmış ve umumî kütüphanelere verilmeyerek sultanın sarayında muhafaza edilmiş olan bu eserde Portekizliler ve İspanyalılarla vukuu beklenen muharebe için mahrem askeri muvasala hizmetinin bir hazırlığını müşahade etmektedir. Bu faraziye Piri reis'in mehz ve membalarının bir kısmını ve bilhassa Amerikaya aid olanını niçin meskût geçtiğini izah etmektedir. Çünkü İspanya ve Portekiz hükümetleri kendi keşifleri hakkında yabancı memleketlere malûmat itasını şiddetli ceza tehditleri altında menetmişlerdi. Kezalik türk hartalarının bütün kısımlarında niçin İspanyolca ve Portekizece yerine İtalyanca isimler bulunduğu da kolaylıkla kabili izahır. Çünkü bildiğimiz veçhile İtalyan ajanları İberyalıların keşifleri hakkında gizli haberler veriyorlardı. Osmanlılarla Venediklilerin münasebetleri ise o vakitler dostane idi. Binaenaleyh İtalya şehirlere Babâlinin mutavassıt adamlarının bulunduğunu ve bunların gizlice aldıkları malûmatı Osmanlı istihbarat dairesine bildirdiklerini farz ve tahmin etmek hatalı olmaz.

8- Harb ilâhı - Başkasına devir

9- Karda gez de belli etme - Kötü değil - Benzer, mimsasil.

Yukarıdan aşağıya doğru:

1- Boynuzlu bir hayvan - Vapur, sefine

2- Edebi bir yazı nevi - Fazlası âşik u-sandırır.

3- Yetiştiren, eken.

4- Bir nota - İsyân eden

5- S sız sancak

6- Bir nida - K sız eskici

7- Aramız girmesin

8- Argoda hapishane - Bir nota

9- Çok kalm iş - Karanlıkça, fazla aydınlık olmayan

Yugoslavya

Yugoslavyanın dış politikası

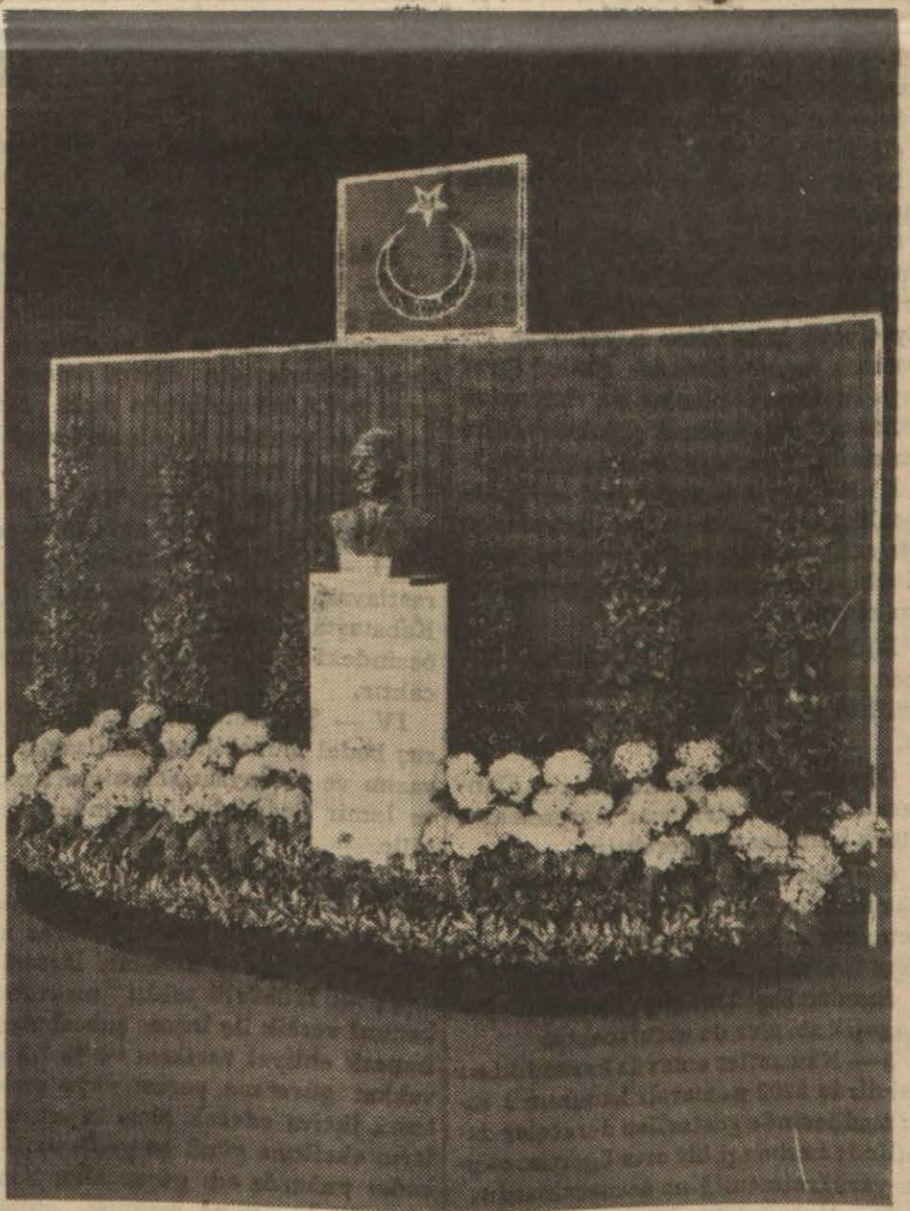
Zagerbde çıkmakta olan Novosti gazetesi, hükümetin dış politikasını tabii etmekte ve İtalya ile olan münasebatı tam zamanında İngiltere ve Fransadan evvel tanzim etmiş olan B. Stoyadinoviç'in realist siyasetinden bahsedilmektedir.

Bu gazete diyor ki:

"Adriyatik meselesinin halledilmiş olması sayesinde İtalyan - İngiliz anlaşmasından kendimize düşen hisseyi alabiliriz. İtalyan imparatorluğunu fiilen tanımak suretile bugün Fransa ve İngilterenin ve sair devletlerin yapacakları bir hareketi yapmış olduk. Şu farkla ki, biz pazarlıkta bulunmadık, hüsnü niyet gösterdik, bu da hiç şüphesiz bize bir takım manevi menafi temin edecektir.

Ahiren Cenevrede ittihaz edilmiş olan kararlar, Yugoslavyanın bu hareketinin muhik olduğunu gösteren bir takım delillerdir.

Breslav enternasyonal fuarında türk pavilyonu

Breslav fuarında Atatürk kösesi

Almanyanın beş mühim enternasyonal fuarından biri de her yıl Mayıs ayında Breslavda açılmaktadır. Ehemiyeti dolayısıyla Breslav fuarına Balkan komşularımızla Macaristan, Çekoslovakya ve Polonya hemen her yıl iştirak etmektedirler. Breslav fuarına memleketimiz 1936 yılındanberi muntazaman iştirak edegelmektedir.

Beş gün devam eden bu yılki Breslav fuarı Almanya Maliye nazırı Graf Schwerin von Krosigk tarafından büyük merasimle açılmıştır.

1938 Breslav fuarındaki Türkiye pavilyonu, bu yıl da gene Berlin türk ticaret odamız tarafından tesis olunmuştur. Takriben 230 metre mu-rabbalık bir saha işgal eden pavilyonumuz bu defa da cidden pek itinalı bir surette hazırlanmış ve diğer devletlerin pavilyonları arasında bilhassa temayüz eylemiştir. Türkiye pavilyonunda memleketimizin hemen bütün ihracat mallarının nümüneleri teşhir olunmuştur. Ayrıca Türkiye'nin iktisad ve kültür sahasındaki inkişafını pek canlı bir surette gösteren 200 den fazla büyük resim teşhir

Sovyetler birliği

Sovyet Şimal donanması Kumandanının bir makalesi

İzvestiya gazetesi, şimal donanması kumandanı Düğen'in bir makalesini neşretmektedir. Bu makalede deniliyor ki:

Alman denizaltı gemilerinin Kolo körfezinin içinde bile ticaret vapurlarımızın fütürsuzca batırabileceklere zamanlar artık geçmiştir ve bir daha da asla gelmeyecektir. Ne alman harb gemileri ne de başka devletlerinki garb istikametinde geniş dünya yoluna götüren mahreci bundan böyle ablaka edemeyeceklerdir. Faşistlerin bizi büyük şimal yolumuz üzerinde seyrüsefer etmemize mani olabilmeleri ihtimali artık kalmamıştır.

Rayştağın toplanışı

Berlin, 20 (a.a.) — Politik mahfiller Rayştağın yakında içtima davet edilmesini meselesi hakkında şüphe izhar etmektedir.

Halihazırda Salzburgdaki malikânesinde bulunmakta olan B. Hitler, pazartesi günü Berline gelecektir. Führer'in halk otomobilleri imal edecek olan Fallerslebel fabrikalarının temel taşının konulması münasebetiyle bir nutuk söylemesi muhtemeldir.

AŞK - MÜSİKİ - ŞİİR

La Habanera

İLÂN

Ankara gaz komutanlık Harbiye ayniyat muhasabizî tarafından şark ecza deposu namına doldurulan 10-5-938 tarih ve C serili 5496 sayılı (450) liralık ayniyat mabkuzu kaybedilmiş olduğundan yenisini alacağımızdan eskisinin hiç bir hükmü olmadığı ilân olunur.

Hacı Agop

RESMÎ İLANLAR

İktisat bakanlığı

Muzaffer Talay hakkında

İktisat vekâleti memurlarından olup 1076 numaralı kanunun (D) fıkrasına tevfikan yedek subay okuluna sevk edilen ve 23. 4. 938 tarihinde okulu bitirerek terhis edilen Muzaffer Talay halen vazifesi başına gelmediği gibi hastalık ve sair bir mazeret de bildirmedikinden işbu ilânın tarihine neşinden itibaren bir hafta zarfında vazifesi başına dönmediği takdirde müstafi addineceği tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur. (1537) 3081

Maliye bakanlığı

Benzin alınacak

Maliye Vekâletinden : Tahmin edilen bedeli üç bin altı yüz yetmiş lira olan yirmi bin litre benzin pazarlığı alınacaktır. Pazarlık 23.5.938 pazartesi günü saat on beşte levazım müdürlüğünde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün levazım müdürlüğünde görülebilir. Pazarlığa iştirak etmek isteyenlerin mezkûr gün ve saatte (551) liralık teminatları ve kanunî belgeleriyle komisyonunda hazır bulunmaları. (1519) 3046

Kültür bakanlığı

Orta okul öğretmenliği

Kültür Bakanlığında : 1 — Orta okullarda türkçe, tarih - coğrafya, riyaziye, tabiiye, fransızca, almanca ve ingilizce öğretmeni olmak isteyenler için yalnız öğretmen okulu mezunlarına mahsus 15 haziran 1938 tarihinde gazi eğitim enstitüsünde açılacak sınavdan mada bu yıl da bir sınav yapılacaktır. 2 — Sınavlar 1 eylül perşembe günü İstanbul üniversitesinde başlayacaktır. 3 — Sınav girmek isteyenlerin: A) Türk olmaları, B) 20 den aşağı ve 45 den yukarı yaşta olmaları, C) Hüsnühal erbabından oldukları, cinayet ve cünha nevinden mahkûmiyetleri olmadıkları hakkında mahalli vilâyet veya kaza idare heyetinden bir mazbata ibraz etmeleri (halen işyeri veya öğretmen olanlar bu kayıttan müstesna olup mensub oldukları daire âmirinden alacakları vesika kâfidir.) D) Her türlü hastalıktan ve öğretmenlik etmeğe mani vücud arızalarından salim olduklarını isbat eden heyete şhiyeden tasdikli hekim raporu ibraz etmeleri, E) En az lise ve 4, 5, 6 sınıflı öğretmen okulu mezunu veya bunların muadili okullarda tahsil görmüş olmaları, Öğretmen okullarından mezun olanların en az iki ders yılı öğretmenlik etmiş bulunmaları gerektir. 4 — Sorulari özlü ve gerek yazılı sınav sorulari üniversite ve yüksek öğretmen okulu talebesinin takip ettiği ders müfredatından seçilecektir. Bundan başka sınav gireceklerede pedagojik sorular da sorulacaktır. 5 — Namzetler sınavda kazandıkları takdirde 1702 numaralı kanunun 1 inci maddesinde gösterilen derecelere dahilinde herhangi bir orta öğretim okulu yaröğretmenliğine atanacaktır. 6 — Yukarıdaki şartları haiz olan namzetler bir istida ile bakanlığa başvuracaklardır. Bu dilekçeye şu belgelerin bağlanması lazımdır: A) Nüfus cüzdanının asil veya tasdikli sureti, B) Tahsil derecelerine aid diploma veya tasdiknamelerin asil veyahut tasdikli suretleri, C) Hüsnühal mazbatası, D) Mahalli kültür idaresinden nümunesine tevfikan tasdikli sağlık raporu, E) Mahalli kültür idaresinden tasdikli ve fotoğraflı fiş, F) 6 adet 4x6,5 ebadında kartonsuz fotoğraf, Bu vesikalardan 15 haziran 1 ağustos 1938 akşamına kadar Bakanlıkta gönderilmiş olması lazımdır. Bu tarihten sonra bakanlığa gelmiş olan veya evrakı müsbitinde nuamele bulunan dilekçeler hakkında nuamele yapılmıyacaktır. (1521) 3048

İcra

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan : İzalei suydan dolayı satılmasına karar verilen Başkırı mahallesinde kurumtaş sokakında 116 pafta 377 a-

da 9 parsel numaralı 199 metre muraabanda ev aşağıdaki şartlar dairesinde açık artırma ile satış çıkarılmıştır.

(EVSAF VE MÜSTEMİLATI)

Kapıdan girildikte büyüğe bir bahçe ve karşısında kerpiçten yapılmış tavansız ve tabansız bir oda yanında bir kömürlük ve bir mutfak mevcuttur. (874) sekiz yüz yetmiş dört lira kıymet takdir edilmiştir. (SATIŞ ŞARTLARI)

1 — Satış peşin para ile 27-6-938 pazartesi günü saat 14.16 ya kadar dairemizde yapılacaktır. Talipler gayri menkulün satılacak hissesini %75 nisbetinde pey akese veya milli bir banka mektubu veya teminat olarak kabulü lazım gelen tahvil vereceklerdir. Dellâliye ve vergiler satış bedelinden ödenecektir. Tapu harcı ve tahliye masrafları müşteriyeye aittir.

2 — Satış günü artırıma bedeli takdir olunan kıymetinden müzkür hisseye isabet eden miktarın %75 ni bulduğu takdirde üç defa nida ettirildikten sonra en çok artırana ihale olunacaktır. İşbu artırımda %75 ni bulmadığı takdirde 12.7.1938 salı günü saat 14-16 da yapılacak ikinci artırma da en çok artırana ihale edilecektir.

3 — İhale bedelini hemen verilmediği takdirde müşterinin talebi üzerine yedi güne kadar mehil verilebilecektir. İşbu müddet içinde ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacaktır. İşbu artırımda evvel teklifte bulunan talibe ihale edilecek ve almağa razı olmazsa yeniden on beş günlük ikinci bir artırımda en çok artırana ihale edilecektir. Alâkadarlar bu gayri menkul üzerindeki hak ve iddialarının 20 gün içinde dairemize bildirmeleri ve aksi halde hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça talepleri dinlenmeyecektir.

4 — Artırma şartnamesi 5-3-938 den itibaren dairemizin 38/27 dosyasına herkese açık bulundurulacaktır. Talipler vaziyetini ve sairiyi menkulün imar dahiye ve sairiyi ve şartname ve satış şartlarını görmüş olmuştuk ve kabul etmiş ad olunacağı ilân olunur. 3085

Gümrük ve İhisarlar B.

İstinat duvarı ve filtre dairesi 20 san

İhisarlar Umum Müdürlüğünden : 1 — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında şartname ve projesi mucibince yapılacak kârgir ve betonarme istinat duvarlarıyla filtre dairesi inşaatı 9-V-938 tarihinde ihale edileceğinden yeniden kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

II Keşif bedeli 16730 lira 37 kuruş ve muvakkat teminatı 1254,78 liradır.

III — Eksiltme 30-V-938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 84 kuruş bedel mukabilinde İhisarlar Levazım ve mübayaat şubesiyle Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fişleri evvelce vesaikini inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile inşaat şubesinde alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 muvakkat güvence parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yulkarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lazımdır. (2714-1414) 2852

A. Levazım Amirliği

Sade yağ alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan : 1 — İzmir müstahkem mevki kırtaa-tım 16920 kilo sade yağ ihtiyacı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur. İhalesi 8 haziran 938 çarşamba günü saat 16 buçukta kışlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin edilen muctu tutarı 15566 lira 40 kuruştur. Teminatı muvakkate akçesi 1167 lira 48 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İstekli-güler ticaret odasına kayıtlı oldukları-na dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalariyle ihale saatinden en az bir saat evvel komisyonuna vermiş bulunacaklardır. (1539) 3087

Yoğurt alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

İstanbul levazım amirliğine bağlı müessesat için 113316 kilo yoğurdun kapalı zarfla eksiltmesine talib çıkarmadığından pazarlığı 27. mayıs 938 cuma günü saat 15 de Tophanede levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Hepsinin tahmin bedeli 18130 lira 56 kuruş ilk teminatı 1359 lira 79 kuruştur. Şartnamesi komisyonunda görülebilir. Yoğurdun hepsi bir müteahhide verilebileceği gibi Anadolu civheti ve sur harici ve sur dahil olmak üzere üç gruba da ayrılabilir. İstekli-lerin kanunî vesikalariyle beraber belli saata komisyonunda bulunmaları. 3079

Jandarma

Çamaşırlık ve astarlık bez alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresine yirmi beş kuruş fiyat tahmin edilen (iki yüz dokuz bin) metre vasıf ve örneğine uygun çamaşırlık ve astarlık bez 23. 5. 938 pazartesi günü saat onda kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi (iki yüz altmış iki) kuruş karşılığında komisyonundan alınabilir.

3 — Eksiltmesine girmek isteyenlerin (3862) lira (50) kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubu ve şartnamede yazılı vesikalara muhtevi teklif mektublarını belli gün saat dokuzu kadar komisyonuna vermiş olmaları. (1270) 2616

Yatak ve yastık kılıflık bez alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresine kırk beş kuruş fiyat tahmin edilen vasıf ve örneğine uygun yatak ve yastık kılıflık bez kapalı zarf usulüyle 10. 6. 938 pazartesi günü saat (15) de satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi iki yüz yirmi kuruş karşılığında komisyonundan alınabilecek bu eksiltmeye girmek isteyenlerin (3307) lira elli kuruşluk ilk teminat makbuz veya banka mektubu ile şartnamede yazılı vesikalari muhtevi teklif mektublarını belli gün saat on dörtte kadar komisyonuna vermiş olmaları. (1502) 3077

Mahkemelerden

Ankara 3. üncü Sulh Hukuk Mahkemesinden :

Ankaranın Kayaş köyünden Kâtib oğlu Osmanın vefatı üzerine terekkesine mahkemeye el konmuş olduğunda kefaleti hesabıyla alacaklı olanlar da dahil olduğu halde bilcümle alacaklı ve borçluların ve mirascının vesaikî resmîleriyle beraber bir ay zarfında Ankara 3. üncü Sulh Hukuk mahkemesine müracaatları ve alacaklıların vakitsine kaydettileriyenlerin mirascıya ne şahsen ne de terekkeye izafeten takib edemeyecekleri ve ibraz edecekleri vesaik için makbuz istiyebilecekleri lüzumu ilân olunur. 3075

Demiryolları

Telgraf bandı alınacak

D. D. Yolları satın Al. Ko: Muhammen bedeli 24750 lira olan 450.000 adet telgraf bandı 4. 7. 1938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 1856,25 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve Nafia müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vurmeleri lazımdır. Şartnamesi parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevki şefliğinden dağıtılmaktadır. (1477) 3015

B. D. Nakliyatına tenzilât

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

1 haziran 1938 tarihinden itibaren bira nakliyatında beş ton şartıyla ve muayyen mesafelerden sonra tabik edilen tenzilli ücretler kısa mesafelere de tesmil edilmiştir. Mürsillerin kendi vagonlarıyla yapılacak nakliyatı bu ücretlerden ayrıca yüzde on tenzillât yapılmıştır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (1538) 3082

M. M. bakanlığı

Askerî Okullara talebe alınıyor

1 — 938 - 939 ders yılı için İstanbulda bulunan Kuleli ve Maltepe askerî liselerile Bursa askerî lisesi, Kırkkalede bulunan askerî sanat lisesi ve Konya, Erzincan askerî orta okullarına talebe alınacaktır. Kaydû kapalı şartları hakkında malûmat askerlik şubelerinde ve okullarda vardır.

2 — Kayıd ve kabul için müracaat zamanı 1 haziran ile 25 temmuz arasındadır. Talebe hangi okula girmek istiyorsa bir dilekçe ile doğrudan doğruya o okul müdürlüğüne müracaat edecektir. Dilekçeye iki fotoğraf ile bir tane 6 kuruşluk posta pulu ilâştirilmiş bulunmalı ve mensub olduğu askerlik şubesi, babasının adı ve mesleki ile kendi adı, okuduğu okulun ismiyle hangi sınıfta bulunduğu, yabancı dil o-kuyorsa hangisini okuduğu ve okulun daki kayıd numarası, boyu, yaşı, ağırlığı ve oturduğu yerin adresi yazılı olarak yazılmalıdır.

3 — Mekteplerin bulunduğu şehirler haricinden müracaat edecek talebeler ayrıca ikinci bir dilekçe ile de askerlik şubelerine baş vuracaklardır. Askerlik şubeleri sıhî muayenelerle lüzumlu kayıd ve kabul kâğıdları tamamlattırılacak ve 1 temmuzda talebinde gireceği okul müdürlüğüne yalnız kâğıdlarını gönderecekler ve talebeler mektep müdürleri tarafından çağırılmadıkça mektebe gönderilmeyecektir.

4 — Okullar yatılı ve parasızdır. Talebenin iagesinden başka giydirilmesi, teçizatı okul tarafından temin edilir ve her ay bir miktar da maaş verilir. (1222) 2515

Yün fanila alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher tanesine tahmin edilen fiyat (260) iki yüz altmış kuruş olan 12000 on iki bin tane yün fanila kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 24 mayıs 938 salı günü saat on beştedir.

3 — İlk teminatı (2340) iki bin üç yüz kırk liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (156) yüz satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektublarıyla birlikte ihale saatinden en az bir saat evvel komisyonuna vermeleri. (1330) 2694

Bir makine mühendisi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine kalorifer ve sıhî tesisat işlerinde müteahhass olamka ve hizmete girdikten sonra iki seneden evvel ayrılmamak şartıyla ücretli ve diplomatik bir makine mühendisi alınacaktır.

2 — Taliblerin aşağıda yazılı vesaikle Ankara'da Millî Müdafaa vekâleti inşaat şubesine bizzat veya tahriren ve istida ile müracaatları. A) Kendisinin ve evli ise ailesinin nüfus tezkereleri asil veya tasdikli suretleri. B) Askerlik vesikası C) Zabrta ve Adliyeden almış hüsnühal vesikası D) Tam teşekküllü heyeti sıhhiye raporları. E) Şimdiye kadar çalıştığı yerlerden almış olduğu vesaik. (1470) 2953

Muhelif binalar kiralanacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

938 malî yılı için Millî Müdafaa Vekâletince aşağıdaki semtlerde bina icar edilecektir. Mal sahiblerinin mayıs 938 sonuna kadar vekâlet satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

A) Vilâyete civar askerlik şubelerine dairiye için müstakil ve kârgir as garı yirmi odalı bir bina 31 mayıs 939 garyesine kadar. B) Yenicami Öksüzce civarında teçizat anba için sekiz odalı müstakil ve kârgir bir bina 31 mayıs 939 garyesine kadar. C) Akköprü yolu ve civarı, Gökçeoğlu mahallesi ve civarı İş bankası - Sarı kışla arasındaki cadde ve mücaverizi sokaklarda olmak üzere Ankara levazım şubesiyle anbari itihazına elverişli akallı yirmi mağaza ve antrepo, mayıs 939 garyesine kadar. D) Yenişehirde ordu evi civarında 40 subayın tedrisi için kârgir ve her türlü konforu haiz yirmi odalı bir bina, temmuz 938 den 31 birinci kânun 938 garyesine kadar altı ay müddetle. (1501) 3016

Denizbank

Mudanya postaları

Denizbank Deniz Yolları İşletmesi Müdürlüğünden :

23 mayıs 1938 pazartesiinden itibaren Mudanya hattında yaz tarifisinin tabikine bağlanacaktır. Postalar Mudanyadan cumartesinden mada her gün saat 8,30 da ve İstanbuldan cumartesi ve pazardan mada her gün saat 16,30 da kalkacaklardır. Cumartesi postaları Mudanyadan saat 15 de ve İstanbuldan saat 14 de kalkacaklardır.

Pazar tenezzüh postası

İstanbuldan pazar günleri saat 8,30 da kalkacak vapur Armutluya uğrayarak 11,10 da Mudanyaya varıp Gemlice gidecek ve Gemlikten döner saat 19 da Mudanyadan kalkıp Armutluya uğrayarak 21,50 de İstanbula gelececek ve saat 22,20 de tekrar Mudanya ve Gemlice dönecektir. İstanbulla 21,50 de gelecek bu postanın şehir dahili vapur ve tren iltisakı temin edilmiştir. Mudanya postaları Karaköy rihimından kalkacaklardır. İşbu postalara aid her türlü kolaylık ve teferruatı ihtiva eden risaleler acentelerimizden Akay İşletmesi ve Şirketi Hayriye kişilerinden tedarik edilebilir. (2946/1544) 3089

Vakıflar Umum Md.

Kiralık bina

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

Ankara'da Zencirli cami ittinalinde ve Türk Maarif Cemiyetinin oturduğu bina teslim gününden 31 mayıs 939 gününe kadar senelik kirası on gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhale 30. 5. 938 pazartesi günü saat 16 da ikinci vakif apartmanında vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde yapılacaktır.

Senelik muhammen kira miktarı (800) lira olup taliblerin (60) lira muvakkat teminat alınacaktır. Tutmak ve şartlarını öğrenmek isteyenlerin adı geçen müdürlüğe müracaatları lazımdır. (1543) 3088

Kiralık hamam

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

Kızılcahamam kazasına bağlı Güvem nahiyesinde kâin vakif (Sey) hamamı denilmekle maruf çifte hamam teslim gününden muteber olmak üzere bir senelik kirası on gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhale 30 mayıs 938 pazartesi günü saat 16 da vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde yapılacaktır.

Senelik kirasına tahmin olunan bedel (500) lira olup arttırmaya iştirak edenlerden (37) lira (50) kuruş muvakkat teminat alınacaktır. Kira şartını görmek isteyenlerin vakıflar varidat müdürlüğüyle Kızılcahamam kazası kaymakamlığına müracaatları. (1543) 3088

Kiralık dükkân saire

Vakıflar Umum Müdürlüğünden :

Müzayedeye konulan akaratın: senelik muhammen teminatı

Lira	Lira	No.	Nevi Dükkân	Mevki
432	33	37	"	Zincirli cami
325	25	40	"	"
350	27	41	"	"
360	27	42	"	"
300	23	45	"	"
350	27	68	"	Çocuk sarayı
555	32	69	"	"
555	32	75	"	"
980	74	78	"	Koyun pazarı
60	5	85	"	Ulukapı
600	45	99	"	Koyun pazarı
155	12	114	"	Atpazarı
60	5	128	"	Saraçlar
60	5	147	"	"
30	3	202	"	Oda
84	7	244	"	Arsa
204	16	412	"	Dükkân
150	12	444	"	"
60	5	459	"	Bostan
96	8	466	"	Ev
630	48	6	"	Dükkân
140	11	19	"	"
60	5	24	"	"
75	6	25	"	"
25	2	28	"	"
30	3	61	"	"
50	4	82	"	Arsa
36	3	134	"	"
280	21	140	"	"

Senelik kira miktarlarıyla muvakkat teminatları, mevki ve numaraları karda yazılı vakıf akarat teslim gününden 31.5.939 gününe kadar kiraya rilediğinden on gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhale 25.5. çarşamba günü saat 16 da ikinci vakif apartmanında vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde yapılacaktır. Tutmak ve şartlarını öğrenmek isteyenlerin adı geçen müdürlüğe müracaatları. (1495) 2967

Satılık ve kiralık bina

Harbiye mektebinin üst tarafında Yukarı Öveçyatağı mevkiinde 50 m x 20 m iki katlı bir bina ve bir havuz, diğeri iki oda bir mutfak bir su deposu iki akar ve bir avlu, diğer iki oda bir mutfak bir akar çesme ayrıca bir bina on dönüm mamur mütevevvi ve üzüm ağaçlı bağlar ikisi birer tahliyer ayrı ayrı satılık ve kiralık. Taliplerin adı geçen müdürlüğe (2368) tele müracaatları.

Ankara Valiliği

Kapalı zarf usulüyle arttırma

Ankara Valiliğinden : Ankara merkez kazası 938 malî taş, kum sair avanii turabiyede bulunan taşınmazın tahmin değeri nakac resmin cibayeti kapalı zarf arttırmaya çıkarılmıştır.

Muhammen bedeli 21235 lira 10 kuruş 10 parçaya bölünmüş. İhale 23 mayıs 938 pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

Taliblerin 1592 lira 63 kuruş muvakkat teminat mektubu veya bizzatlı teklif mektublarının sayılı kanun hükümleri dairesinde ihale günü saat 14 e kadar vilâyet imi encümen riyasetine tevdi etmeleri lazımdır.

Teklif mektublarını posta ile dermek isteyen talibler işbu mektublarını ihale günü saat 14 de kadâyâyet makamında bulunabilecek şekilde taahhüdü olarak postaya verileceklerdir. İhale günü saat 14 den sonra gelen mektuplar kabul edilmez.

Talibler teklif mektuplarıyla birlikte itibari malî vesikalariyle dermek mecburiyetindedirler.

Rüsumun miktar ve sureti için şartnamede mündericidir. Şartnameyi görmek ve fazla teminat almak isteyenlerin hususî müracaatı sebe müdürlüğüne müracaatları olunur. (1361) 2731

Ankara Belediyesi

Hafta tatili ruhsatiyeler

Ankara Belediyesinden :

Hafta tatili ruhsatiyelerinin 31.5.938 gününe kadar senelik kirası on gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhale 30 mayıs 938 pazartesi günü saat 16 da vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğünde yapılacaktır.

Senelik muhammen kira miktarı (800) lira olup taliblerin (60) lira muvakkat teminat alınacaktır. Tutmak ve şartlarını öğrenmek isteyenlerin adı geçen müdürlüğe müracaatları lazımdır. (1543) 3088

Satılık eski otomobil lâstik

Ankara Belediyesinden :

1 — Otobüs idaresinde bulunan 20 adet iç eski lastik on gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. 2 — Muhammen bedeli 3700 lira 30 kuruş 3 — Muvakkat teminatı 277,50 liradır. 4 — Lastikleri görmek isteyenlerin evvelce istida ile anbar müdürlüğüne ve isteklilerin de 27 mayıs 938 günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (1441) 2866

Cildinizin tahriş edilmemesini isterseniz ?

Dünyanın her tarafında seve seve kullanılan, ve cildi tıraştan sonra pamuk gibi yumuşatan

POKER

tıraş bıçaklarını kullanınız.

2880

ESKİ OSMANLI İMPARATORLUĞUNUN
TAKSİME UĞRAMIŞ
DÜYUNU UMUMİYE MECLİSİ

Paris, 12 Mayıs 1938

% 7 1/2 faizli 1933 türk borcu tahvilleri Hamillerine tediyat ilanı

25 MAYIS 1938 VADESİNE AID TEDİYAT :

Meclis, Türkiye'de, Ankara ve İstanbul piyasalarında, trans tefrik edilmeksizin, 25 Mayıs 1938 taksidinin, türk lirası olarak tediyeye edileceğini ve kupon başına, 0,7346 dolar mukabili olan 0,9298 türk lirasının verileceğini, hamillere ilan eder.

Bu meblağ, mezkûr taksit için sureti katiyede türk lirası olarak tesbit edilmiş olduğundan, türk lirasıyla dolar arasında zuhur edebilecek her hangi bir tahavvül karşısında, tediyat, bu vadenin müruru zamana kadar, yalnız bu miktar üzerinden icra edilecektir.

İşbu meblağ 10 numaralı ve 25 Mayıs 1938 vadeli kupona mukabil tediyeye edilecektir.

25 Mayıs 1938 taksidinin tediyesine aid provizyonlar:
— Birinci ve üçüncü translar için, Pariste Osmanlı Bankasında ve — İkinci trans için, Berlinda Deutsche Bank'da teşkil edilmiştir.

Meclis, 25 İkinci teşrin 1938 taksidinin, dolar esaslı üzerinden tediyesine karar vermiştir. Binaenaleyh, İşbu kupon Türkiye'de, 0,7346 dolar mukabili olarak ve 10 İkinci teşrin 1938 rayici üzerinden türk lirasıyla tediyeye edilecektir.

Meclis, %7 1/2 faizli 1933 türk borcu tahvilleri kuponlarının tediyeye tarihlerinden beşer sene sonra müruru zamana uğramaları dolayısıyla işbu tahvillerin 25 İkinci teşrin 1933 vadeli birinci kuponun 25 İkinci teşrin 1938 tarihinde müruru zamana uğrayacağını, hamillerin nazarı itilama vazedir.

Türkiyede 25 Mayıs 1938 vadeli kuponun tediyesiyle mükellef müesseseler şunlardır :

ANKARADA: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,
Osmanlı Bankası.

İSTANBUL'DA: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,
Osmanlı Bankası, Deutsche Bank

ESKİ OSMANLI İMPARATORLUĞUNUN
TAKSİME UĞRAMIŞ
DÜYUNU UMUMİYE MECLİSİ

Paris, 12 Mayıs 1938

% 7 1/2 faizli 1934 ikinci sıra Türk borcu tahvilleri Hamillerine tediyat ilanı

25 MAYIS 1938 VADESİNE AID TEDİYAT

Meclis, Türkiye'de, İstanbul piyasasında, 25 Mayıs 1938 taksidinin türk lirası olarak tediyeye edileceğini ve kupon başına 18,75 Fransız francı mukabili olan 0,6642 türk lirasının verileceğini, hamillere ilan eder.

Mezkûr vade için, bu meblağ sureti katiyede türk lirası olarak tesbit edilmiş olduğundan, türk lirasıyla Fransız francı arasında zuhur edebilecek her hangi bir tahavvül karşısında, tediyat bu vadenin müruru zamana kadar, yalnız bu miktar üzerinden icra edilecektir.

İşbu meblağ, 8 numaralı ve 25 Mayıs 1938 vadeli kupona mukabil tediyeye edilecektir.

İstanbulda, 25 Mayıs 1938 vadeli kuponun tediyesiyle mükellef müesseseler şunlardır :

— Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,

— Osmanlı Bankası.

3092

Muhtelif yiyecek ve yakacak alınacak

Liseler Alım, Satım Komisyonundan :

Cinsi	Miktarı kilo	Beher kilo tahmin bedeli kuruş	İlk teminatı Lira Kr.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saat	Eksiltmenin şekli	Şartname bedeli kuruş
Ekmek	420.000	10	3150 00	6.6.1938 pazartesi saat 14.30 da	Kapalı zarf	210
Dağlıç eti	61.000	47	4802 13	6.6.1938 pazartesi saat 14.45 de	Kapalı zarf	355
Karaman eti	61.500	40				
Kuzu eti	20.500	47				
Sığır eti	23.250	35				
Sadeyağı	37.500	100	2812 50	6.6.1938 pazartesi saat 15 de	Kapalı zarf	188
Toz şeker	72.000	28	1956 38	6.6.1938 pazartesi saat 15.15 de	Kapalı zarf	130
Kesme şeker	19.750	30				
38 kalem	274.700			6.6.1938 pazartesi saat 11 de	Kapalı zarf	160
Yağ sebze	399.800	31927	2394 53			
"adet" "Lr."	58.300					
"demet"						
Tüvanen M. kömürü	2.070	1100		7.6.1938 Salı saat 16.30 da	Kapalı zarf	
Kriple	100	1500	1867 13			
Türk antrasiti	25	2500				

Komisyonumuza bağlı yatılı liseler in Mayıs 1939 sonuna kadar ihtiyaçları olan yiyecek ve yakacakları eksiltmeye konulmuştur. Bu hususta gerekli durum yukarıya yazılmıştır.

Eksiltme İstanbul Kültür direktörlüğü binası içinde liseler muhasebeciliğinde toplanan liseler alım satım komisyonunda yapılacaktır.

İstekliler ilk teminat makbuzu ve 938 yılı ticaret odası vesikaları ile 2490 sayılı artırma, eksiltme kanununun ta rifatı dairesinde hazırlıyaçakları teklif zarflarını yukarıda yanlarında gösterilen belli saatlerden itibaren müktazi kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde teslim etmeleri muktazi olup postada olacak gecikmeler kabul edilemez.

Teminatlar İstanbul liseler muhasebeciliğine yatırılacaktır. Ve şartnameler liseler alım, satım komisyonu sekreterliğinden bedelleri mukabilinde alınabilir. (2915-1527) 3078

Vilâyetler

Elektrik santralî tesisatı

Muş Belediyesinden :
1 — Muş kasabasının nafra vekâletinden tasdikli keşifname mucibince elektrik santralî tesisatına alınacak ve kurulacaktır.

1 — Turbin, 2 — Alternatör, 3 — tevzi tablosu, 4 — Cebri boru ve bunların montajıyla, 4 — İki demir kafes direk, 5 — Belediye emaneten yapılacak projedeki bütün kârgir inşaat ve tesisatını idare ve nezaret hakları ve kâffesinin işletilerek teslim edilmesi,

1 — Mayıs 938 tarihinden itibaren bir ay müddetle, kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel 8000 lira olup muvakkat teminat 590 liradır.

Şartnameler İstanbul ve Ankara vilâyetler nafrasında.

3 — İstekliler 2490 sayılı kanun ve şartnamedeki kayıtlar dairesindeki vesikalarıyla beraber kanunî müddet içinde Muş belediye reisliğine müracaat etmelidirler. (398) 2802

Moferin ve vakum yağı alınacak

Afyon K. Hisar Belediyesinden :
Belediye elektrik santralının 938 yılı 45.000 kilo motörün ve 1500 kilo vakum yağı ihtiyacı 10. 5. 938 tarihinden 27. 5. 938 tarihine kadar 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Motörünün beher kilosu muhammen bedeli 10 ve vakum yağının 35 kuruştur.

İhalesi 27. 5. 938 cuma günü saat 14 de encümeni belediyece icra edilecektir. Şartlarını ve sair hususlarını öğrenmek isteyenler her gün belediye müracaatla öğrenebilirler.

İsteklilerin belli gün ve saatte dairesi belediyece hazır bulunmalarını.

(2743/1455) 2922

Bir arazöz alınacak

Adana Belediye Riyasetinden:

1 — Belediye itfaiyesi için kapalı zarf usulüyle bir arazöz satın alınacaktır.

2 — Arazözün muhammen bedeli beşbin liradır.

3 — Muvakkat teminatı üç yüz yetmiş beş liradır.

4 — İhalesi Mayısın 23 üncü pazartesi günü saat on beşte Belediye daimî encümeninde yapılacaktır.

5 — Şartnamesi Belediye yazı işleri bürosundadır. İsteyenler oradan parasız alabilirler.

6 — Taliplerin tekliflerini teminatlarıyla birlikte ihale günü saat on ikkiye kadar Belediye Reisliğine vermiş bulunmaları lâzımdır.

2678

Ekmek münakasası

Sivas C. Müddei Umumlüğünden:

Sivas ceza evinin 939 senesi mayıs nihayetine kadar bir senelik ekmek ihtiyacı beher çifti 960 gram hesabıyla en az 130000 ve en çok 150000 kilo olarak alınacak ekmek karşıda satılan ikinci nevi ekmekten ve belediye nârlı üzerinden tenzilâtla ihale edilmek üzere 11.5.938 tarihinden itibaren kapalı zarf usulüyle yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur. Talib olanların yüzde yedi buçuk hesabıyla teminatı muvakkate veya banka mektubu ile hazıranın birinci garşamba günü saat onda Sivas C. M. U. lik dairesinde müteşekkil komisyon ve daha ziyade malûmat almak isteyenlerin ceza evi müdüriyetine müracaatları ilân olunur. (1443) 2891

Elektrik şebeke malzemesi alınacak

Muş Belediyesinden :

1 — Kasaba elektrik şebekesine muktazi 2790 lira 70 kuruşluk, 1 — Bakır tel, 2 — Demirli fincan, 3 — Konsol, — 4 Sigortalar, 5 — Siperi sâika, 6 — toprak tesisat ve saire haziran 938 tarihinden itibaren bir ay müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Teminat miktarı 209 lira 40 kuruştur.

3 — Malzeme miktarı ve vasıflarını gösterir liste ve nafra vekâletinden musaddak fenni şartnameler İstanbul ve Ankara vilâyetleri nafra dairesindedir.

4 — Talib olanların teminat makbuzlarıyla Muş belediyesine müracaatları. (1397) 2801

Borsa binası yapılacak

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odasından:

Trabzonda Moloz mevkiinde 15504 lira 60 kuruş keşif bedelli Borsa binası inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 3-6-938 cuma günü saat 15 te Trabzonda Ticaret ve Sanayi odasında teşekkül edecek komisyonca yapılacaktır.

2 — Bu işe ait evrakı keşfiye ve

şartnameler Trabzon, Ankara, İstanbul ve Erzurum Ticaret Odasında görülebilir.

3 — İsteklilerin % 7 buçuk hesabıyla 1163 liralık muvakkat teminat vermesi ve bu yıla ait Ticaret odası vesikası ve Nafra Vekâletinden alınmış yapı müteahhifliği vesikası göstermesi ve yaptırıldığı en büyüğünün bedeli on bin liradan aşağı olmaması lâzımdır.

4 — Yukarıda yazılı saatden bir saat evveline kadar teklif mektupları komisyonca verilmiş olmalıdır. Posta-olacak gecikmeler kabul edilmez.

5 — Eksiltme haddi lâyiki bulduğu takdirde katı ihale Oda Heyetiyle Borsa encümeni kararına bağlıdır. 2677

Su tesisatı

Trabzon Belediye Riyasetinden:

1 — Nafra vekâleti sular umum müdürlüğünce tanzim edilip vekâleti celenin tasdikine iktiran eden 518.403,83 lira bedelli keşifli Trabzon işme suyu işi fen müdürlüğümüzde bulunan evrakı keşfiyesi mucibince mevkiî münkasaya konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrakı keşfiye:

A) Trabzon şehri işme suyunun aid mukavelename

B) Su işleri fenni şartnamesi

C) Trabzon şehri işme suyunun aid vahidi fiyat listesi

D) Bayındırlık genel şartnamesi

E) Kapalı zarf usulüyle eksiltme şartnamesi

F) Trabzon şehri işme su tesisatına aid birinci keşif hulasası

G) Trabzon şehrinin isale ve tevzi edilecek işme suyunun aid hususî, fennî şartnamesi

H) Çelik borular hakkında talimatname

I) 16 parçadan mürekkep proje dosyasından mürekkep olup her gün fen müdürlüğümüzde görüleceği gibi 25,92 lira mukabilinde de mezkûr evrak dairesinden alınabilir.

3 — Eksiltme 30. 5. 938 tarihine müsadir pazartesi günü saat 15 de Trabzon belediyesi daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Muvakat teminat 24486,15 liradır.

6 — Münakasaya iştirak şartları:

A) Muvakkat teminatı vermek

B) Ticaret Odası vesikasını ibraz etmek

C) Bayındırlık işleri dergisinin Mayıs 936 ve resmi gazetesinin 3297 sayılı nushalarında çıkan talimatnameye tevfiğin alınacak 50.000 liralık işme su işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiği ve bu keşif su işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafra vekâletinden alınacak fennî ehliyet vesikasını haiz olmak ve müteahhidin diplomalı mühendis olması veya bunlardan biriyle müştereken teklif yapıp mukaveleyi birlikte imzalaması ve teminatın müşterek olması.

7 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı günde saat 14 de müteahhid tarafından bizzat veya posta ile belediye riyasetine tevdi edilmiş olacaktır. (1338) 2672

Hava kurumu

Siyah demir karyola alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

1 — İnönüdeki Türkkuşu kampında bulunan talebeler için 105 tane siyah demir karyola alınacaktır.

2 — Karyolar altı üstü olacaktır. Beher çiftine İnönü teslim 20 lira muhammen kıymet takdir edilmiştir.

3 — Karyolar Ankara'da kurum merkezinde ve İstanbulda hava kurumu şubesinde mahfuz nümuneye uygun olacaktır. İstekliler bu nümune-leri her gün görebilirler.

4 — İhalesi 25 Mayıs 1938 tarihinde saat 15 te yapılacaktır. İlk teminatı 79.50 liradır.

5 — İştirak edeceklerin belli gün ve saatte Ankara'da kurum merkezinde hazır bulunmaları. 3032

KÜÇÜK İLANLAR

Satılık :

Acele satılık hane — Devlet Şurası yanında 800 M. bahçe içinde Elgün sokakında 5 No. 1 haneye müracaat. 2829

Acele satılık arsa — Yenişehir Selânik cad. 423 - 590 M. uygun fiatla verilecektir. Tl. 1538 2901

Satılık arsa — İstasyon arkasında İmarca parselenmiş muhtelif çapta H. Alıoğlu Tl. 1538 2902

Acele satılık ev — Yenişehir Onurluk sokak 5 odalı uygun fiatla. H. Alıoğlu Tl. 1538 2903

Acele satılık arsa — Dikmen asfalt caddesi, yapılmakta olan Fahri apartmanı ittisali 722 M2 cephesi 20 M. dir. T. 2527 ye veya Pağalar tepesi Ekonomi sokak No. 1/A haneye. 2935

Satılık — 1934 modeli Ford Spor otomobili satılıktır. Gazi bulvarı mühendis Ragıp B. apartmanında kapıcıya müracaat. 2963

Satılık arsalar — Yenişehir Cebeci ve Maltepede inşaata elverişli ufak ebattadır. Tl. 2487 Vahdi Doğru Er 2964

Satılık ev, arsa, apartman — Yenişehir ve Cebecide acele satılık ev, arsa, apartman Tl. 2487 Vahdi Doğru Er 2965

Satılık süs balıkları — Akvaryum için canlı ekzotik cins balıklar satılıktır. Telefon 3374 numaraya müracaat. 3035

Satılık — Ankaranın her tarafında imarca parselenmiş küçük çapta inşaata elverişli arsalar Neşet Şeren Tel. 2406 3036

Satılık — Ankaranın her tarafında irat getirir beton, kârgir ve ahşap ucuz evler ve apartmanlar Neşet Şeren Tel. 2406 3037

Satılık — Ankaranın her tarafında imar dahil ve haricinde parça parça satılabilecek toptan arazi, bağ ve bahçeler Neşet Şeren Tel: 2406 3038

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık Apartman — Yenişehirde Düzenci sokakta 20 No: (Kâzım Özalp asfalt caddeden beşinci bina) İki daire si beşer odalı, bir daire dört odalı ayrıca çamaşırılık ve usak odası. Ortak- taki sahibinden sorulabilir. Telefon: 2572. 3067

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sarayı karşısında 2 ev Halk sineması altında bakkal Sabri'ye müracaat. 3096

Satılık — Etlik'te 3 evle nezaretili arsalar. Çacuk Sar

FRIGIDAIRE sıhhat demektir...

Bir adet soğuk hava dolabı aılmanıza saik olan başlıca sebeplerin bir tanesi, gıdaları sıhhi bir tarzda muhafaza etmek suretile, ailenizin sıhhatını korumak kaygusudur. Fakat alacağınız dolabı iyi seçtiğiniz takdirde, gayet mühim olan bazı tasarruf dahi temin etmiş olacaksınız.

Süper Ekovat'la mücehhez 1938 modeli Frigidaire, gıdaları yalnız pratik ve ideal bir surette muhafaza etmekle kalmayıp, aynı zamanda şu dört nokta üzerine hakiki bir tasarruf temin eder:

- 1.) Elektrik cereyanı istihlakından,
- 2.) Gıdalardan,
- 3.) Buzdan,
- 4.) İdare masraflarından.

Bütün bu dört nokta üzerine tasarruf temin etmek lâzımdır. Aksi takdirde, paranızın israf edilmesi ihtimali olduğunu unutmayınız.

* Yukardaki beyanata yalnız söz üzerine inanılması lüzumdu iddia etmiyoruz. Beyanatımızın ne derece samimi ve hakiki olduğunu her an ispata hazırız. Süper Ekovatla mücehhez olan 1938 modeli Frigidaire'leri görmeğe geliniz. Bu dört türlü tasarrufun nasıl elde edildiğinin ispatını isteyiniz. Ancak ondan sonra vereceğiniz kararın en muvafık olacağına emin olabilirsiniz.

1938

FRIGIDAIRE

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA İZMİR

TIRYAKİ Çay Kahve ticarethanesi modern bir şekilde açıldı

Adres: (Tiryaki çay ve kahve ticarethanesi). Yenişehir Orman çiftliği mağazası karşısında 304

HASAN RUJ ve ALLIKLARI

Kadınların güzelliğini ve cazibelerini ziyadeleştirir, Paris ruj ve allıkları ayarında olduğunu bütün güzeller tasdik ediyor. Mandarin, oranj, kler movayen ve zengin çeşitleri 30, lüks 50 kuruştur. Allıklar mandarin, brün, blayndinet neveleri şaheserdir. 35 kuruştur.

HASAN TIRNAK CİLASI

Türkiyenin en mükemmel cilalarıdır. Sedef ve renkleri birer şaheserdir 1, 2, 3, 4, 5, renkte ve mandarin nev'i firçasile şişesi

Küçük 10 kuruş, büyük 20 kuruştur.

Her yerde Hasan ismini ve markasını isteyiniz. 2763

Çankaya Eczanesinde

Daima soğuk maden suyu bulursunuz. Reçetelerinizi ucuz yaptırabilirsiniz. Yenişehir Bakanlıklar karşısı meşrutiyet caddesinde 2787

Kiralık daireler

Ulus meydanında yeni yapılan Koçak han

Resmî ve hususî dairelerle şirketlere çok elverişli daireler vardır. Büyük müesseseler için kat halinde de kiralanabilir. Asansör kalorifer ve her türlü kolaylığı vardır. Altındaki Burla biraderler mağazasına müracaat. Tel. 1780 2942

NEOSTERİN

Ağız, boğaz, burun yollarıyla vücuda giren nezle, kızamık, kızıl, grip gibi bulaşıcı hastalıklardan korur, dişleri ve diş etlerini temizler, kuvvetlendirir. Eczanelerde reçetesiz satılır. 483

Dr. Bâsıt Ürek

Cebeci Merkez Hastanesi İç Hastalıkları mütehassısı Her gün hastalarını Yenişehir Meşrutiyet caddesi Ürek apartmanında saat 13 den sonra kabul eder. Tel: 1694

U L U S - 19. uncu yıl. - No.: 6036

İmtiyaz sahibi
Nureddin Kâmil Suner
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Ulus Basımevi: Ankara

Bahçe meraklılarına Yanık beygir gübresi

İstenilen yere kamyonla teslim edilir. 2908 numaraya telefonla müracaat edilmesi. 2996

KİREÇ

En iyi cins damarsız halis mermerden yapılmış Karaköy çal kırıklarını 2791, 2861, 1446 ve 3300 telefonlardan aramız. 2093

Zayılar

Zayı - 131 ve 1993 numaralı memurlar kooperatif şirketi cüzdancılarını zayı ettim. Bu cüzdancılar varisi olduğumdan ve yenileri alınacağından hükümleri olmadıkları ilân olunur. Hasan Kandıracı. 3084

Zayı - Mihalçıcık kazası nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkere mi zayı ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadıkları ilân olunur. Ankara At pazarı Sarı Sinan mahallesinde 2 numarada Mevlud Eren. 3083

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarımızı keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. 27

Şirketihayriyeden

Hafta yorgunluğunu Boğaziçinin ve Çamlıca'nın ruha sefa ve kuvvet veren temiz havasıyla yidirmek; yeni mesai günlerini daha büyük hamle ile girmek isteyen sayın yolcularımıza; yarınki pazar münasebetiyle:

Köprüden ilk postalarda ertesi pazartesi öğleye kadar mütaber %50

Üsküdar taramvay idaresiyle müşterek (kombine) biletlere %40

Nisbetinde tenzilâta tâbi olduğu ve her tarafa halkımızın rahatı için ilâve seferleri tertib edildiği ilân olunur. 309

YENİ

SİNEMALAR

HALK

BUGÜN BU GECE

Sinema âleminin tanınmış yıldızlarından sehhar ve cazibeli Mariene Dietrich'in en son çevirdiği büyük filmi

KIZIL İZDİVAÇ

Fransızca sözlü

Seanslar: 1 - 2,45 - 4,45-6,45 gece 21 de Programa ilâveten: Başvekil Celâl Bayar ve Hariciye Vekili Dr. Aras'ın Belgrad seyahati intibaları. Gece saat 21 de: Ankara Palas orkestrisi ve fevkalâde dans oyunları

BUGÜN BU GECE

Aşk - Neşe - Heyecan ve güzelliği filmi

MEKSİKA GÜLÜ

Baş rolde: GLADY SVARTHOUT

Seanslar:

1 - 2,30 4,30 - 6,30 gece 21 de

Programa ilâveten: Başvekil Celâl Bayar ve Hariciye Vekili Dr. Aras'ın Belgrad seyahati intibaları.

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır.

Halil Naci Mırcıoğlu. Telefon: 12

Anafartalar cad. No. 111. Tel: 201

"Ünyon" Ankara acentalığı. 13